

Mercabarna, la ciutat que t'alimenta

Memòria
de sostenibilitat
2019

Edita

Mercados de Abastecimientos
de Barcelona, SA
Major de Mercabarna 76
Centre Directiu, 5a planta
08040 Barcelona
T. 935 563 000
mb@mercabarna.cat

Textos

Mercabarna

Il·lustracions

Eva Palomar

Fotografies

Toni Bofill
Pere Cots
Rubén Cruz
Toni Galitó

Concepte i disseny

dosgrapas
www.dosgrapas.com

Impressió

Ce.Ge

© textos, il·lustracions i fotografies,
els seus respectius autors o drethavents

Aquesta publicació no pot ser reproduïda,
emmagatzemada o transmesa, ni totalment
ni parcialment, de cap manera ni per cap mitjà
sense la prèvia autorització de l'editor.

Dipòsit Legal: B 12230-2019

Aquesta memòria ha estat impresa amb paper
procedent de boscos gestionats de manera sostenible.

5

Presentacions
institucionals

10

Presentació
Mercabarna

17

Comercialització
i accessos

33

Ètica

47

Professional

61

Segura

69

Competitiva

83

Formació

93

Social

113

Medi ambient

131

Economia

140

Abast i cobertura

El camí de la sostenibilitat

Ada Colau

Alcaldeessa de Barcelona

Barcelona treballa des de fa temps per una ciutat més integradora, on hi tenen cabuda innovació i tradició, creixement econòmic i igualtat d'oportunitats, activitat comercial i consum conscient. Sabem que aquest projecte no només és possible, sinó que és imperatiu per garantir el futur de la nostra ciutat.

El nostre compromís amb la sostenibilitat és ferm, tal com queda manifest amb el nomenament de Barcelona com a Capital Mundial per a l'Alimentació Sostenible l'any 2021. Ara més que mai, parlar d'alimentació sostenible significa que el sector agroalimentari en el seu conjunt ha d'assumir els reptes que planteja l'Agenda 2030 i ha de treballar pel compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

En aquest context, Mercabarna, un dels mercats majoristes d'alimentació més importants del món, hi té molt a dir i fer. La seva activitat tradicionalment ha estat lligada a la vocació de servei a la ciutadania, com a garant de l'abastiment de productes frescos, i al suport al comerç de proximitat i al sector primari.

Mercabarna és més que una ciutat alimentària. També centra els seus esforços en conscienciar sobre el veritable valor dels aliments i ens interpel·la a ser consumidors responsables i ciutadans actius. Cal destacar aquí la important tasca que realitza en difondre hàbits d'alimentació saludable, principalment entre els nens i nenes que participen en les campanyes infantils. També es mostra molt actiu en la lluita contra el malbaratament alimentari, que en els darrers anys s'ha convertit en un objectiu estratègic compartit amb les institucions, les empreses majoristes i detallistes, les entitats socials i la ciutadania.

Mercabarna és un motor econòmic de primer nivell per a Barcelona i per a Catalunya, i un aliat en la nostra aposta per ser una ciutat més saludable i més sostenible. Una ciutat per viure-hi.

El gran mercat compromès amb la ciutat

Montserrat Ballarín

Regidora de Comerç, Mercats, Règim Interior i Hisenda i presidenta de Mercabarna

Mercabarna és una peça clau per a Barcelona, tant per la seva tasca de centre d'aprovisionament d'aliments com pel seu compromís amb la sostenibilitat econòmica, social i ambiental.

En primer lloc, Mercabarna treballa per alimentar la nostra ciutat amb productes saludables, de qualitat i de proximitat, imprescindibles perquè la ciutadania pugui seguir una dieta sana i equilibrada. El 2019 les empreses de la Unitat Alimentària han comercialitzat 2,3 milions de tones de productes, un nou rècord històric que situa el polígon alimentari al capdavant del comerç majorista.

Aquest lideratge també es tradueix en la implementació de projectes que donen resposta als nous hàbits de consum i a les necessitats canviants de la ciutadania. Mostra d'això és la construcció del Biomarket, el primer mercat majorista d'aliments frescos ecològics de l'Estat, que entrarà en funcionament al llarg del 2020. Gràcies a aquesta infraestructura, s'atendrà la demanda creixent per part de persones que incorporen aliments bio als seus àpats.

A aquest servei, que se suma a la gestió dels mercats centrals i d'un recinte on operen 700 empreses, cal afegir el rol de Mercabarna com a principal canal de subministrament de la restauració i del comerç de proximitat barceloní. Parlo dels mercats municipals, de les botigues de barri i dels petits supermercats que configuren el teixit comercial detallista de la nostra ciutat, però també del sector HORECA (hotels, bars, restaurants i càterings). Petites i mitjanes empreses que són essencials perquè generen riquesa i ocupació per a l'economia municipal i a les quals, des de la nostra responsabilitat com a consumidors i consumidoras, hem de donar suport.

Perquè ens trobem en un moment en què tots i totes estem cridats a ser una ciutadania conscient i compromesa. Mercabarna és conscient de la seva responsabilitat com a element clau per a la societat i, juntament amb els seus grups d'interès, treballa perquè el desenvolupament només s'entengui des de la sostenibilitat i el respecte per l'entorn.

Treball en equip per ser més sostenibles

Josep Tejero

Director general de Mercabarna

Presentem la memòria de Mercabarna de l'any 2019. Per tercer any consecutiu, elaborem una memòria d'activitats sota els criteris de sostenibilitat, on recollim les principals fites i objectius, però també aquells valors que tenen recorregut per millorar. Creiem que aquest tipus de memòria és un exercici de transparència, al mateix temps que representa el compromís de totes les persones que treballem a Mercabarna per contribuir al compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

A les següents pàgines es reflecteixen aquelles dades de comercialització i econòmiques que conformen una de les fortaleses de Mercabarna. Aquestes xifres es deriven de l'activitat de les empreses i particulars que treballen al recinte i que la situen com una de les principals Unitats Alimentàries de distribució d'Europa.

La memòria també divulga altres dades molt vinculades amb el compromís de Mercabarna amb la societat, la sostenibilitat i el medi ambient, que deriven de l'estratègia en matèria de responsabilitat social corporativa. Aquest compromís forma part de la missió de Mercabarna i es materialitza a través de polítiques i iniciatives diverses que tenen com a denominador comú la

cerca d'un impacte positiu en l'entorn. Cal destacar l'ampli programa de reciclatge de residus, les inversions realitzades i previstes per a la implantació d'energies netes i les importants actuacions en el foment d'hàbits alimentaris saludables.

L'altre compromís destacat és el de la formació especialitzada en el sector agroalimentari i els oficis, que es promou intensament entre persones vulnerables, en risc d'exclusió social o en situació d'atur, entre altres. A més, es complementa amb un programa de beques que fomenta l'ocupació d'aquests col·lectius a través d'ajuts a la contractació.

Totes aquestes accions es desenvolupen sota un criteri de col·laboració públic-privada, en què es té en compte la participació dels operadors i empreses de Mercabarna. Aquesta fórmula ens permet seguir sumant esforços, teixir noves aliances i treballar de forma coordinada per assolir objectius comuns.

Estem convençuts que aquesta "ciutat que ens alimenta" continuarà assegurant el proveïment d'aliments a la ciutadania, però també assolint compromisos socials i mediambientals.

Què volem ser, cap a on volem anar

MISSIÓ

Mercabarna té l'objectiu de garantir el funcionament eficient i responsable de la cadena de proveïment d'aliments frescos a la baula majorista, aportant-hi valor econòmic i social.

Mercabarna, SA, porta a terme aquesta tasca mitjançant la gestió de les infraestructures del recinte; la promoció de l'activitat econòmica; la prestació de serveis que faciliten la tasca de les empreses ubicades a la Unitat Alimentària; l'establiment de controls que garanteixen la seguretat alimentària, i el compromís amb la societat i l'entorn.

VISIÓ

Mercabarna és el principal canal de comercialització de productes de l'agricultura, la ramaderia i la pesca del país, així com una font de proveïment del comerç de proximitat. A més, vol convertir Barcelona en la ciutat europea més important en el comerç internacional d'aliments frescos amb l'establiment i la consolidació del Hub Alimentari del Mediterrani.

El seu esperit dinàmic i innovador també l'empeny a situar-se com un referent en l'impuls de clústers d'empreses, d'iniciatives mediambientals o d'innovació en els camps científic, social i logístic, entre d'altres.

VALORS

La vocació de servei de Mercabarna se sustenta en aquests tres valors:

Motor econòmic de Barcelona i Catalunya

Mercabarna, SA, impulsa la competitivitat, la innovació empresarial, la generació de sinergies i les economies d'escala i de concentració a la Unitat Alimentària com a eixos estratègics de progrés.

Aquest impuls continuat ha convertit Mercabarna en la porta d'entrada estratègica d'aliments procedents de Catalunya, d'Espanya, de l'àrea del Mediterrani i de països de l'hemisferi sud, amb destinació a tot el món.

Mercabarna és també un dels principals dinamitzadors del sector alimentari local, del comerç i de la restauració. Els 7.500 llocs de treball directes que creen les més de 700 empreses de Mercabarna posen en relleu la rellevància d'aquest polígon alimentari per a l'economia local.

Garant de salut per als ciutadans de Catalunya

Mercabarna juga un paper clau perquè la població tingui accés a una àmplia varietat d'aliments frescos, base de la dieta mediterrània, amb la millor relació qualitat-preu.

Un altre factor clau per a la salut, com és la seguretat alimentària, està garantida al recinte gràcies a la tasca de control que realitza l'Agència de Salut Pública de Barcelona. I com a impuls extra a la dieta mediterrània, Mercabarna organitza programes educatius adreçats als infants per fomentar uns hàbits alimentaris saludables.

Garant de valors socials

A més de la promoció dels hàbits d'alimentació saludable, Mercabarna lluita contra el malbaratament alimentari i fomenta la formació de qualitat i la inserció de persones en risc d'exclusió. Així mateix, desenvolupa projectes per reduir l'impacte ambiental de les seves accions, promou el respecte pel medi ambient i coopera amb entitats d'acció social.

Qui som, serveis

QUÈ ÉS MERCABARNA

Mercabarna és un polígon especialitzat en alimentació, amb 700 empreses que comercialitzen 2,3 milions de tones d'aliments frescos i congelats l'any.

Aquestes dades converteixen Mercabarna en un dels motors del sector alimentari de Catalunya i el principal proveïdor d'aliments frescos per als 10 milions de persones que viuen en la seva àrea d'influència. A més, Mercabarna s'ha situat com el primer mercat majorista d'Europa en comercialització de fruites i hortalisses.

La missió de Mercabarna és precisament garantir l'aprovisionament d'aliments per a la població assegurant el bon funcionament de la cadena de distribució des de la baula majorista, que lliga el sector productiu i el comerç detallista.

Per aquest motiu està enclavada a la Zona Franca de Barcelona, un lloc estratègic amb unes connexions òptimes per al trànsit de mercaderies, ja sigui per via terrestre, mitjançant la xarxa viària i ferroviària, o per via marítima o aèria i a només 10 km del centre de Barcelona.

Aquesta situació afavoreix la logística a diferents escales: d'una banda, facilita l'arribada de productes alimentaris des de tota la geografia catalana i espanyola, però també el comerç internacional; de l'altra, facilita la distribució radicular a nivell local, imprescindible per al bon funcionament del comerç de proximitat.

Per aquest motiu Mercabarna proveeix els mercats municipals, supermercats i botigues de barri, el sector de l'hostaleria i la restauració organitzada per a col·lectivitats. Però també propicia la importació i l'exportació, l'especialització d'empreses que aporten valor al producte, les sinergies i les economies d'escala.

A més, Mercabarna referma el seu compromís amb el progrés del sector alimentari i aposta per la innovació, la sostenibilitat ambiental i la lluita contra el malbaratament.

SERVEIS DE MERCABARNA, SA

La principal tasca de Mercabarna, SA, la societat que gestiona el recinte, és organitzar de forma eficient aquesta 'ciutat alimentària' formada pels mercats majoristes de fruites i hortalisses, peix i marisc, flors i plantes, l'Escorxador i la Zona d'Activitats Complementàries.

En primer lloc, gestiona els espais que ocupen les empreses alimentàries al recinte de la Zona Franca (Barcelona) i les del sector de la flor i la planta a Sant Boi de Llobregat. A més, també ofereix serveis que converteixen Mercabarna en un ecosistema idoni per al seu progrés, com ara reglamentació, vigilància, neteja, gestió de residus, manteniment de les instal·lacions i obres de millora de les infraestructures, entre d'altres.

Mercabarna, SA, va més enllà i impulsa accions que afavoreixen l'evolució de les empreses instal·lades al recinte i del sector alimentari en general, com la competitivitat, la internacionalització i la innovació, a través dels clústers, i la promoció d'hàbits saludables o la formació, entre d'altres.

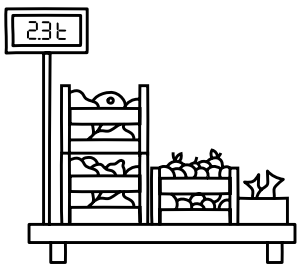
La seguretat alimentària és un aspecte cabdal en el funcionament del recinte. En aquest sentit, l'Agència de Salut Pública de Barcelona té un equip fix format per veterinaris i personal de suport que vigila el compliment de les normes sanitàries i controla la salubritat dels aliments frescos.

Principals xifres de Mercabarna

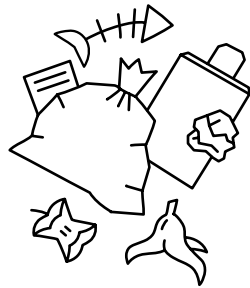
2,3M t

Productes comercialitzats per les empreses de la Unitat Alimentària

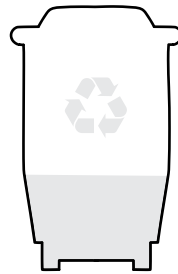
34.000 t

Residus comercials i industrials

75%

Volum de reciclatge

10M

Consumidors en l'àmbit d'influència

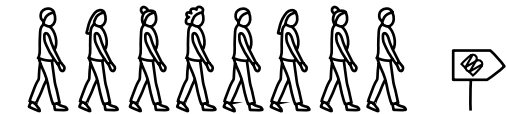
14.000

Vehicles accedeixen cada dia al recinte

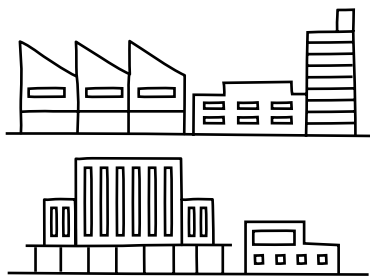
23.000

Usuaris diaris de la Unitat Alimentària

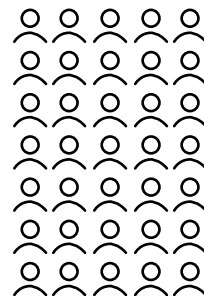
700

Empreses conformen la Unitat Alimentària

7.500

Treballadors directes a la Unitat Alimentària

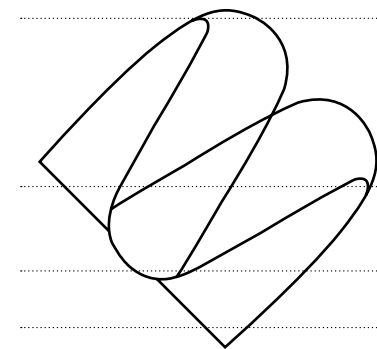

138

Treballadors a Mercabarna, SA

Accionistes de Mercabarna

50,69%

Barcelona de Serveis Municipals, SA

36,79%

Empresa Nacional Mercasa

12,16%

Consell Comarcal del Barcelonès

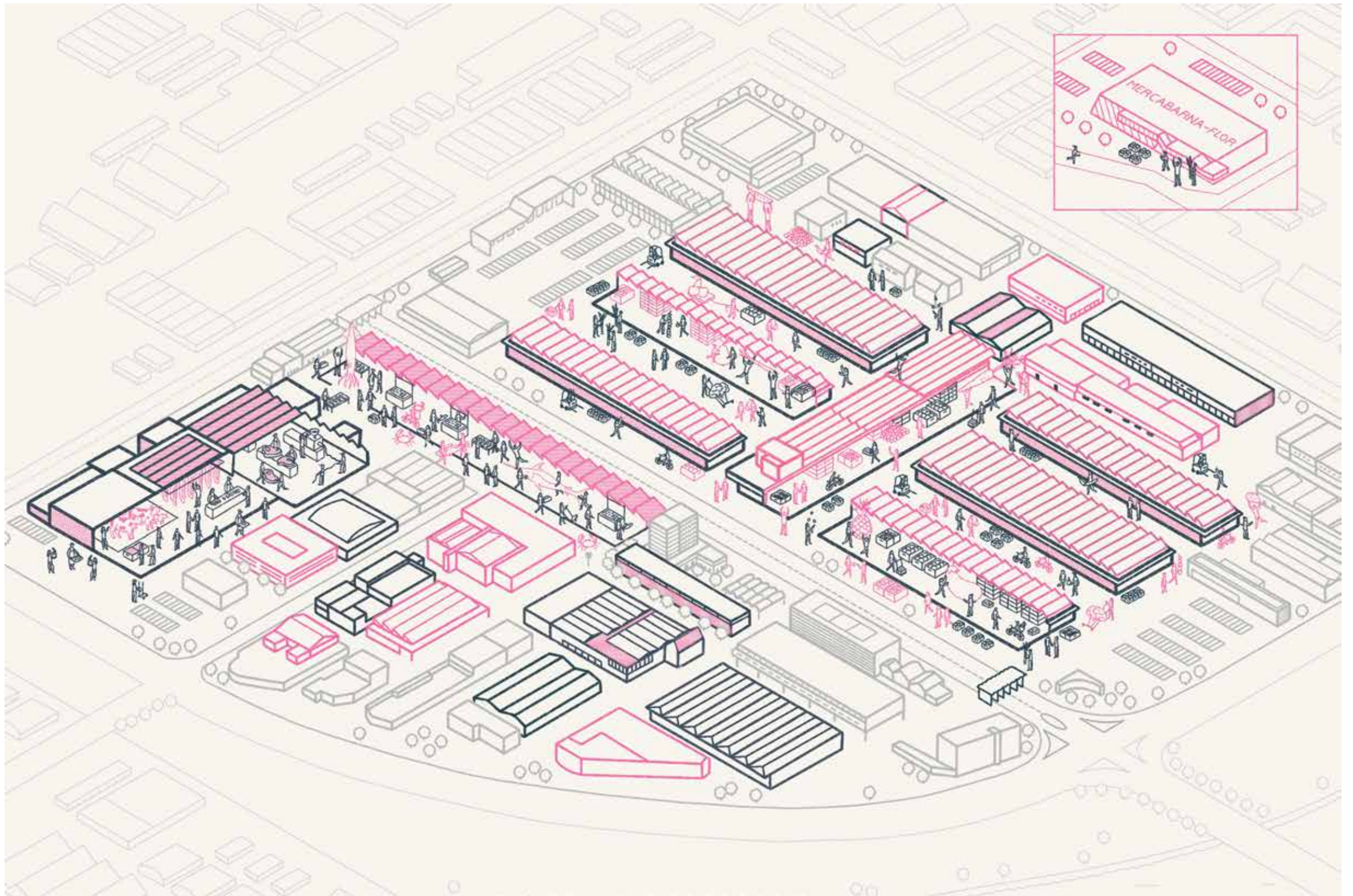
0,36%

Autocartera

Comercialització i accessos

El 2019, el conjunt d'empreses de Mercabarna va comercialitzar 2.355.293 tones d'aliments (fruites i hortalisses, peix i marisc, i productes carnis), un 4,2% més que el 2018. Aquest volum situa Mercabarna com el primer mercat majorista europeu en comercialització de fruites i hortalisses. Així mateix, a Mercabarna-flor es van vendre 8.613.184 unitats de flors, plantes i complements.

Sector de fruites i hortalisses

El sector hortofructícola de Mercabarna, format pel Mercat Central de Fruites i Hortalisses i les empreses de la Zona d'Activitats Complementàries (ZAC), ha comercialitzat 2.108.354 tones de fruites i hortalisses, un 4,6% més que el 2018.

MERCAT CENTRAL DE FRUITES I HORTALISSES

El 2019 la comercialització al Mercat Central de Fruites i Hortalisses ha tornat a marcar un nou rècord històric, amb 1.212.275 tones de fruites i hortalisses, un 3,06% més que el 2018. El preu mitjà repunta fins als 0,99 €/kg, amb un increment de l'11,2% respecte a l'any anterior.

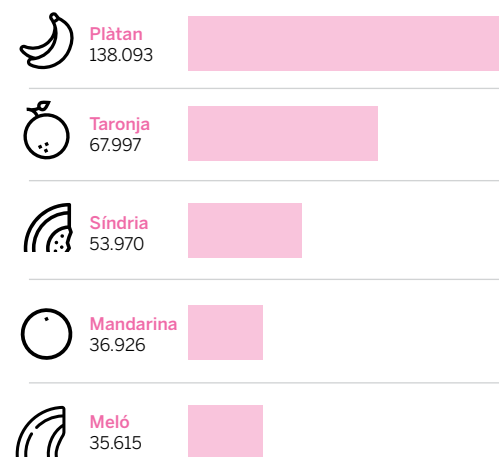
Evolució de la comercialització i del preu mitjà (2016-2019)

Any	Tones	Preu mitjà
2016	1.105.692	0,92 €/kg
2017	1.150.169	0,91 €/kg
2018	1.176.292	0,89 €/kg
2019	1.212.275	0,99 €/kg

Fruites

La venda de fruites ha crescut un 9,14% i la cotització mitjana ha estat un 2,4% més elevada. En total, s'han comercialitzat 586.396 tones de fruites, amb un preu mitjà d'1,19 €/kg.

Fruites més comercialitzades durant el 2019 (tones)

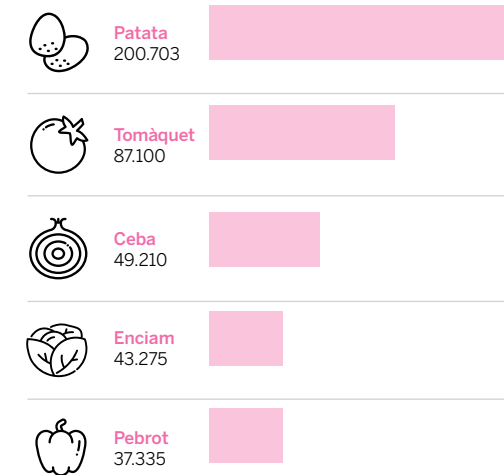

Hortalisses

Quant a les hortalisses, s'ha produït un retrocés del 2,32% en el volum de comercialització, amb un total de 609.365 tones. En canvi, després de cinc anys sense variacions destacades en el preu mitjà, el 2019 s'ha enfilat un 24,17%, fins als 0,75 €/kg.

Les variacions en les xifres absolutes del Mercat venen determinades pel comportament de la patata, que ha patit un descens del 20% en les seves vendes. Aquest retrocés ha provocat l'increment de les cotitzacions mitjanes, que ha estat d'un 60% en el cas de la patata blanca i d'un 30% en la vermella.

Hortalisses més comercialitzades durant el 2019 (tones)

Orígens dels productes

El producte d'origen nacional representa el 70% del total comercialitzat, mentre que el producte d'importació se situa en el 30%.

Principals orígens dels productes

(Percentatges respecte al total comercialitzat)

Espanya					
1	17,9%	Andalusia	3	13,6%	Catalunya
2	13,9%	Com. Valenciana	4	7,4%	Múrcia

Importació					
1	11,5%	França	3	1,9%	Equador
2	5,2%	Brasil	4	1,7%	Costa Rica

Exportacions

El volum d'exportacions de fruites i hortalisses se situa al voltant del 35% del total comercialitzat.

ZONA D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Pel que fa a la ZAC del sector hortofructícola, es manté la línia ascendent en volum de comercialització dels últims anys, associada als bons resultats del Mercat Central de Fruites i Hortalisses.

Durant el 2019 s'ha incrementat l'activitat en un 6,7%, fins a arribar a les 896.079 tones. Dins de la ZAC s'inclouen les empreses de distribució i manipulació de fruites i hortalisses (elaboradors de quarta i cinquena gamma, cadenes de fruiteries, plataformes de compres de supermercats, proveïdors del canal *foodservice* i firmes d'*import-export*), processadors de tubercles i maduradors de plàtans i bananes.

2 Sector del peix i marisc

El sector del peix i el marisc de Mercabarna, format pel Mercat Central del Peix i les empreses de la Zona d'Activitats Complementàries (ZAC), ha comercialitzat 209.111 tones, un 1% més que el 2018.

MERCAT CENTRAL DEL PEIX

Durant el 2019, el volum de vendes del Mercat Central del Peix ha presentat un increment del 2,6% respecte al passat exercici, mentre que la cotització mitjana ha baixat un 0,9%. En total, s'han comercialitzat 71.373 tones a un preu mitjà de 7,66 €/kg.

Evolució de la comercialització i del preu mitjà (2016-2019)

Any	Tones	Preu mitjà
2016	70.974	7,51 €/kg
2017	69.662	7,57 €/kg
2018	69.576	7,73 €/kg
2019	71.373	7,66 €/kg

Producte fresc

El 2019 es reverteix la tendència negativa de comercialització dels passats exercicis i s'incrementa un 2,3%. Aquest augment de vendes afecta tant el peix com el marisc fresc, amb especial protagonisme del peix de cultiu, els cefalòpodes i el musclo. En total, s'han comercialitzat 60.568 tones a 7,43 €/kg, que suposa un descens de l'1,1%.

El producte fresc representa un 85% del total comercialitzat al Mercat. D'aquest, el 30% procedeix de piscifactories.

Productes frescos més comercialitzats durant el 2019 (tones)

Producte congelat

Per segon any consecutiu, els congelats han tornat a experimentar un increment de les seves vendes (+3,4%), que s'ha traduït en la comercialització de 10.501 tones. Els principals artífexs d'aquest augment han estat el peix, els cefalòpodes i el marisc. Pel que fa a la cotització mitjana, ha baixat lleugerament (-0,9%) i s'ha situat en els 8,86 €/kg.

Les vendes de producte congelat suposen el 15% del total del Mercat.

Productes congelats més comercialitzats durant el 2019 (tones)

Orígens dels productes

El producte nacional fresc recupera la pèrdua de pes específic i representa el 56% del total comercialitzat. El 44% restant ha estat d'importació.

Principals orígens dels productes frescos nacionals (2019)

(Percentatges respecte al total comercialitzat)

Espanya

- 1 **26,9%** Galícia
- 2 **10,9%** Catalunya
- 3 **8,3%** Cornisa cantàbrica

Principals orígens dels productes frescos d'importació (2019)

(Percentatges respecte al total comercialitzat)

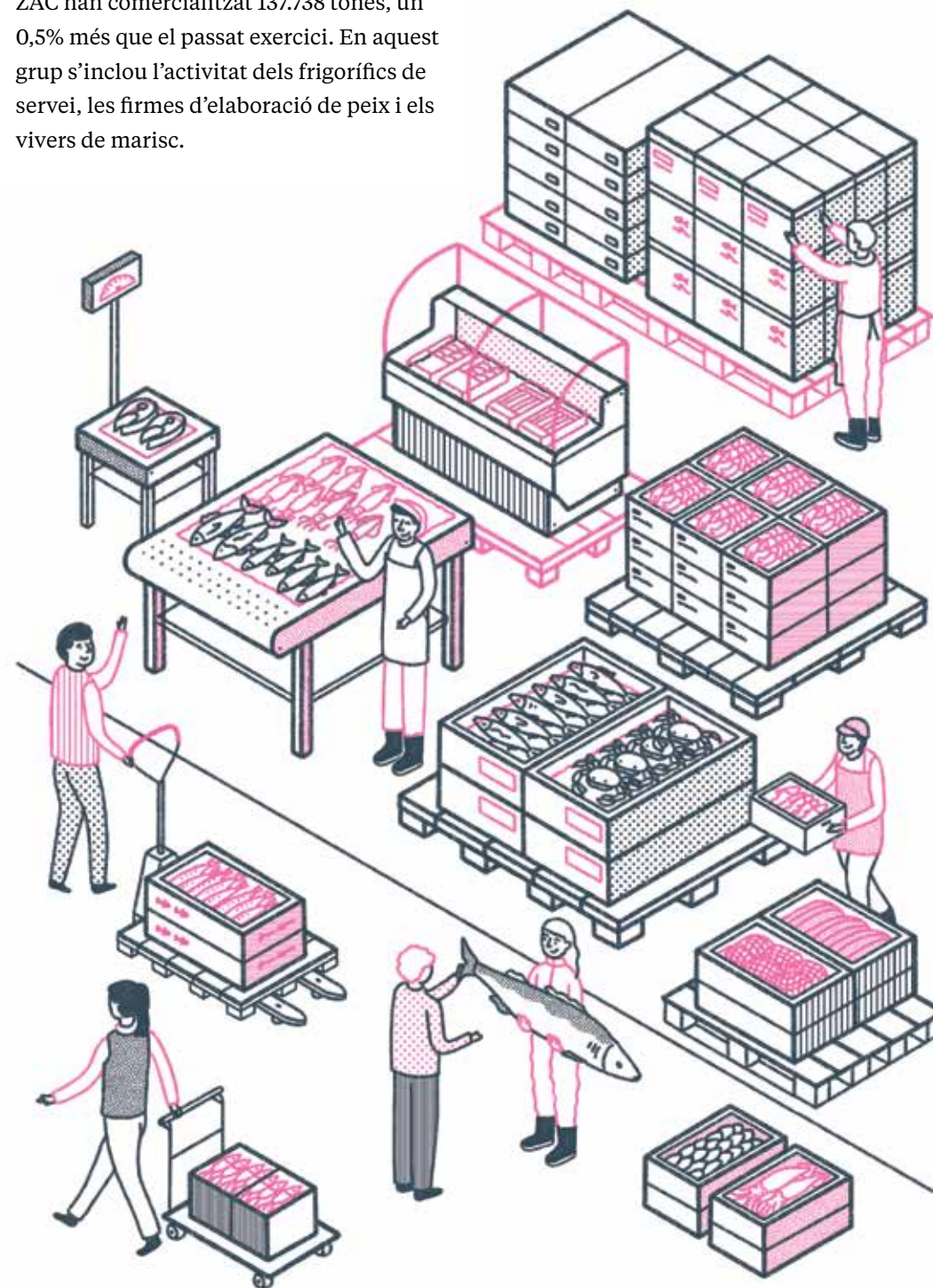
Importació

- 1 **10,6%** França
- 2 **9,2%** Noruega
- 3 **4,4%** Gran Bretanya

ZONA D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Les empreses del sector ubicades a la ZAC han comercialitzat 137.738 tones, un 0,5% més que el passat exercici. En aquest grup s'inclou l'activitat dels frigorífics de servei, les firmes d'elaboració de peix i els viviers de marisc.

El 2019 es van comercialitzar 8.613.184 unitats de flors, plantes i complements a un preu mitjà de 0,86 €/unitat. L'increment del volum comercialitzat correspon a les empreses no majoristes ubicades a Mercabarna-flor que venen a través d'internet i que fins ara no estaven contemplades en aquestes estadístiques. Quant a la cotització mitjana, va caure un 3,4%.

Evolució de les unitats comercialitzades i preu mitjà (2016-2019)

Any	Tones	Preu mitjà
2016	8.968.729	0,86 €/u
2017	8.994.812	0,88 €/u
2018	7.783.289	0,89 €/u
2019	8.613.184	0,86 €/u

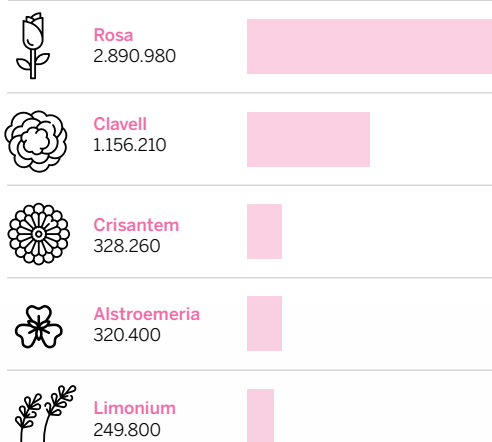

Flor

La flor tallada propicia la recuperació de la comercialització global del Mercat, amb un augment de les vendes (+13,4%) i un increment de la cotització (+2,9%). En valors absoluts, s'han comercialitzat 7.321.887 unitats a un preu mitjà de 0,71 €/unitat.

En aquest punt, cal destacar l'increment del 14% de les vendes de rosa.

Flors més comercialitzades durant el 2019 (unitats)

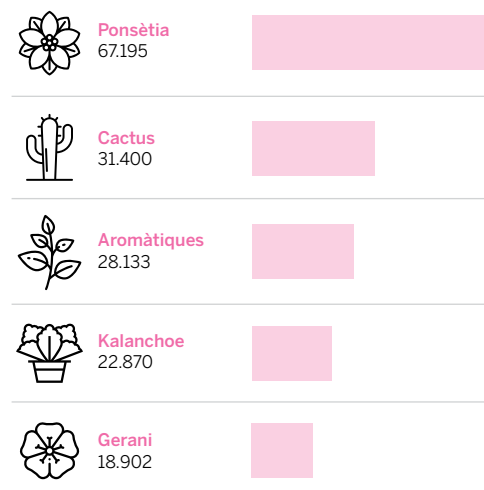

Planta

La comercialització de plantes no ha seguit la tendència a l'alça de la flor, en patir un descens del 33,4% en les vendes el 2019 (373.079 unitats). El preu mitjà ha pujat un 6,25% i s'ha situat en 1,53 €/unitat.

La reducció en les vendes de ponsètia (-50%) determina la disminució en el volum de comercialització de planta al Mercat.

Plantes més comercialitzades durant el 2019 (unitats)

Complements

Els complements han patit un descens del 15,4% del seu volum de comercialització, amb 254.551 unitats venudes. El preu mitjà ha minvat un 5,4% i s'ha situat en 3,13 €/unitat.

Orígens del productes

El 33% de les flors i plantes comercialitzades al Mercat durant el 2019 ha estat d'origen nacional, mentre que el 67% ha estat d'importació.

Per primera vegada el principal origen dels productes del Mercat és Holanda. El volum de producte importat des d'aquest país és del 36% sobre el total del Mercat i ha superat el volum de producte de producció nacional.

Principals orígens dels productes

(Percentatges respecte al total comercialitzat)

Orígenes	Percentatge	Rank	País
1	36%	3	Holanda
2	33%	4	Espanya
			Colòmbia
			Equador

El sector carni de Mercabarna, que inclou l'activitat de l'Escorxadador i de les empreses ubicades a la ZAC, va comercialitzar 37.828 tones, un 34% menys que el 2018.

ESCORXADOR DE MERCABARNA

Durant el 2019 s'han sacrificat 20.236 tones, un 4,9% menys que l'anterior exercici. Pel que fa al preu mitjà, ha estat de 4,17 €/kg, import que representa un descens del 8,6% respecte al 2018.

Evolució dels sacrificis i del preu mitjà (2016-2019)

Any	Tones	Preu mitjà
2016	22.567	4,24 €/kg
2017	21.626	4,43 €/kg
2018	21.284	4,56 €/kg
2019	20.236	4,17 €/kg

Comportament per espècies

Vedella

Tant el volum de sacrifici (15.919 tones) com el preu mitjà (3,26 €/kg) han experimentat un descens de gairebé el 2% i el 10%, respectivament. Aquest retrocés s'explica per la falta de demanda interior, que no s'ha pogut compensar amb la forta baixada de preus, les exportacions —el 25% del total es comercialitza a França, Portugal i Itàlia, principalment— i la manca d'animals a les granges.

Xai

Amb 3.724 tones, el sacrifici de xai també té signe negatiu (-16,8%), que ve donat per un consum interior molt baix i un volum d'exportacions estable, majoritàriament a França, que no aconsegueix equilibrar la balança. La cotització mitjana es redueix un 3,1% i se situa en els 7,49 €/kg.

Cabrit

Durant el present exercici és l'única espècie que incrementa el volum de sacrifici (33,5%) i el preu mitjà (6,1%). Això es deu a l'aposta d'una empresa del recinte per la comercialització d'aquest producte. En valors absoluts, s'han sacrificat 239 tones a una cotització mitjana de 14,41 €/kg.

Cavall

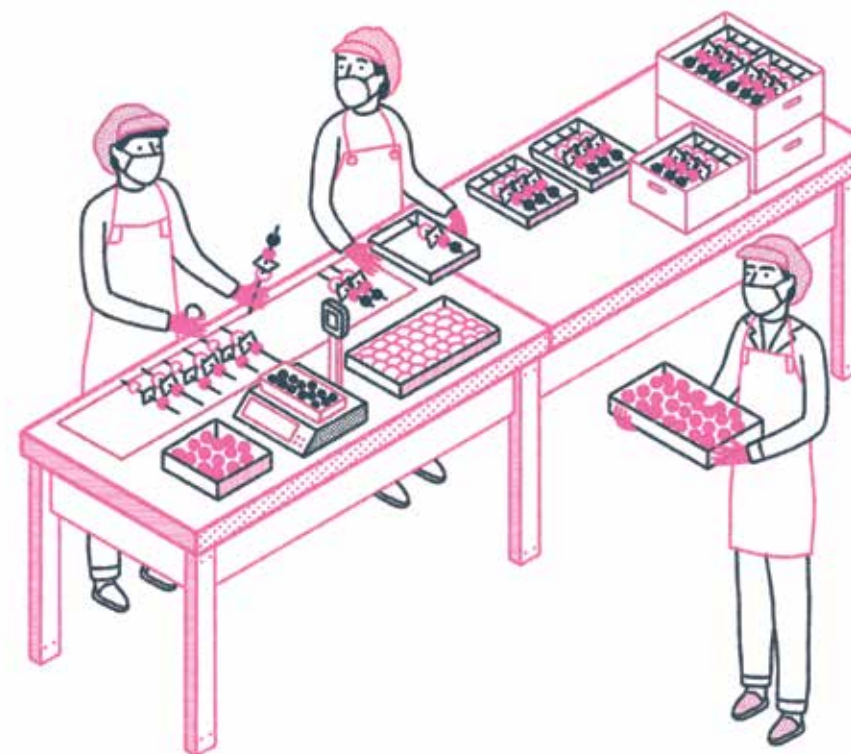
Continua la tendència negativa del cavall en el global de l'Escorxadador, davallada que s'accentua el 2019. En total, s'han sacrificat 352 tones de cavall (-12,7%), que s'han comercialitzat a 3,45 €/kg de mitjana, import que es manté invariable respecte a l'exercici precedent. Aquest comportament es deu a la desaparició d'una de les empreses que històricament han sacrificat cavall a Mercabarna, que se suma a la baixa demanda d'aquest tipus de carn.

ZONA D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Pel que fa a la ZAC del sector carni, el volum d'activitat s'ha vist reduït en un 46,5%, amb 17.592 tones comercialitzades.

Espai que ocupen les empreses de la ZAC per sector d'activitat

	Sector de fruites i hortalisses	30,2%		Sector carni	12%
	Serveis als usuaris	13,1%		Sector peix	9%
	Canal HORECA	13,5%		Plataformes de supermercats	6,6%
	Frigorífics de servei	12%		Cadenes de fruiteries	3,6%

6

Accessos a Mercabarna

Durant el 2019 han accedit a Mercabarna 3.365.224 vehicles, un 1,3% menys que en l'exercici anterior. Les dades presenten un comportament desigual segons el tipus de vehicle, però destaca el descens del 14,9% de l'entrada de furgonetes al recinte.

Pel que fa a l'ús del metro, continua augmentant l'ús d'aquest mitjà de transport per arribar a Mercabarna. Segons dades facilitades per Transports Metropolitans de Barcelona, s'ha produït un increment del 15% d'usuaris respecte al 2018. Diàriament, una mitjana de 2.040 persones accedeixen a Mercabarna en metro.

	2018	2019	Variació
Turismes	1.677.659	1.678.786	+0,1%

	2018	2019	Variació
Furgonetes	537.427	475.913	-14,9%

	2018	2019	Variació
Camions	634.406	651.570	+2,7%

	2018	2019	Variació
Tràilers	267.518	277.951	+3,9%

	2018	2019	Variació
Servei públic (autobús i taxi)	93.931	93.222	-0,8%

	2018	2019	Variació
Motos	197.380	205.782	+4,3%

	2018	2019	Variació
	3.408.321	3.365.224	-1,3%

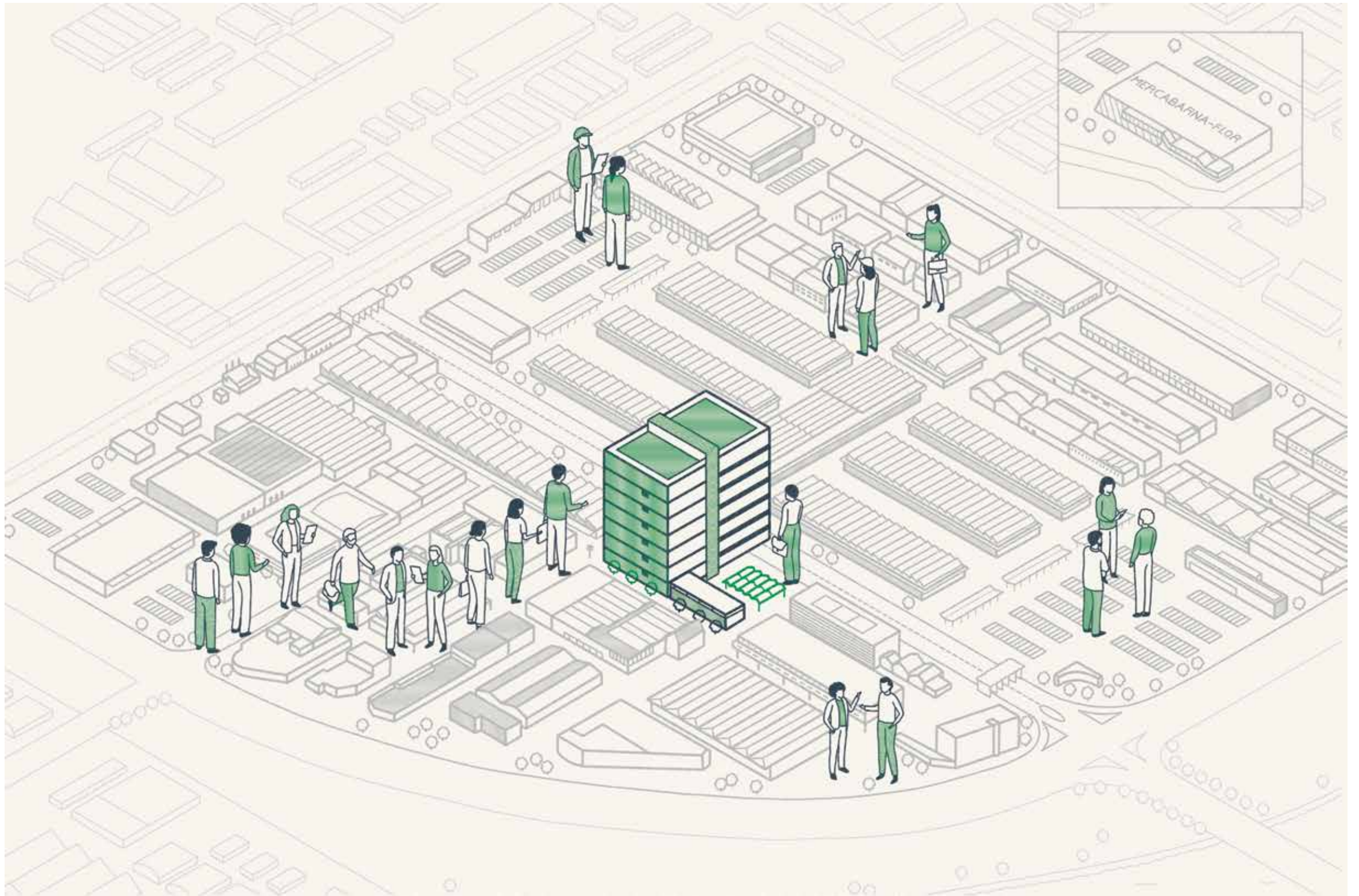
El metro a Mercabarna té una mitjana de 2.040 usuaris al dia.

Ètica

El model de gestió de Mercabarna té com a pilars fonamentals la transparència i la integritat. Aquests pilars determinen un seguit de codis, polítiques i procediments que guien les actuacions de totes les persones involucrades en la gestió de la Unitat Alimentària en matèria de gestió de conflictes, rendició de comptes, comunicació efectiva i l'establiment de relacions basades en la confiança amb els grups d'interès.

Òrgans de govern

Els òrgans de govern supervisen les directrius generals de l'empresa i la seva estratègia, i hi impulsen polítiques corporatives alineades. El Portal de la Transparència, accessible des del web corporatiu, recull de forma detallada i actualitzada la composició d'aquests òrgans de govern.

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

Presidenta

Montserrat Ballarín Espuña¹

Agustí Colom Cabau²

Vicepresident 1r

Agustín García-Cabo³

Silvia Llerena Muñoz⁴

Vicepresident 2n

Álvaro Porro González¹

Consellers

Barcelona de Serveis Municipals, SA

Màxim López Manresa

Jordi Castellana Gamisans¹

Elsa Artadi Vila¹

Francisco Sierra López

Albert Guivernau Molina¹

Josep Bou Vila¹

Albert Dalmau Miranda¹

Sònia Recasens Alsina²

Raimond Blasi Navarro²

Xavier Mulleras Vinzia²

Eulàlia Reguant Cura²

Trini Capdevila Burniol²

Empresa Nacional Mercasa

José A. Crespo Albelda

Laura Torre Álvarez

Vanessa Moreno Vincent

Jorge Suárez de la Cámara

Alfredo Suaz González³

Consell Comarcal del Barcelonès

José M.ª García Mompel²

Jordi Martí Galbís²

Secretària

Lidia Redón Palaín

Director general

Josep Tejedo Fernández

COMISSIÓ EXECUTIVA

Presidenta

Montserrat Ballarín Espuña¹

Agustí Colom Cabau²

Vicepresident 1r

Agustín García-Cabo³

Silvia Llerena Muñoz⁴

Vicepresident 2n

Álvaro Porro González¹

Consellers

Màxim López Manresa

Laura Torre Álvarez

¹ Des del 23 de desembre.

² Fins al 23 de desembre.

³ Des del 8 de maig.

⁴ Fins al 8 de maig.

Equip directiu

Director general

Josep Tejedo Fernández

SUBDIRECCIÓ GENERAL I DIRECCIÓ DE L'ÀREA DE GESTIÓ

Lidia Redón Palaín

Direcció Econòmica i Financera

Arantxa González Pelegrín

– *Administració:*

Ferran González Torras¹

Direcció d'Organització i Recursos Humans

Marta Rodríguez

– *Relacions Laborals:*

Rosa Arró Mañé

– *Serveis de Formació:*

Maite Palat Gubert

Tecnologies de la Informació

Teresa Febré Muniente

Serveis Jurídics

DIRECCIÓ DE L'ÀREA D'ESTRATÈGIA

Pablo Vilanova Montagut

Innovació + Recerca + Desenvolupament (I+R+D)

Desenvolupament d'Infraestructures

Teresa Ricol Carreras

Medi Ambient i Neteja

Georgina Cepas Ordax

Consultoria Internacional

¹ Fins el 15 de juliol.

DIRECCIÓ DE L'ÀREA DE NEGOCI

Ingrid Buera Nadal

Àrea d'Explotació

Direcció d'Explotació i Comercial:

Antonio García Meca

– Mercat Central de Fruites i Hortalisses

– Mercat Central del Peix: Jordi Defez Torelló

– Escorxador: Diana Sumelzo Pradas

– Mercabarna-flor

– Àrea comercial

Seguretat i Vigilància

Juan Carlos Oviedo

Comunicació

Alba Puig Gili

Mitjans de Comunicació

Roser Lapuente Camins

Responsabilitat Social Corporativa

Back Office i Relacions Institucionals

Ètica empresarial i compliment

Mercabarna és una estructura empresarial dotada d'eines concretes per garantir un govern corporatiu basat en l'ètica i la transparència que garanteix el compliment de la legislació vigent mitjançant procediments inclosos en el sistema de gestió, que desenvolupen els principis i criteris de conducta inclosos al Codi ètic i de conducta.

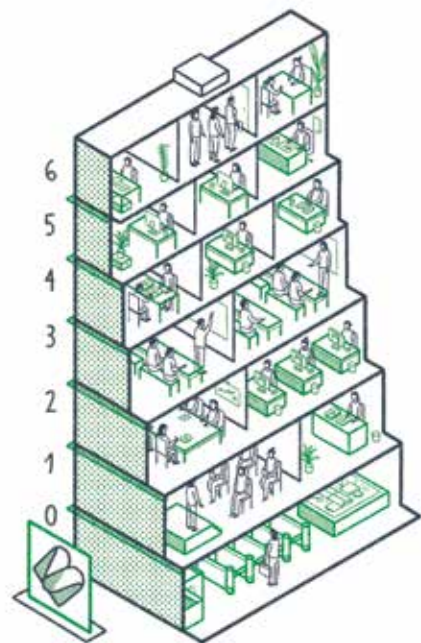
Sobre la base d'aquest codi, la presa de decisions s'articula partint de criteris d'honestetat i lliures de conflictes d'interessos.

El Codi ètic i de conducta incorpora un conjunt d'eines que defineixen els principis bàsics d'actuació i regulen la presa de decisions dels òrgans de govern i les pautes de conducta dels empleats i d'aquells tercers que actuïn en representació de Mercabarna, així com els clients i proveïdors quan es relacionin amb l'organització. L'aplicació d'aquest Codi està supervisada per un comitè format per quatre membres: un membre del Comitè de Direcció, la direcció d'Organització i Recursos Humans, un cap de departament i el president del Comitè d'Empresa.

Per garantir que s'apliquen els principis del Codi, l'empresa ha desenvolupat normatives temàtiques com el Manual de prevenció de riscos penals, la Política de Mercabarna, el Pla contra l'assetjament, el Protocol d'acceptació de regals, la Norma d'ús de sistemes d'informació i el Sistema de gestió interna.

Per facilitar el coneixement de la normativa, tots els treballadors disposen d'una còpia del Codi ètic i un manual en què s'esmenta la normativa interna i les obligacions en matèria de confidencialitat, de protecció de dades i d'ús dels sistemes de la informació. A més, dos cops a l'any s'efectua una formació a les noves incorporacions sobre els principis i valors continguts en el Codi ètic, sobre el sistema de prevenció de riscos penals i sobre la normativa interna principal.

En aquestes accions formatives s'informa sobre l'existència i el funcionament del Canal de denúncies de Mercabarna, habilitat al Portal de la Transparència del web, a través del qual els treballadors i aquells

tercers que es relacionen amb l'empresa poden comunicar actuacions que consideren que poden contravenir els principis o valors del Codi ètic o bé els criteris de la normativa interna. Durant el 2019 no es va presentar cap denúncia.

Durant el 2019 s'ha modificat l'apartat que regula els mecanismes de reacció davant dels incompliments del Codi ètic. Les mesures de reacció s'han adaptat al règim disciplinari previst al conveni col·lectiu vigent de l'empresa, i els supòsits d'incompliment s'han harmonitzat amb el contingut de la política de *compliance* penal de l'empresa aprovada el juny de 2018.

A més, durant el 2019 AENOR ha dut a terme una auditoria del sistema de *compliance* penal de l'empresa per certificar que el sistema de què disposa Mercabarna s'ajusta als requisits de la norma UNE 19601. D'aquesta manera, la societat esdevé la primera entitat gestora de mercats centrals d'abastiment de l'Estat que obté la certificació d'aquest sistema.

La norma UNE 19601 estableix les característiques que ha de tenir un sistema de *compliance* penal per tal de poder complir amb l'article 31 bis del Codi penal i, per tant, per evitar o reduir la responsabilitat penal de l'empresa en relació amb els delictes que puguin cometre els seus representants i/o treballadors en l'exercici de la seva activitat i en benefici directe o indirecte d'aquesta.

Amb el certificat del seu sistema de *compliance* penal, Mercabarna reforça el seu compromís amb el compliment de la legalitat, així com amb la integritat i objectivitat en l'actuació de l'empresa,

que són els dos primers criteris de conducta inclosos en el seu Codi ètic. Així mateix, l'empresa garanteix a les parts interessades que fomenta una cultura de compliment dins de l'organització, que disposa de mecanismes sòlids i efectius per prevenir els riscos penals associats a la seva activitat i que els està aplicant.

El 2019 ha estat també el primer any sencer de vigència del Pla d'igualtat signat el 2018, que preveu un conjunt d'eines encaminades a assolir la igualtat de tracte i d'oportunitats dins de l'empresa.

GESTIÓ DE RISCOS I OPORTUNITATS

L'organització disposa d'un document d'anàlisi de les debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats (DAFO), que és revisat per la Direcció cada tres anys, per a l'elaboració del Pla estratègic triennal, tal com s'ha fet per a la confecció del Pla corresponent als anys 2020 a 2022. En aquest document s'hi inclou la detecció dels riscos vinculats a l'activitat de l'empresa, i per a cada risc s'identifiquen les àrees afectades, es descriu el tipus d'impactes i el termini de materialització d'aquests impactes. Així mateix, es fa una previsió de mesures per fer-hi front. La gestió d'aquests riscos es fa a través de l'execució del Pla estratègic, del qual deriven els objectius anuals de l'organització i els plans d'acció dels departaments per assolir-los.

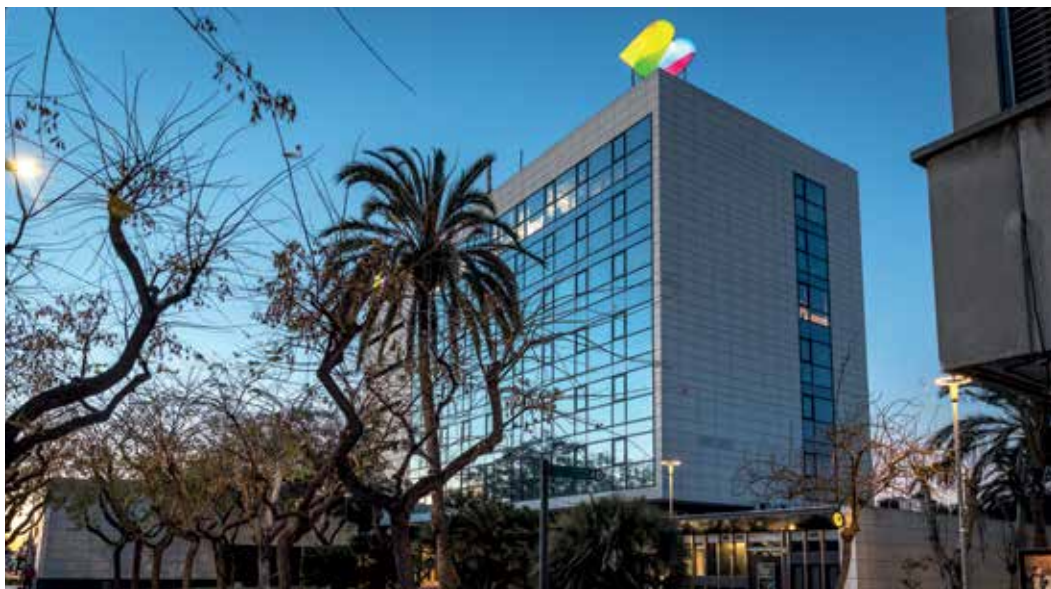
El 2019 s'ha certificat el sistema de *compliance* penal de Mercabarna, que s'ajusta als requisits de la norma UNE 19601.

Pel que fa als sistemes certificats, en el cas del sistema de *compliance*, l'anàlisi de riscos efectuada inicialment ha estat revisada i inclosa al Programa de prevenció de delictes en el procés d'adaptació del sistema als requisits de l'estàndard UNE19601. En la revisió del sistema per part de la Direcció i de l'òrgan de govern, s'avalua si s'han produït canvis que requereixin una nova avaluació de riscos, o bé si aquesta avaluació es considera necessària en funció dels resultats de l'aplicació de les mesures de prevenció que preveu el sistema. Quant als sistemes certificats a partir de les ISO9001 i 14001 (formació i recollida, gestió de residus), hi ha aprovat un procediment per a la gestió dels riscos i, quant a la revisió anual per part de la Direcció, es determina si és necessari efectuar una nova avaluació de riscos com a conseqüència del resultat de la revisió.

Pel que fa a l'activitat de matança de l'Escorxador, es disposa d'una APPCC (anàlisi de perills i punts de control crític) que

està sotmesa al control diari d'un equip veterinari de l'Agència de Salut Pública de Barcelona. L'Escorxador també disposa del certificat de benestar animal de vedella. En el cas del xai i cabrit, el certificat va estar en vigor fins el juny de 2019, mes en què es va començar a tramitar l'actualització del certificat, que es va tornar a obtenir al gener de 2020. Dins del sistema de gestió certificat amb la ISO 14001, el Departament de Medi Ambient disposa de procediments de control de plagues, de situacions d'emergència i de control operacional.

En relació amb el Decret d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona S1/D/2017-1271, que promou una contractació pública més sostenible, amb un retorn social més alt i respectuosa amb els drets laborals, s'han aplicat mesures de contractació en 22 dels 27 procediments de licitació de 2019. També s'han inclòs mesures de contractació pública de caire mediambiental en sis procediments.

Col·laboracions i treball en xarxa

Mercabarna estableix aliances i col·laboracions que generin un benefici mutu i afavoreix el desenvolupament sostenible del negoci i de l'entorn. La finalitat és donar resposta a les necessitats dels grups d'interès, tenint en compte l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 17 (ODS 17), que preveu el treball en xarxa i l'establiment i la consolidació de relacions que permetin arribar a assolir les fites marcades per l'ONU en l'Agenda 2030.

COL-LABORACIÓ AMB LES ASSOCIACIONS EMPRESARIALS DEL RECINTE

La relació entre Mercabarna, SA, i les associacions empresarials que agrupen i representen la major part d'empreses del recinte està consolidada i continua demostrant la voluntat de col·laboració publicoprivada, que facilita la cooperació per aconseguir objectius comuns. El diàleg amb aquestes associacions permet acordar decisions relatives al funcionament del polígon alimentari a través de comissions mixtes i iniciatives conjuntes (vegeu pàgina 76 i 77).

PERTINENÇA A ORGANISMES

Mercabarna forma part de diferents institucions que tenen una especial rellevància en la cadena de proveïment d'aliments frescos, en la difusió de la dieta mediterrània i en el compromís amb el medi ambient.

- AECOC
- Barcelona + Sostenible
- Alimentaria
- Associació per a la Promoció del Consum de Fruites i Hortalisses "5 al dia"
- Barcelona-Catalunya Centre Logístic (BCL)
- Barcelona Regional
- Codi de bones pràctiques comercials de la Generalitat de Catalunya
- Confederació d'Horticultura Ornamental de Catalunya (CHOC)
- Compromís ciutadà per la sostenibilitat 2012-2022
- Comunitat d'Usuaris d'Aigües de la Vall Baixa i del Delta del Riu Llobregat (CUADLL)
- Consell d'Innovació Pedagògica de l'Ajuntament de Barcelona
- Consell Empresarial de la Universitat Politècnica de Barcelona (UPC)
- Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari (CREDA)
- IESE Business School
- Fira de Barcelona
- Fundació Dieta Mediterrània
- Unió Mundial de Mercats Majoristes (World Union of Wholesale Markets)

COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS

Mercabarna, SA, col·labora també amb altres organitzacions (universitats, entitats, empreses i organitzacions privades, etc.) amb l'objectiu d'aconseguir millores per als grups d'interès.

A continuació, s'exposen les organitzacions amb què s'han signat convenis i acords en matèria de formació i inserció laboral durant el 2019:

- Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).
- Escola de Comerç Internacional (ESCI) de la Universitat Pompeu Fabra (UPF).
- Universitat de Barcelona (UB).
- Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).
- Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE).
- Escola de Comerç i Distribució (ESCODI).
- Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).
- Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona.

També es manté vigent el conveni amb Barcelona Activa relacionat amb el programa Innofood, que promou la creació i l'impuls d'empreses innovadores del sector alimentari de Barcelona.

Convenis promocionals o comercials

- Acord de col·laboració amb el Bulli-Foundation per al desenvolupament del projecte de la Bullipèdia.
- Conveni de col·laboració amb el Gremi Provincial de Detallistes de Fruites i Hortalisses de Barcelona per col·laborar en accions conjuntes de promoció del Mercat Central de Fruites i Hortalisses de Mercabarna.
- Conveni de col·laboració amb la Fundació Barcelona Mobile World Capital Foundation per desenvolupar accions tecnològiques i estratègiques dins de la iniciativa 5GBarcelona.
- Acord de col·laboració amb el Gremi de Restauració de Barcelona per donar a conèixer als establiments adherits al Gremi els serveis i productes que es comercialitzen a Mercabarna.
- Acord de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i l'Institut de Mercats Municipals de Barcelona per cofinançar el projecte 'Paradistes verds', que impulsa la comercialització de producte de proximitat i ecològic.
- Conveni de col·laboració amb la Fundació EINA per celebrar un certamen restringit d'il·lustració a Mercabarna.
- Conveni de col·laboració amb el Centro Agroalimentare de Roma per a la cooperació en transferència tecnològica i comercialització de productes agroalimentaris.

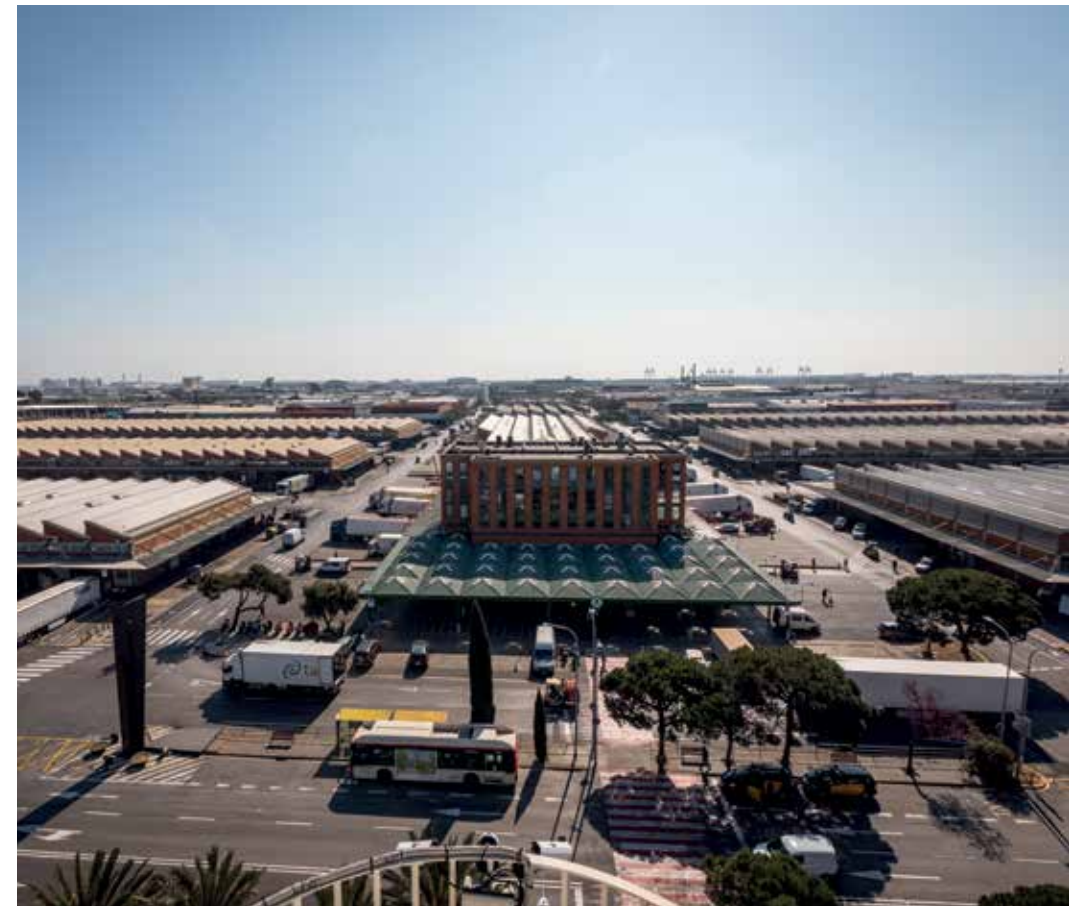
Mercabarna també dona suport a entitats socials que promouen valors compartits en matèria de responsabilitat social corporativa. Les col·laboracions solidàries realitzades durant el 2019 es poden consultar a les pàgines 103 i 104.

ADHESIÓ I PARTICIPACIÓ A INICIATIVES EXTERNES

Mercabarna, SA, participa activament en iniciatives que guarden relació directa o indirecta amb els seus valors i objectius estratègics.

- Pacte Mundial de l'Organització de les Nacions Unides.
- Acord cívic per una Barcelona neta i sostenible de l'Ajuntament de Barcelona.
- Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva i Xarxa pel dret a una alimentació adequada de l'Ajuntament de Barcelona.

- Decàleg "Alimentación sin desperdicios" d'AECOC.
- Consell Català de l'Alimentació del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) de la Generalitat de Catalunya.
- Pacte d'estat contra la violència de gènere.
- A més, segueixen vigents les iniciatives Refresh, WaterProtect i Ecowaste 4 Food.

11

Anàlisi de materialitat

Amb l'objectiu d'identificar els temes en matèria de sostenibilitat econòmica, social i ambiental més rellevants per als nostres grups d'interès, Mercabarna du a terme un procés de materialitat, vigent des del 2017, perquè no s'han produït canvis significatius en l'enfocament de gestió de l'organització.

Aquesta anàlisi es va dur a terme mitjançant un procés participatiu en el qual

van prendre part tant l'organització com els nostres grups d'interès (associacions gremials, treballadors, proveïdors, escoles, fundacions i ONG, i entitats professionals vinculades al sector de l'alimentació).

Els temes més rellevants es recullen a la següent matriu de materialitat, que determina l'estratègia de l'organització en matèria de sostenibilitat.

	Medi ambient	Economia	Clients i responsabilitat de producte	Pràctiques laborals	Societat	Drets humans
Rellevància per als grups d'interès	Alta	Emissions Productes de proximitat Ocupació	Impactes econòmics indirectes	Pràctiques d'adquisició Packaging Seguretat alimentària Salut i seguretat dels clients		
	Mitjana	Biodiversitat Comunitats locals Benestar animal	Energia Formació i desenvolupament Alimentació sana i assequible		No-discriminació	
	Baixa	Acompliment econòmic Materials Efluentes i residus Relacions treballador-empresa Política pública Màrqueting i etiquetatge Accés a les instal·lacions i serveis Retribució igualitària	Aigua Avaluació social dels proveïdors Llibertat d'associació i negociació col·lectiva	Avaluació ambiental de proveïdors Salut i seguretat en el treball Diversitat i igualtat d'oportunitats		
		Baixa	Mitjana	Alta		
Rellevància segons l'empresa dels impactes de Mercabarna sobre la sostenibilitat						

* Temes materials en negreta.

12

Alineament amb els ODS

Mercabarna és signant del Pacte Mundial de l'Organització de les Nacions Unides (ONU), que estableix deu principis bàsics que engloben el respecte dels drets humans, el foment de la igualtat d'oportunitats, la protecció del medi ambient i la lluita contra la corrupció. Aquests principis es materialitzen en els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), que s'emmarquen dins de l'Agenda 2030.

L'adhesió de Mercabarna al Pacte Mundial mostra el compromís de l'organització amb el creixement sostenible basat en els ODS. Aquests objectius, a més, estan units de forma bidireccional amb els drets humans.

L'estratègia de responsabilitat social corporativa de Mercabarna es basa en cinc pilars:

1. Competitivitat i inserció laboral. ODS: 4, 5, 8, 10

Fomentant polítiques per afavorir la incorporació laboral al sector alimentari de persones en situació d'atur, com la formació i els ajuts a la contractació.

2. Lluita contra el malbaratament alimentari. ODS: 1, 2, 3, 8, 12

Col·laborant amb organitzacions que

distribueixen el producte excedentari a col·lectius vulnerables i posant en marxa accions de sensibilització.

3. Alimentació saludable. ODS: 3, 4

Realitzant diàriament campanyes pedagògiques infantils per fomentar hàbits d'alimentació saludable.

4. Responsabilitat mediambiental. ODS: 6, 7, 9, 11, 12, 13

Aplicant polítiques de minimització de l'impacte mediambiental a la gestió dels residus derivats de l'activitat comercial del recinte.

5. Col·laboracions solidàries. ODS: 2, 3, 4, 10, 12, 13

Donant suport a entitats que posen en marxa accions enfocades a col·lectius desfavorits.

Als ODS anteriors cal afegir-hi el 16 i el 17, que tenen un caràcter transversal en les polítiques de Mercabarna. El 16 fa referència a "la pau, justícia i institucions sòlides" en una societat inclusiva i participativa en què s'apliquen polítiques no discriminatòries, mentre que el 17 es basa en "les aliances per aconseguir els Objectius".

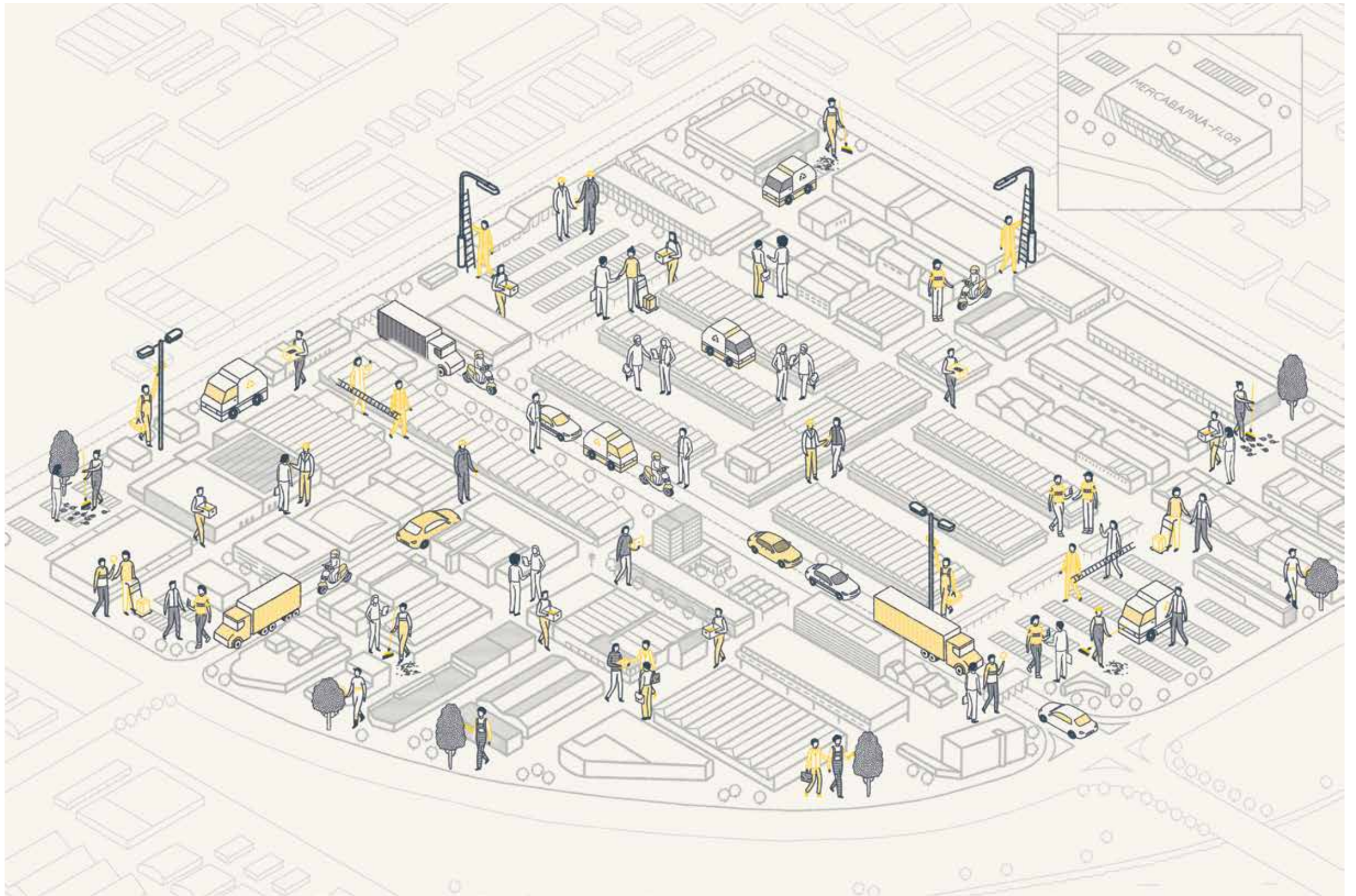

Professional

L'equip humà constitueix un dels pilars clau en l'estratègia de Mercabarna, ja que entén que l'èxit de l'empresa és la suma del talent que la integra. Per aquest motiu, Mercabarna promou el creixement personal i professional dels treballadors en un entorn igualitari, segur i saludable.

L'estabilitat en l'estructura de l'empresa és un dels punts clau de la política de recursos humans de Mercabarna. En aquest sentit, es treballa per conformar una plantilla fidel i compromesa amb la companyia a través de la contractació estable. Per això, de les 138 persones que treballaven a l'empresa el 2019, 125 ho feien amb un contracte indefinit.

Per garantir les mateixes oportunitats i condicions, existeix una comissió de valoració i contractació paritària formada per membres del Comitè d'empresa i de la Direcció de l'empresa. El 2019 es va reunir dues vegades.

Plantilla (personal fix i eventual per any i gènere)

	2019		2018		2017	
	Fix	Eventual	Fix	Eventual	Fix	Eventual
Dones	42	3	40	4	38	5
Homes	83	10	85	12	86	12

Pel que fa a la taxa de rotació, és del 5,73%, pràcticament igual que l'exercici precedent.

Plantilla de Mercabarna

138

Plantilla amb contracte fix

125

Taxa de rotació

5,73%

ALTES I BAIXES LABORALS PER GÈNERE I EDAT

Durant el 2019 es van incorporar 9 persones a la plantilla de Mercabarna, mentre que 13 van causar baixa, 6 de les quals van ser jubilacions.

Altes laborals	2019	2018	2017
Segons edat	9	9	10
Menors de 30 anys	3	0	2
Entre 30 i 50 anys	6	2	8
Més grans de 50 anys	0	7	0
Segons sexe	9	9	10
Dones	4	2	4
Homes	5	7	6
Total altes laborals	9	9	10

Baixes laborals	2019	2018	2017
Segons edat	13	10	8
Menors de 30 anys	1	0	1
Entre 30 i 50 anys	5	6	4
Més grans de 50 anys	7	4	3
Segons sexe	13	10	8
Dones	4	1	3
Homes	9	9	5
Total baixes laborals	13	10	8

Taxa d'altes laborals (%)	2019	2018	2017
Segons edat			
Menors de 30 anys	2,19%	0,00%	1,41%
Entre 30 i 50 anys	4,38%	1,42%	5,63%
Més grans de 50 anys	0,00%	4,96%	0,00%
Segons sexe			
Dones	2,92%	1,42%	2,82%
Homes	3,65%	4,96%	4,23%

Taxa de baixes laborals (%)	2019	2018	2017
Segons edat			
Menors de 30 anys	0,73%	0,00%	0,70%
Entre 30 i 50 anys	3,65%	4,26%	2,82%
Més grans de 50 anys	5,11%	2,84%	2,11%
Segons sexe			
Dones	2,92%	0,71%	2,11%
Homes	6,57%	6,38%	3,52%

PROMOCIONS INTERNES

Mercabarna aposta pel desenvolupament de les persones i ofereix possibilitats de promoció interna. L'objectiu és formar-les i dotar-les de les competències necessàries per poder cobrir de forma interna aquelles vacants existents que permetin fer créixer professionalment la plantilla.

2019		2018		2017	
Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes
3	3	5	1	2	1

Igualtat de gènere i d'oportunitats i conciliació

Des del 2018 Mercabarna disposa d'un Pla d'igualtat que engloba un seguit d'accions i bones pràctiques per vetllar per la igualtat entre dones i homes, fomentar la conciliació laboral i evitar la discriminació. L'òrgan responsable de fer el seguiment de la implantació del Pla és la comissió d'igualtat paritària.

PRESÈNCIA DE DONES I HOMES EN LLOCS DE DECISIÓ

El 2019 un 65,1% de les persones que formen part de l'equip directiu són dones. Pel que fa al Consell d'Administració, el percentatge femení se situa en el 26,7%.

Distribució de dones i homes per categoria professional

Nombre i percentatge d'empleats per categoria professional i sexe	2019		2018	
	Nre.	%	Nre.	%
Personal directiu i responsables d'àrea	18,50		18,89	
Dones	12,05	65,1%	12,05	63,8%
Homes	6,45	34,9%	6,84	36,2%
Personal de comandament	14,88		15,62	
Dones	1,77	11,9%	0,00	0,0%
Homes	13,11	88,1%	15,62	100,0%
Personal tècnic	34,84		38,10	
Dones	18,01	51,7%	18,20	47,8%
Homes	16,83	48,3%	19,90	52,2%
Personal administratiu	16,06		16,85	
Dones	10,92	68,0%	10,85	64,4%
Homes	5,14	32,0%	6,00	35,6%
Personal operatiu	51,83		49,28	
Dones	3,35	6,5%	3,00	6,1%
Homes	48,48	93,5%	46,28	93,9%

Nombre i percentatge d'empleats per categoria professional i edat	2019		2018	
	Nre.	%	Nre.	%
Personal directiu i responsables d'àrea	18,50		18,89	
Menors de 30 anys		0,0%		0,0%
Entre 30 i 50 anys	7,00	37,8%	7,05	37,3%
Més grans de 50 anys	11,50	62,2%	11,84	62,7%
Personal de comandament	14,88		15,62	
Menors de 30 anys	0,77	5,2%		0,0%
Entre 30 i 50 anys	8,11	54,5%	9,13	58,5%
Més grans de 50 anys	6,00	40,3%	6,49	41,5%
Personal tècnic	34,84		38,10	
Menors de 30 anys	5,16	14,8%	2,00	5,2%
Entre 30 i 50 anys	15,63	44,9%	22,60	59,3%
Més grans de 50 anys	14,05	40,3%	13,50	35,4%
Personal administratiu	16,06		16,85	
Menors de 30 anys	2,00	12,5%	3,99	23,7%
Entre 30 i 50 anys	10,29	64,1%	9,00	53,4%
Més grans de 50 anys	3,77	23,5%	3,86	22,9%
Personal operatiu	51,83		49,28	
Menors de 30 anys	3,00	5,8%	2,00	4,1%
Entre 30 i 50 anys	26,98	52,1%	27,48	55,8%
Més grans de 50 anys	21,85	42,2%	19,80	40,2%

* El nombre de treballadors es calcula en funció de la jornada (completa o parcial) i el temps dedicat a l'empresa durant l'any.

CONCILIACIÓ

La conciliació de la vida familiar, personal i laboral està present en el conveni d'empreses a través de la implementació de diverses mesures. D'una banda, es determina que el permís de maternitat és de 17 setmanes, una setmana més que el que marca la legislació vigent. Pel que fa als homes que han estat pares, tenen dret a dos dies més de permís, que se sumen a les 12 setmanes que fixa la llei. Així mateix, els treballadors i treballadores disposen de 16 hores anuals retribuïdes per acompanyar els fills menors de 18 anys i els pares i sogres a visites mèdiques del pediatre o l'especialista.

Permis parental	2019	2018	2017
Personal que ha tingut dret a permís parental	29	30	33
Dones	16	16	17
Homes	13	14	16
Personal que s'ha acollit al permís parental	3	1	0
Dones	1	0	0
Homes	2	1	0
Taxa de tornada a la feina			
Dones	100%		
Homes	100%	100%	

El 2019 Mercabarna va rebre el premi Barcelona a l'Empresa Innovadora en Conciliació i Temps.

Mercabarna també premia la natalitat amb ajuts econòmics per naixements, per l'escola bressol (pares de fills de 0 a 3 anys) i per despeses escolars (pares de fills de 3 a 18 anys).

	Premi de natalitat	Xec guarderia	Ajut escolar
2019	497€ 2 treballadors	3.060€ 5 treballadors	11.217,18€ 69 treballadors
2018	477,12€ 2 treballadors	3.030€ 7 treballadors	10.468,08€ 67 treballadors
2017	236,20€ 1 treballador	2.820€ 7 treballadors	10.518,92€ 68 treballadors

Des del 2018 el 39% de la plantilla té flexibilitat horària, a excepció d'aquelles persones que treballen per torns, tenen jornada partida o han de donar servei als mercats. Gràcies a aquesta mesura, Mercabarna va rebre el premi Barcelona a l'Empresa Innovadora en Conciliació i Temps en la categoria d'entre 51 i 250 treballadors. Aquest guardó, que concedeix l'Ajuntament de Barcelona, és un reconeixement a les companyies que estan compromeses amb la millora de la gestió del temps.

Per enfortir els vincles de la plantilla amb l'empresa, Mercabarna va tornar a organitzar dues trobades per celebrar Sant Jordi i Nadal amb els fills i filles dels treballadors.

Entrega a Mercabarna del premi Barcelona a l'Empresa Innovadora en Conciliació i Temps.

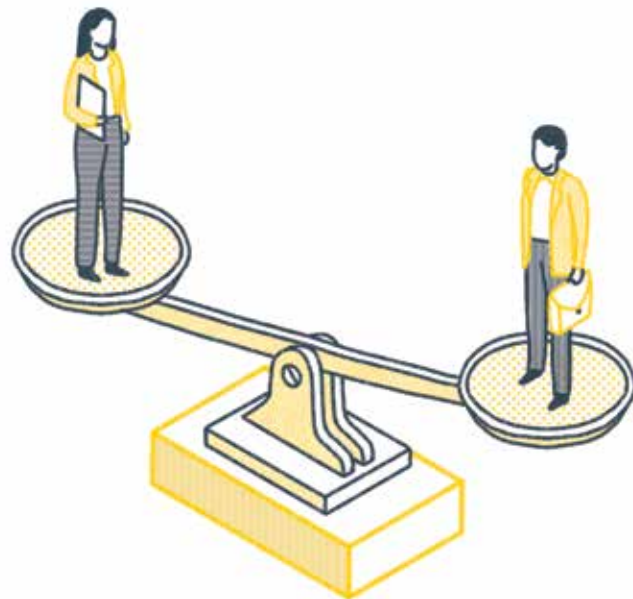
Celebració del Nadal amb les famílies dels treballadors.

MITJANA RETRIBUTIVA PER GÈNERE

A Mercabarna no hi ha bretxa salarial entre homes i dones, ja que la retribució de la companyia es basa en la igualtat d'oportunitats, les competències de cada nivell i la competitivitat del mercat laboral.

Mitjana retributiva per nivells i gènere (en euros bruts/any)

	2019		2018		2017	
	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes
Nivell 4	22.857,32	22.857,32	22.300,60	22.300,60	21.915,09	21.915,09
Nivell 5	23.745,04	23.745,04	23.164,62	23.164,62	22.766,21	22.766,21
Nivell 6	24.877,03	24.877,03	24.268,94	24.268,94	23.851,54	23.851,54
Nivell 7	27.172,66	27.172,66	26.508,46	26.508,46	26.052,54	26.052,54
Nivell 8	29.419,21	29.419,21	28.700,09	28.700,09	28.206,48	28.206,48
Nivell 9	32.405,15	32.405,15	31.613,05	31.613,05	31.069,34	31.069,34
Nivell 10	35.915,66	35.915,66	34.435,13	34.435,13	34.435,13	34.435,13
Nivell 13	41.431,49	41.431,49	40.420,97	40.420,97	39.772,68	39.772,68
Nivell 14	46.225,09	46.225,09	45.097,65	45.097,65	44.374,35	44.374,35
Nivell 15	55.559,38	55.559,38	54.204,27	54.204,27	53.334,91	53.334,91
Nivell 16	65.297,46	65.297,46	63.704,84	63.704,84	62.683,10	62.683,10
Nivell 17	77.532,76	77.532,76	75.641,72	75.641,72	74.428,54	74.428,54

15 Formació i desenvolupament professional

L'objectiu del Pla de formació de Mercabarna és millorar les competències de la plantilla i propiciar el seu desenvolupament professional per assolir els objectius estratègics de l'organització.

D'una banda, es fan seguiments personalitzats de les competències dels treballadors i es valora el compliment dels objectius personals que es deriven del Pla estratègic. Aquestes avaluacions de competències permeten determinar el grau de compliment dels objectius vinculats al Pla triennal i detectar les necessitats de formació de la plantilla.

El 2019 els treballadors de Mercabarna van realitzar 5.031 hores de formació, de les

quals el 46,6% van correspondre a la millora de la tècnica del lloc de treball, el 32,2% a plans de carrera, el 16,5% a l'aprenentatge d'idiomes, el 3,3% a gestió del lideratge i l'1,4% a la prevenció de riscos laborals.

Per garantir una formació de qualitat, Mercabarna disposa d'una comissió de formació paritària, integrada per dos membres del Comitè d'Empresa i dos membres de la Direcció, que s'ha reunit dues vegades. La funció d'aquesta comissió és controlar el desenvolupament del Pla de formació, els resultats de les avaluacions de satisfacció dels participants i la transferència al lloc de treball.

Mitjana d'hores de formació per empleat	2019	2018	2017	Variació 2018-2019 (%)
Segons sexe				
Dones	14,3	20,07	3,92	-28,75%
Homes	22,42	22,8	5,26	-1,67%
Segons categoria laboral				
Personal directiu i responsables d'àrea	4,62	5,49	2,58	-15,83%
Personal de comandament	2,79	6,28	1,87	-55,58%
Personal tècnic	14,26	9,06	1,58	57,42%
Personal administratiu	7,71	11,38	2,13	-32,28%
Personal operatiu	7,34	10,66	1,01	-31,14%

Benestar i seguretat en el lloc de treball

Garantir la seguretat, la salut i el benestar de la plantilla és una prioritat per a Mercabarna, que disposa d'un sistema de gestió de prevenció de riscos laborals en compliment de la Llei de prevenció de riscos laborals i l'Estatut dels treballadors. Cada quatre anys, o sempre que sorgeix la necessitat, es duen a terme les avaluacions de riscos de cada lloc de treball i es revisen i s'actualitzen les mesures preventives i el seu seguiment. Conjuntament amb el Servei de Prevenció Autoritzada, s'ha establert un procediment de vigilància de la salut i un pla d'actuacions preventives.

També hi ha el Comitè de Seguretat i Salut, format per tres persones de la Direcció i tres del Comitè d'Empresa, que s'encarrega d'analitzar els factors que poden afectar la salut dels treballadors i que durant el 2019 es va reunir quatre vegades.

Aquest comitè estableix un procediment per a la realització de revisions mèdiques a la plantilla. N'hi ha de diferents tipus:

- Inicials: es porten a terme a totes les incorporacions i es tenen en compte les característiques del lloc de feina que ocuparan.
- Periòdiques: es realitzen cada any i la periodicitat individual ve determinada pels riscos del lloc de treball i pel criteri del servei mèdic. El procediment estableix que aquest tipus de revisions són obligatòries per als llocs de treball

que puguin suposar un risc per al mateix treballador i/o per a tercers.

- Incorporació després d'una llarga malaltia: el servei mèdic determina si hi ha restriccions per a la realització de la feina que el treballador desenvolupava habitualment.

El programa de prevenció laboral de Mercabarna incorpora formació específica en la matèria per a les noves incorporacions a la plantilla, al mateix temps que imparteix cursos específics per als professionals amb més risc. Al llarg del 2019 es van realitzar cursos sobre hàbits saludables destinats a l'equip del torn de nit. També es va posar al dia la informació sobre la utilització de desfibril·ladors semiautomàtics a tots els controladors de mercat i, finalment, es van impartir càpsules sobre seguretat en el lloc de treball per al personal de l'Escorxador, la depuradora EDAR, el Punt Verd, jardineria i operaris diversos.

Com a novetat, cal destacar que Mercabarna ha desplegat el Pla d'empresa saludable, que ha comportat la realització d'activitats aeròbiques dirigides al gimnàs de l'edifici del Centre Directiu, inaugurat el 2018, i la posada en marxa d'una plataforma que promou els hàbits saludables.

Avaluació de riscos laborals dels llocs de treball

Lesions per accident laboral	2019	2018	2017	Variació 2018-2019 (%)
Per a tots els empleats				
Nombre de defuncions resultants d'una lesió per accident laboral	0	0	0	
Taxa de defuncions resultants d'una lesió per accident laboral	0	0	0	
Lesions per accident laboral amb grans conseqüències (sense incloure defuncions)	0	0	0	
Taxa de lesions per accident laboral amb grans conseqüències (sense incloure defuncions)	0	0	0	
Lesions per accident laboral registrable	2	4	8	-50%
Taxa de lesions per accident laboral registrable				
Principals tipus de lesions per accident laboral (qualitatiu)	En tots els casos les lesions han estat contusions i/o luxacions			
Nombre d'hores treballades	227.420	234.060	235.720	-2,84%

Mercabarna ha desplegat el Pla d'empresa saludable, amb l'inici d'activitats dirigides al gimnàs i la posada en marxa d'una app.

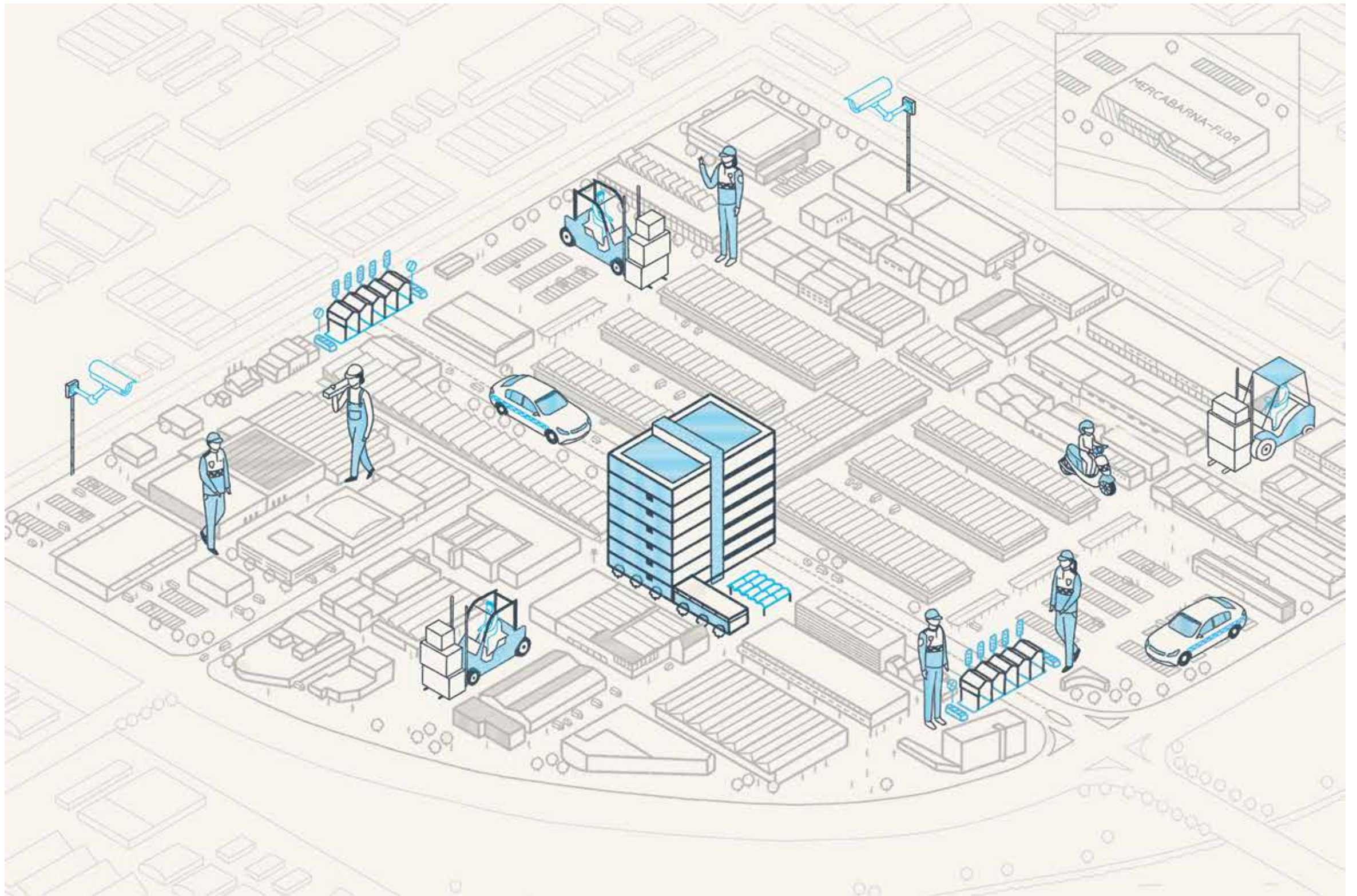
Segura

Mercabarna té un ferm compromís amb la salut dels usuaris de la Unitat Alimentària i amb la de la societat en general. Per aquest motiu, l'Agència de Salut Pública de Barcelona està present al recinte i s'encarrega de garantir la seguretat alimentària dels productes que s'hi comercialitzen.

A banda de vetllar per la qualitat dels productes, Mercabarna treballa per proporcionar seguretat a les persones que conviuen cada dia dins del seu recinte. En aquest sentit, disposa dels mecanismes necessaris per anticipar-se als problemes i garantir el benestar de tots els usuaris del polígon alimentari.

La seguretat alimentària és un dels eixos fonamentals a Mercabarna. Un dels principals mecanismes per garantir-la és la traçabilitat, que permet seguir el circuit d'un producte, des de l'origen fins al final de la seva vida útil, i detectar possibles desviacions en els processos.

Per assegurar el compliment de les normes de seguretat i d'higiene, l'Agència de Salut Pública de Barcelona té un espai propi dins de la Unitat Alimentària. El seu equip de veterinaris supervisa el compliment de la normativa europea de seguretat alimentària al Mercat Central de Fruites i Hortalisses, al Mercat Central del Peix, a l'Escorxador de Mercabarna i a les empreses ubicades a la ZAC (Zona d'Activitats Complementàries).

Per garantir que se segueixen totes les mesures d'higiene necessàries, l'equip de veterinaris realitza inspeccions sanitàries periòdicament als diferents mercats. Entre les seves tasques habituals també hi ha el control de la traçabilitat de productes i animals. Si es detecta algun frau o incongruència o es considera que el producte no és apte per al consum, s'obre un expedient informatiu i es procedeix a decomissar l'aliment, que es retira del canal de comercialització.

Pel que fa a l'Escorxador, les mesures de seguretat són extremadament estrictes, atès que es controla el cent per cent de la producció i s'analitza cada un dels caps de bestiar, tant abans com després del sacrifici. Per portar a terme aquesta tasca, a més dels

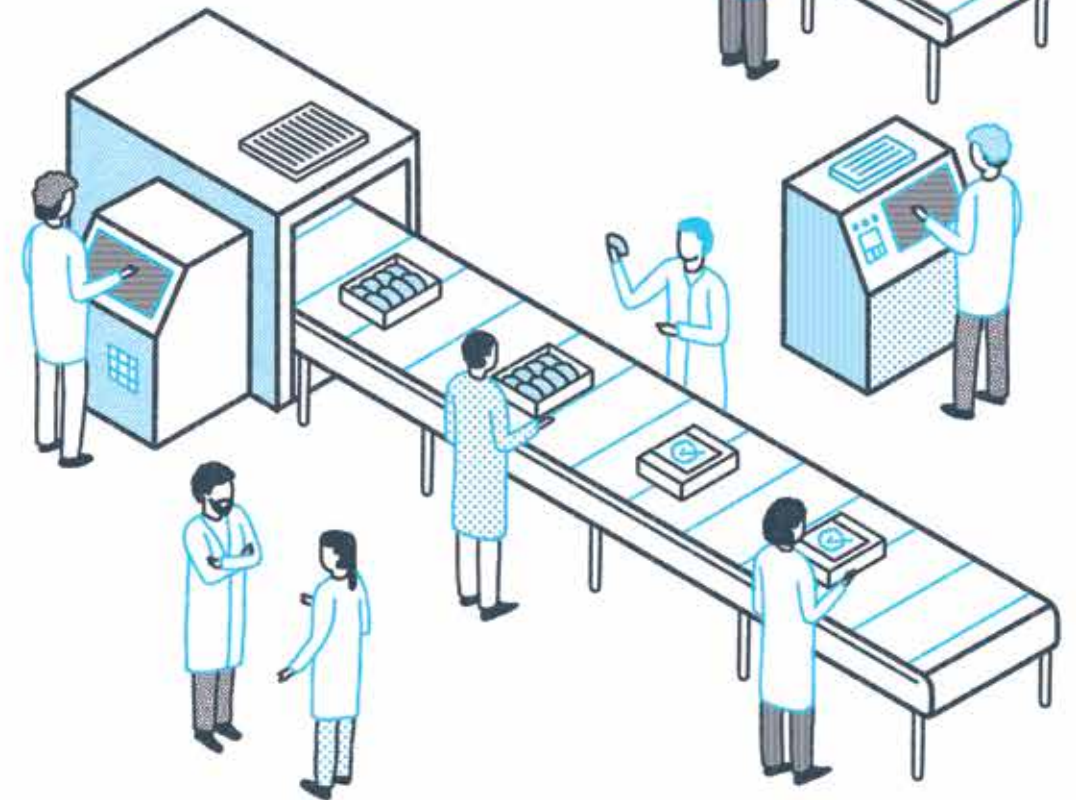
professionals de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, Mercabarna disposa de cinc auxiliars veterinaris de la Fundació Privada d'Indústries de la Carn.

Durant el 2019 es van efectuar actuacions específiques per millorar la prevenció i la qualitat dels productes comercialitzats als mercats majoristes. En el cas del Mercat Central del Peix, els professionals encarregats de la seguretat alimentària estan sempre atents a les alertes alimentàries que puguin sorgir a nivell mundial. En aquest sentit, es va seguir implementant la campanya de sensibilització sobre la tonyina, amb informació i tallers sobre com evitar problemes amb la histamina. Aquesta acció, que han dut a terme l'Agència de Salut Pública de Barcelona i el Consorci Sanitari de Barcelona, ha comptat amb el suport dels gremis majoristes i detallistes i de Mercabarna.

La campanya "Bones pràctiques d'higiene en el transport dels productes de la pesca", organitzada per les mateixes entitats, també va tenir continuïtat el 2019. De manera paral·lela, es van impulsar accions destinades a sensibilitzar els professionals del sector sobre la importància de complir les normes d'higiene, mantenir la cadena del fred i controlar l'etiquetatge i la manipulació del producte.

L'Agència de Salut Pública de Barcelona vetlla per garantir la seguretat alimentària dels productes de la Unitat Alimentària.

A Mercabarna hi accedeixen diàriament 23.000 persones i 14.000 vehicles. Assegurar la salut i el benestar de tots aquests usuaris és una qüestió vital, per això Mercabarna posa tots els esforços i recursos necessaris per aconseguir-ho.

Mercabarna disposa d'un Departament de Seguretat i Vigilància propi, i de caràcter oficial, que s'encarrega de garantir el compliment del reglament les 24 hores al dia els 365 dies de l'any. El cos està format per un equip de 62 persones, entre el mateix Departament i empreses de seguretat externes, i 355 càmeres de seguretat. Durant el 2019 es va ampliar la plantilla amb dos controladors i cinc càmeres més.

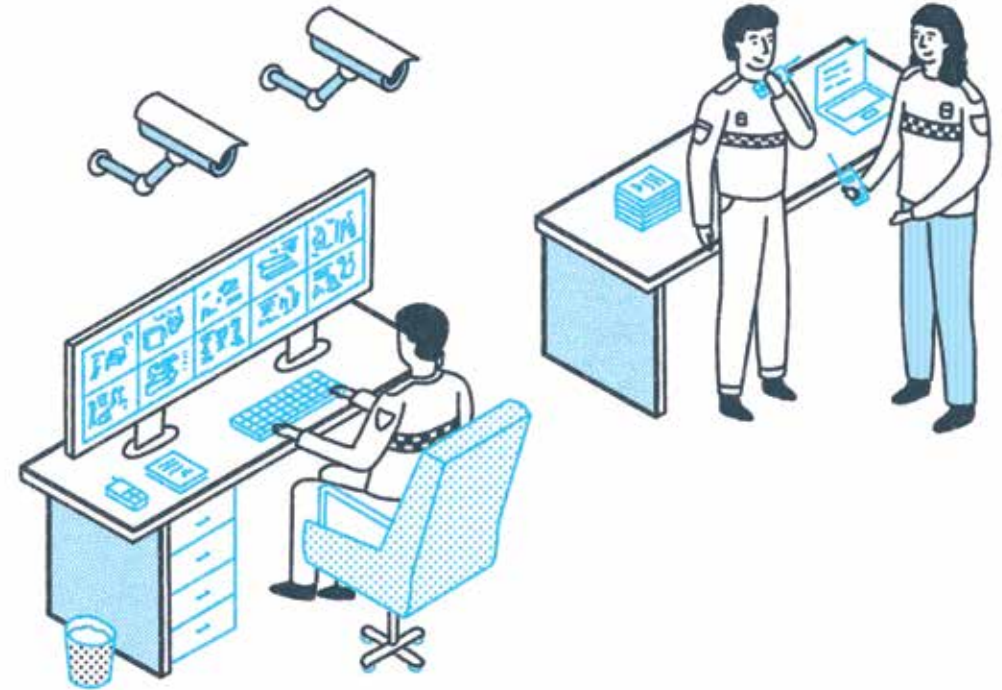
L'Ajuntament de Barcelona, com a gestor del servei públic, ha atribuït a Mercabarna la potestat de gestionar directament l'ordenació dels mercats, recollida al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC). Dins el recinte alimentari s'ha de complir l'Ordenança reguladora publicada al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona el 2010.

Una altra tasca de l'equip de vigilància és la de canalitzar incidències, prioritzar-les i derivar-les al departament que pertoqui. La majoria d'incidències se centren en sol·licituds de neteja i aspectes de manteniment de les instal·lacions i reparacions. Durant el 2019 es van produir 1.765 peticions d'incidència, un 20% menys respecte de l'any anterior.

Mercabarna, a banda de vetllar pel compliment de la normativa, aposta per la prevenció implementant mesures per evitar possibles accidents i millorar la seguretat del recinte. El 2019 va seguir apostant per la sensibilització dels usuaris amb la campanya "Benvingut a Mercabarna, aquí les normes són les mateixes". Aquesta iniciativa anava adreçada principalment a conductors de carretons elevadors, molt nombrosos en el recinte, i tenia per objectiu que aquests complissin les normes i conduïssin de manera més prudent. La campanya va posar el focus en les imprudències més habituals d'aquest tipus de vehicles, que són l'origen més habitual d'accidents de trànsit.

Pel que fa als sinistres registrats, al llarg de l'any se'n van comptabilitzar 98, dos més que en l'exercici anterior. Tot i així, els sinistres amb responsabilitat civil de Mercabarna es van reduir i van passar de 18 a 15.

Altres accions que s'han dut a terme per estar al dia en política de prevenció són l'actualització del Pla d'autoprotecció, document que aglutina procediments, sistemes i protocols d'organització destinats a prevenir riscos i a donar resposta a les possibles emergències. A més, es van realitzar simulacres d'emergència, es van revisar els procediments per accedir a les cobertes dels edificis de la Unitat Alimentària, es va renovar la senyalització preventiva dels set pavellons del Mercat Central de Fruites i Hortalisses i, finalment, es va posar en marxa una nova plataforma per a la gestió de la Coordinació d'Activitats Empresariales (CAE), que estableix el compliment de la normativa de prevenció laboral de les empreses subcontractades.

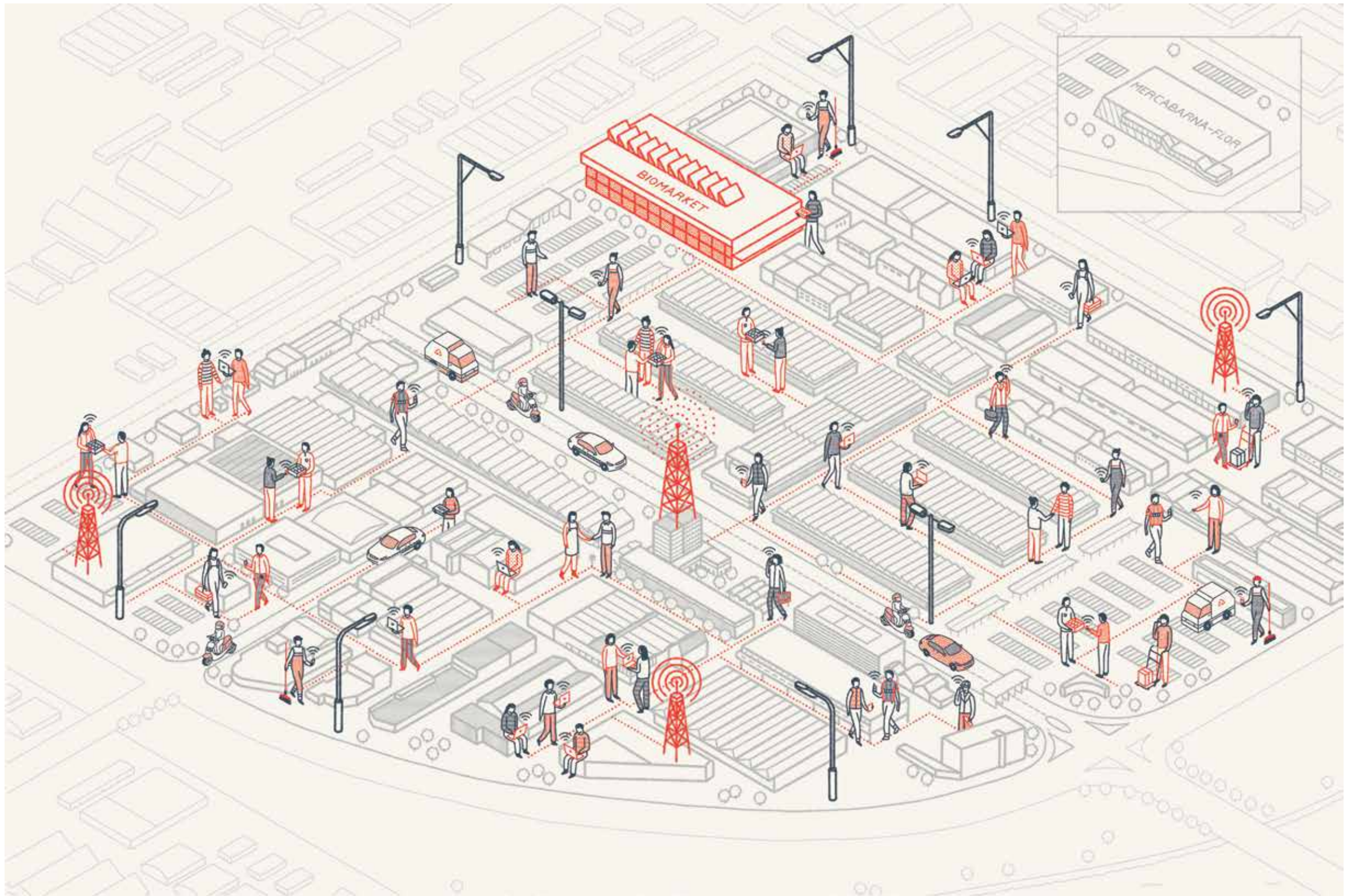
En aquest punt, també cal incloure el programa de prevenció laboral de Mercabarna adreçat al seu personal (vegeu pàgina 58).

Mercabarna va més enllà en matèria de seguretat i manté reunions periòdiques amb diverses comissions per anticipar-se i detectar els riscos intrínsecs de cada professió. El Comitè de Seguretat i Salut de Mercabarna va realitzar reunions trimestrals i semestrals amb els gremis majoristes de cada sector.

Competitiva

Mercabarna, SA, gestiona una ciutat dinàmica que treballa per reafirmar el seu lideratge nacional i internacional. Per continuar sent un mercat referent i maximitzar la satisfacció dels seus grups d'interès, impulsa projectes estratègics que aposten per l'eficiència, la sostenibilitat, la cooperació, la innovació i el desenvolupament empresarial. En aquest sentit, les accions que desenvolupa l'organització estan orientades a construir una Unitat Alimentària moderna, que doni resposta a les necessitats de clients i consumidors i que s'adapti als canvis en l'entorn.

Construcció del Biomarket

Durant el 2019 s'ha dut a terme gran part de l'obra de construcció del Biomarket, que allotjarà empreses majoristes i productors d'aliments ecològics, principalment de fruites i hortalisses, però també de producte sec.

Aquest mercat majorista pioner ha estat concebut com a resposta a la creixent demanda d'aliments ecològics per part dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya i per l'aposta de la ciutat de Barcelona com a signant del Pacte de Milà per un model alimentari sa i sostenible. Amb la construcció del Biomarket, Mercabarna posarà en valor la comercialització d'aquests aliments i en garantirà la correcta distribució.

Es preveu que el Biomarket distribueixi el 20% del total de fruites i hortalisses ecològiques comercialitzades a Catalunya el 2021 (23.662 tones), de manera que es convertirà en el centre distribuïdor de productes ecològics més important de Catalunya.

Amb el Biomarket, Mercabarna es convertirà en el primer mercat majorista d'Espanya amb un espai específic per a la comercialització d'aliments orgànics frescos.

Està previst que la inauguració del Biomarket tingui lloc el 2020.

LES CARACTERÍSTIQUES DE L'OBRA

El Biomarket ocupa una superfície de 8.900m² i té un disseny que segueix el de la resta de mercats centrals de Mercabarna. A l'interior, compta amb un passadís central, per on els compradors transitaran, parades d'empreses majoristes a banda i banda i un espai de venda per a productors de proximitat. El concurs públic per a l'adjudicació d'aquestes parades es va iniciar a finals del 2019 i es resoldrà el 2020.

Quant a l'exterior, cada lateral disposarà de molls i zona de càrrega i descàrrega.

L'edifici ha estat dissenyat per reduir al màxim el consum elèctric, utilitzant fonts d'energies renovables i elements passius de climatització. Això s'aconsegueix amb la instal·lació de plaques fotovoltaiques; la utilització de materials ecoeficients, no perjudicials per a la capa d'ozó; la instal·lació del sistema de gestió mediambiental SIGMA, per a residus i contaminació; una bona ventilació i llum natural per minimitzar el consum energètic; a través de l'estructura de suport de la coberta de fusta procedent de boscos gestionats de manera sostenible; gràcies a una il·luminació artificial de baix consum, i amb la instal·lació de sistemes de refrigeració de cambres eficients.

Exterior i interior del Biomarket.

Modernització del recinte

Durant el 2019, Mercabarna va prosseguir amb la renovació del polígon alimentari per tal d'actualitzar els diversos equipaments i continuar sent un mercat majorista de referència a Europa. En aquest sentit, van continuar les obres de modernització dels mercats centrals, unes actuacions que s'engloben en els acords signats entre l'Ajuntament de Barcelona, Mercabarna i els gremis majoristes del peix i de fruites i hortalisses el 2013 i 2014, respectivament.

Pel que fa al Mercat Central de Fruites i Hortalisses, el 2019 es van finalitzar les obres a les cobertes dels pavellons A, D i G. Aquestes obres, de gran envergadura, van començar el 2016 amb la substitució de les cobertes de fibrociment per cobertes DECK amb un aïllament especial. Una altra de les millores realitzades a tots els pavellons va ser el canvi de lluernaris per dotar de més llum natural els espais. També es van canviar totes les portes d'entrada als pavellons, que van passar de ser corredisses a automàtiques. Respecte al paviment, es va canviar tot el terra de la zona comuna als pavellons B i C i se'n va iniciar el canvi al pavelló F.

A la zona de cooperatives del Mercat Central de Fruites i Hortalisses es va finalitzar la instal·lació i legalització de la baixa tensió a l'interior de les parades.

Pel que fa al Mercat Central del Peix, durant el 2019 es va finalitzar el canvi de paviment de les zones comunes del Mercat

amb un material antilliscant, característica que millora la seguretat dels usuaris i facilita la neteja.

Una de les actuacions més destacades de l'any ha estat la millora de l'enllumenat de tot el recinte de Mercabarna, amb la instal·lació de 1.414 lluminàries. S'ha introduït un sistema d'il·luminació amb leds que ha permès reduir el consum i, per tant, millorar la sostenibilitat. També ha suposat augmentar la il·luminació d'aquelles zones més allunyades de l'activitat dels mercats i, en conseqüència, incrementar la seguretat laboral.

També s'ha dut a terme la urbanització del perímetre on està situat el nou pavelló Biomarket, fent una prolongació dels vials L5 i L7. S'ha condicionat la zona eliminant els residus del pati de caixes i dignificant els espais, s'han realitzat les instal·lacions subterrànies necessàries i s'han pavimentat els nous carrers per donar accés als sotamolls del pavelló i millorar la circulació dels vehicles.

A l'edifici del Centre Directiu destaca la instal·lació de torns d'accés al vestíbul per millorar la seguretat.

Les obres de millora dels mercats centrals són fruit d'acords entre Mercabarna i els gremis majoristes del recinte.

Presència a fires del sector agroalimentari

Amb l'objectiu de potenciar el posicionament del recinte alimentari com a mercat referent en el sector agroalimentari, Mercabarna ha tornat a estar present aquest 2019 a les fires Fruit Logistica i Fruit Attraction, que se celebren a Berlín al febrer i a Madrid a l'octubre, respectivament. En totes dues ocasions, la presència a la fira ha estat en aliança amb el gremi de majoristes AGEM i, en el cas de Fruit Attraction, també amb el Port de Barcelona. Així mateix, empreses del sector de fruites i hortalisses de Mercabarna també van participar individualment a Fruit Logistica (8 empreses) i Fruit Attraction (23 empreses).

La presència en aquests esdeveniments permet potenciar el paper de Mercabarna com a principal plataforma d'importació i exportació de productes hortofructícoles del Mediterrani i donar a conèixer novetats com la construcció del nou mercat majorista de productes ecològics. Així mateix, ha propiciat la realització de 100 trobades B2B entre empreses de la Unitat Alimentària i importadors internacionals, principalment europeus, que han generat noves oportunitats de negoci.

Participació a la fira Fruit Attraction, a Madrid.

El model de gestió de Mercabarna es distingeix per establir sinergies de cooperació, principalment amb les associacions gremials, un dels principals grups d'interès de l'empresa. Aquesta col·laboració agafa forma a través de les comissions mixtes i els pactes relacionats amb el funcionament del polígon alimentari i amb l'impuls d'iniciatives conjuntes.

LES COMISSIONS MIXTES

Balanz 2019	
Comissió de Mobilitat	Es va reunir per tractar aspectes relacionats amb els accessos, els estacionaments, la reordenació dels molls o el transport públic.
Comissió d'Obres	Per fer un seguiment dels treballs, la comissió es va reunir set vegades per parlar sobre el Mercat Central de Fruites i Hortalisses i sis per tractar els temes relatius al Mercat Central del Peix.
Comissió de Seguretat i Salut Laboral	Es va establir una comissió per a cadascun dels mercats centrals i una altra per a l'Escorxador. Cada comissió es va reunir dos cops durant el 2019 per gestionar la coordinació d'activitats empresarials d'acord amb el que estableix la Llei de prevenció de riscos laborals.
Comissió de Telecomunicacions	Es va reunir per presentar la migració de la xarxa OCAT i les millores que aquesta comportava, a més de fer un seguiment del funcionament de la xarxa wifi.

INICIATIVES CONJUNTES

Mercabarna i els gremis majoristes del recinte van col·laborar amb els següents projectes durant el 2019.

Amb l'Associació Gremial d'Empresaris Majoristes de Fruites i Hortalisses de Barcelona i Província (AGEM)

Es van organitzar accions de promoció del consum de productes de temporada i de proximitat:

- Tast popular de calçots al Mercat del Ninot (9 de març).
- Tast de gaspatxos als mercats de la Llibertat, de l'Abaceria, del Carmel i de Sant Antoni (14 i 15 de juny).
- Degustació de cremes de tardor al Mercat del Carmel (15 de octubre).

Es va seguir coorganitzant la campanya infantil "5 al dia", que promou el consum diari de fruites i hortalisses.

A més, Mercabarna va organitzar deu missions comercials —sis de directes i quatre d'inverses—, on es van realitzar 592 reunions B2B entre empreses del recinte i potencials compradors internacionals. L'AGEM va estar present en totes les missions i el GMP va participar en dues.

Els acords de col·laboració entre Mercabarna i les associacions empresarials determinen el model de gestió.

Amb el Gremi de Majoristes del Mercat Central del Peix (GMP)

Mercabarna va encarregar un estudi sobre els hàbits de compra i consum de peix dels consumidors de tot Espanya a l'AECOC, que es va presentar l'octubre de 2019.

Creació d'un grup de treball format per Mercabarna, el GMP i el Gremi de Peixaters per analitzar la situació del sector i proposar-ne millores. Una de les accions dutes a terme de forma conjunta va ser la realització d'una enquesta de valoració dels serveis a majoristes i detallistes.

A més, es va donar suport a la campanya infantil "Creix amb el peix", que promou el consum de productes del mar entre els nens i nenes.

Amb l'AGEM, el GMP i empreses del sector de la carn i l'aviram (Companyia General Càrnia i Capdevila Bam)

Es van donar a conèixer les previsions de venda i tendències gastronòmiques de Nadal en una roda de premsa que se celebra anualment (12 de desembre).

Amb l'Associació d'Empresaris Majoristes de Mercabarna-flor (AEM)

Mercabarna-flor va acollir la Festa de la primavera (31 de març) i les XXXVI Mercademostracions (17 de novembre). Aquests dos esdeveniments professionals s'adrecen a floristes i decoradors i converteixen Mercabarna-flor en un referent internacional de les últimes tendències i estils en art floral.

Així mateix, s'ha seguit impulsant la campanya educativa "Flors i plantes, cada dia!" amb què es difonen els beneficis de les flors i plantes per al benestar emocional.

En el marc del Congrés del Mòbil, MWC19 Barcelona, Mercabarna i la Fundació Mobile World Capital Barcelona van signar un acord amb la finalitat de desenvolupar conjuntament projectes estratègics basats en la tecnologia 5G.

Amb aquest acord, Mercabarna es va convertir en un laboratori de proves per a la validació i adopció d'aquesta tecnologia, que permet aportar solucions que afavoreixin el desenvolupament econòmic de les empreses situades en el recinte.

El mes de juliol de 2019 es va implantar la tecnologia 5G a la Unitat Alimentària. Aquesta infraestructura és idònia per experimentar amb aquesta tecnologia, ja que l'aportació de més velocitat en la transmissió de dades afavoreix la logística i el transport dels productes frescos.

Mercabarna es converteix en un laboratori de proves del 5G, tecnologia implantada a la Unitat Alimentària des de juliol de 2019.

Mercabarna va posar en marxa el 2019 una xarxa de wifi gratuïta a totes les zones comunes del recinte de la Unitat Alimentària. La finalitat d'aquesta implementació és impulsar la competitivitat i el desenvolupament econòmic del recinte, millorar-ne la connectivitat i oferir recursos tecnològics a les empreses i als seus clients.

Es tracta d'una xarxa oberta amb la qual tots els usuaris poden accedir a internet de manera ràpida i còmoda, sense límit de temps ni de connexions.

Aquesta iniciativa va néixer a proposta de la Comissió de Telecomunicacions integrada per Mercabarna i ASSOCOME, que promou l'ús eficient de les tecnologies de la informació.

Mercabarna posa en marxa una xarxa wifi gratuïta a totes les zones comunes de la Unitat Alimentària.

25 Mercabarna Food&Tech

A començaments del 2019 es va llançar l'acceleradora de *start-ups* Mercabarna Food&Tech, nascuda per fomentar i promoure la incorporació de nous processos i productes innovadors i tecnològics al sector alimentari.

Després d'una preselecció de cinc projectes, en què es va tenir en compte el grau d'innovació tecnològica, l'escalabilitat del projecte, l'equip interdisciplinari i el model de negoci, les empreses emergents van rebre formació i assessorament per part de mentors especialitzats.

A banda del programa formatiu, estava previst concedir una subvenció a la firma de la Unitat Alimentària que col·laborés en el desenvolupament del projecte. Tanmateix, davant la falta de candidatures d'empreses majoristes per participar en el programa, el jurat va declarar el premi desert. No obstant això, Mercabarna va seguir amb el seu compromís de donar suport a les cinc *start-ups* seleccionades i durant tres mesos es van ubicar al Food Trade Center de Mercabarna.

L'ecosistema de Mercabarna promou la innovació i el desenvolupament empresarial.

26 Programa Innofood

Al novembre de 2019 Mercabarna i Barcelona Activa van llançar la segona edició d'Innofood, una incubadora adreçada a *start-ups* que optimitzen la cadena agroalimentària, amb novetats en el *packaging*, els sistemes de comercialització, l'emmagatzematge o la distribució logística, entre d'altres. Aquest programa s'emmarca en el foment d'una Unitat Alimentària que propiciï la innovació i el desenvolupament empresarial.

Per a la selecció de les candidatures es van tenir en compte criteris de sostenibilitat i responsabilitat social corporativa, com el respecte pel medi ambient, la promoció dels hàbits d'alimentació saludable o la lluita contra el malbaratament.

El programa es desenvoluparà durant el 2020 amb sessions formatives i de capaciació d'habilitats emprenedores, accions de *networking* amb persones rellevants del sector de l'alimentació i un acompanyament personalitzat de l'evolució del projecte.

El segon programa Innofood ve precedit per l'edició inaugural, en què es van premiar les *start-ups* Cuits&Beans, Foods for Tomorrow i Citring.

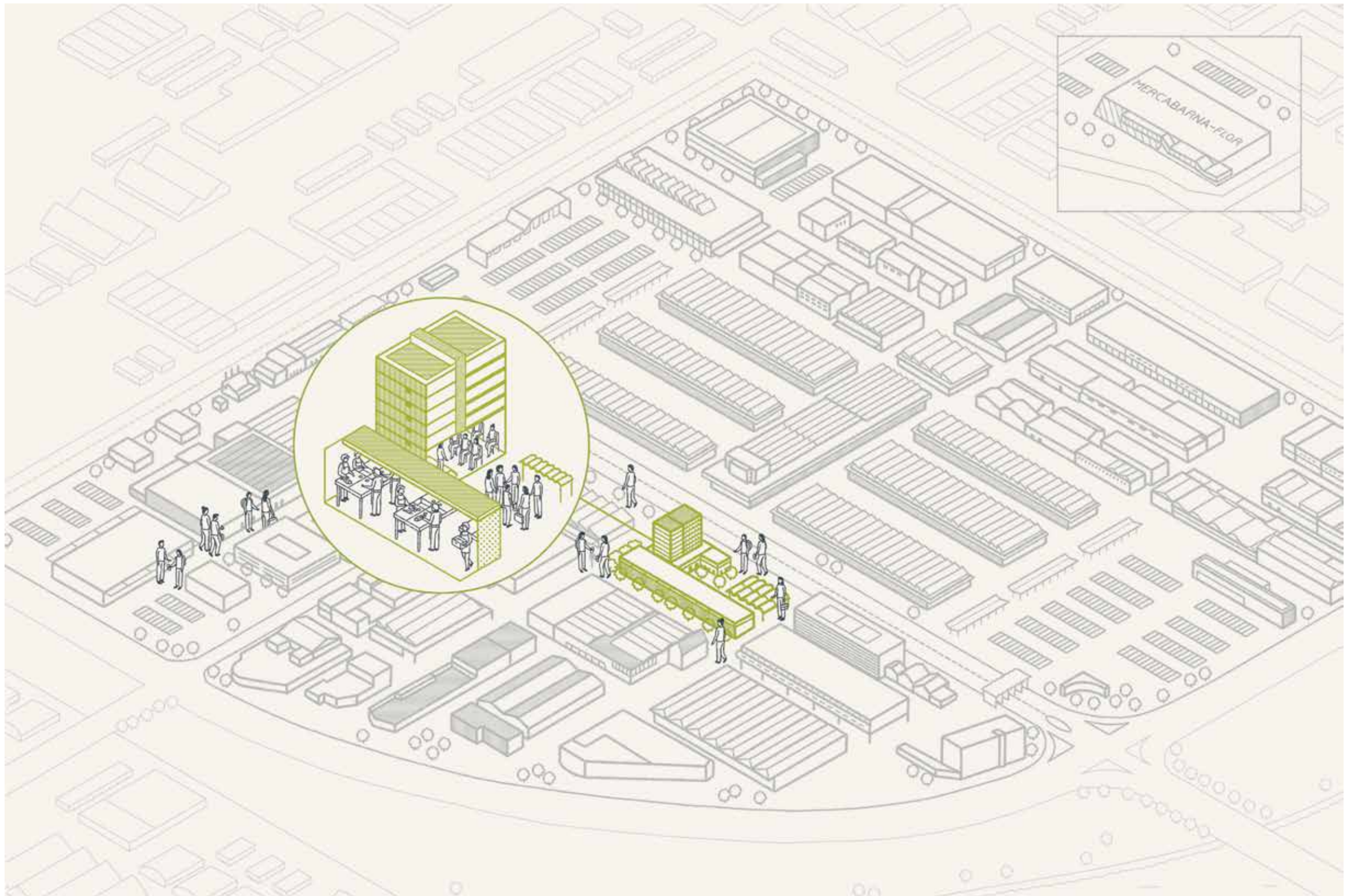
Formació

Mercabarna creu en la formació com a eina capacitadora per millorar el futur de les persones. Per aquest motiu, l'organització promou accions formatives per afavorir la inserció laboral de persones en situació d'atur o en risc d'exclusió social.

Aquesta tasca genera un impacte positiu en la vida i l'entorn social dels treballadors i posa a disposició de les empreses del recinte talent i expertesa per als seus equips.

Les accions dutes a terme en aquest sentit tenen la finalitat de consolidar Mercabarna com a centre referent en serveis de formació del sector agroalimentari i es troben dins del Pla estratègic de Mercabarna 2017-2019.

Els Serveis de Formació de Mercabarna, amb més de 32 anys d'experiència, s'han consolidat com un dels centres de prestigi en la impartició de cursos per a professionals del sector agroalimentari, especialment en aquells que intervenen directament en el tractament o comercialització del producte fresc. Estan homologats amb la norma ISO 9001:2015 i són centre col·laborador del SOC (Servei Català d'Ocupació).

Un total de 2.064 alumnes van formar part dels 113 cursos de formació professionalitzadora i continuada organitzats durant el 2019. A més, cal sumar-hi els quatre cursos semipresencials de carnisseria i peixateria, en els quals van participar 35 alumnes.

La valoració mitjana dels cursos va ser de 9,29 sobre 10, puntuació en què es tenen en compte aspectes com la qualitat dels professors, els equipaments o el material didàctic.

Per facilitar l'accés a la formació, s'apliquen descomptes del 50% per als inscrits com a demandants d'ocupació durant 12 mesos i sense prestació econòmica, i per a membres de famílies monoparentals o nombroses.

Balanç 2019

Tipus de curs	Nombre de cursos	Alumnes participants
Formació professionalitzadora	20	228
Formació continuada	93	1.836
Semipresencials	4	35
Total	117	2.099

CURSOS DE FORMACIÓ PROFESSIONALITZADORA

Tenen com a objectiu el foment de la inserció laboral de persones desocupades que desitgen incorporar-se al mercat laboral del sector alimentari.

El 2019 aquests cursos s'han organitzat amb el suport del SOC, Barcelona Activa, els ajuntaments de Sant Adrià de Besòs i Sant Feliu de Llobregat, la Creu Roja i la Fundació Secretariat Gitano. En total, s'han realitzat vint cursos, en els quals van participar 228 alumnes, amb un total de 4.658 hores lectives.

En aquest grup s'inclouen els vuit cursos específics destinats a 93 aturats i persones amb dificultats d'inserció laboral, que van obtenir els certificats de professionalitat de carnisseria, peixateria, floristeria i comerç internacional.

Mercabarna concedeix ajuts econòmics a entitats socials que fomenten la inserció laboral de col·lectius vulnerables a través de la formació professionalitzadora. Aquests ajuts formen part de la política de responsabilitat social corporativa de l'organització i consisteixen a oferir descomptes en l'organització de formació especialitzada a entitats socials.

Durant el 2019 es van atorgar ajuts a la formació per valor de 6.921 €.

Entitats socials	Import
Fundació Secretariat Gitano	438,34€
Creu Roja	1.604,08€
Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona	4.878,58€

Els Serveis de Formació són un centre referent per a la formació de professionals del sector agroalimentari.

Inserció laboral

L'alta demanda de professionals del sector agroalimentari es tradueix en un índex d'inserció laboral mitjà del 74,5%. Aquest índex varia en funció de la família professional:*

- Floristeria: 86,7%
- Mossos de magatzem i auxiliars de comerç especialitzats en fruites i hortalisses: 67,4%
- Carnisseria i peixateria: 69,3%

* Dades contrastades pel SOC amb l'afiliació a la Seguretat Social.

CURSOS DE FORMACIÓ CONTINUADA

A més de la formació professionalitzadora, Mercabarna també realitza cursos a mida per a empreses que tenen per objectiu posar al dia les competències dels seus treballadors en diferents àrees. En total, 1.836 alumnes procedents de 39 companyies diferents van participar en els 93 cursos que es van impartir durant el 2019. La xifra d'alumnes que van participar en aquest tipus de formació es va incrementar notablement respecte a l'any 2018.

Per avançar en la formació en línia, es van realitzar dues edicions dels cursos semipresencials de carnisseria i peixateria, on van participar 35 alumnes. Aquesta modalitat es va implantar el 2018 i combina les classes presencials i a distància.

A banda d'aquests cursos, durant el 2019 es van dur a terme tres tallers monogràfics amb la col·laboració d'empreses especialitzades del recinte alimentari i cuiners experts en la matèria.

- Seguretat alimentària, tipologia de paràsits presents en el peix i incidència sanitària.
- Aprofundiment sobre el plàtan de Canàries (producció, manipulació, conservació i cuina).
- Pernil ibèric de gla, amb demostració pràctica de la tècnica de tall, emplatat i aprofitament del producte.

CÀPSULES FORMATIVES

El 2019 Mercabarna va subvencionar set càpsules formatives, gràcies a les quals els 71 participants van aprendre nocions bàsiques de carnisseria i peixateria. Els tallers, de tres hores de durada, es plantegen com una primera aproximació a aquests oficis, coneixements que s'amplien en els cursos dels Serveis de Formació.

L'alumnat de les càpsules, majoritàriament estudiants de quart d'ESO, joves en risc d'exclusió social i persones en situació d'atur, eren usuaris de les fundacions Idea, Soñar Despierto, Adsis i Intermedia i de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona. També hi van participar estudiants de l'Institut Montserrat Roig de Sant Andreu de la Barca.

Lluita contra el malbaratament alimentari

Durant el 2019 es van donar 5.677 kg de carn, peix i productes de xarcuteria procedents dels cursos de formació al Banc dels Aliments, Canpedró, Formació i Treball, Fundació Busquets, Gregal, Residència Família Josefina, Fundació Roure i Sense Sostre.

28

Beques Mercabarna

El 2019 es van complir sis anys de les Beques Mercabarna, el programa d'ajuts a la contractació adreçat a empreses del recinte. Mitjançant aquesta iniciativa es fomenta, d'una banda, la incorporació de professionals a les firmes de la Unitat Alimentària i, de l'altra, la contractació de joves acabats de graduar i de persones en situació d'atur. També es vol impulsar la contractació estable d'aquests professionals, que en un 60% dels casos continua treballant a l'empresa superats els sis mesos. En total, en aquests sis anys s'han atorgat 93 Beques Mercabarna.

Gràcies a aquest programa, durant el 2019 es van contractar 10 persones. D'aquestes, 8 havien estat alumnes dels Serveis de Formació —cursos de peixateria, auxiliars de comerç i de magatzem—, una s'havia graduat en ciència i tecnologia dels aliments i una altra en el grau mitjà en gestió administrativa.

La decisió d'ampliar el ventall de perfils professionals, que va entrar en vigor l'any passat, ha facilitat la cobertura de les necessitats de cada empresa. En aquest sentit, el 2019 es van signar dos nous convenis amb l'Institut Eduard Fontserè de l'Hospitalet de Llobregat i la Universitat de Barcelona que van permetre la contractació de dues treballadores especialitzades.

Aquests acords se sumen als vigents amb l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya

(ESAB-UPC), l'Escola Superior de Comerç i Distribució de la Universitat de Barcelona (ESCODI) i l'Escola Superior de Comerç Internacional de la Universitat Pompeu Fabra (ESCI-UPF).

De cara al futur, Mercabarna adoptarà mesures per augmentar el nombre de firmes que poden optar a les beques per tal d'aconseguir més ocupació i més talent per a les empreses de dins i fora del recinte.

Nombre d'ajuts concedits	
2014	9
2015	19
2016	17
2017	28
2018	10
2019	10
Total	93

L'any 2019 es van concedir 10 beques.

Des de 2014, 93 persones s'han beneficiat de les Beques Mercabarna.

De l'1 al 3 de juliol es va celebrar la segona edició de la Universitat d'Estiu de Mercabarna, un programa nascut amb la voluntat de ser un espai de trobada entre empresaris del sector de l'alimentació, universitaris i equips de recerca. En l'edició del 2019 el focus es va posar en la lluita contra el malbaratament, del qual es va analitzar l'impacte dins de la cadena alimentària, i es van plantejar mesures per avançar en la sostenibilitat.

Al llarg dels tres dies hi van participar gairebé 200 persones procedents de l'entorn institucional, acadèmic i empresarial, així com professionals del sector agroalimentari. Per ampliar l'abast d'aquestes jornades, es van retransmetre en *streaming*.

El programa de la Universitat d'Estiu va incloure la presentació de la "Guia per a la implantació d'un pla de prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentari a les empreses agroalimentàries", elaborada pel DARP.

La Universitat d'Estiu va acollir la presentació de la primera edició dels premis Paco Muñoz contra el malbaratament alimentari que organitza Mercabarna (vegeu la pàgina 98).

Els assistents van valorar la Universitat d'Estiu amb una mitjana d'un 9 i van destacar la diversitat dels punts de vista, la riquesa dels debats i el nivell i l'experiència dels ponents.

La Universitat d'Estiu va analitzar l'impacte del malbaratament alimentari al llarg de la cadena alimentària.

Es van presentar els primers premis Paco Muñoz, per reconèixer els projectes per minimitzar el malbaratament alimentari.

Una de les taules rodones de la Universitat d'Estiu de Mercabarna.

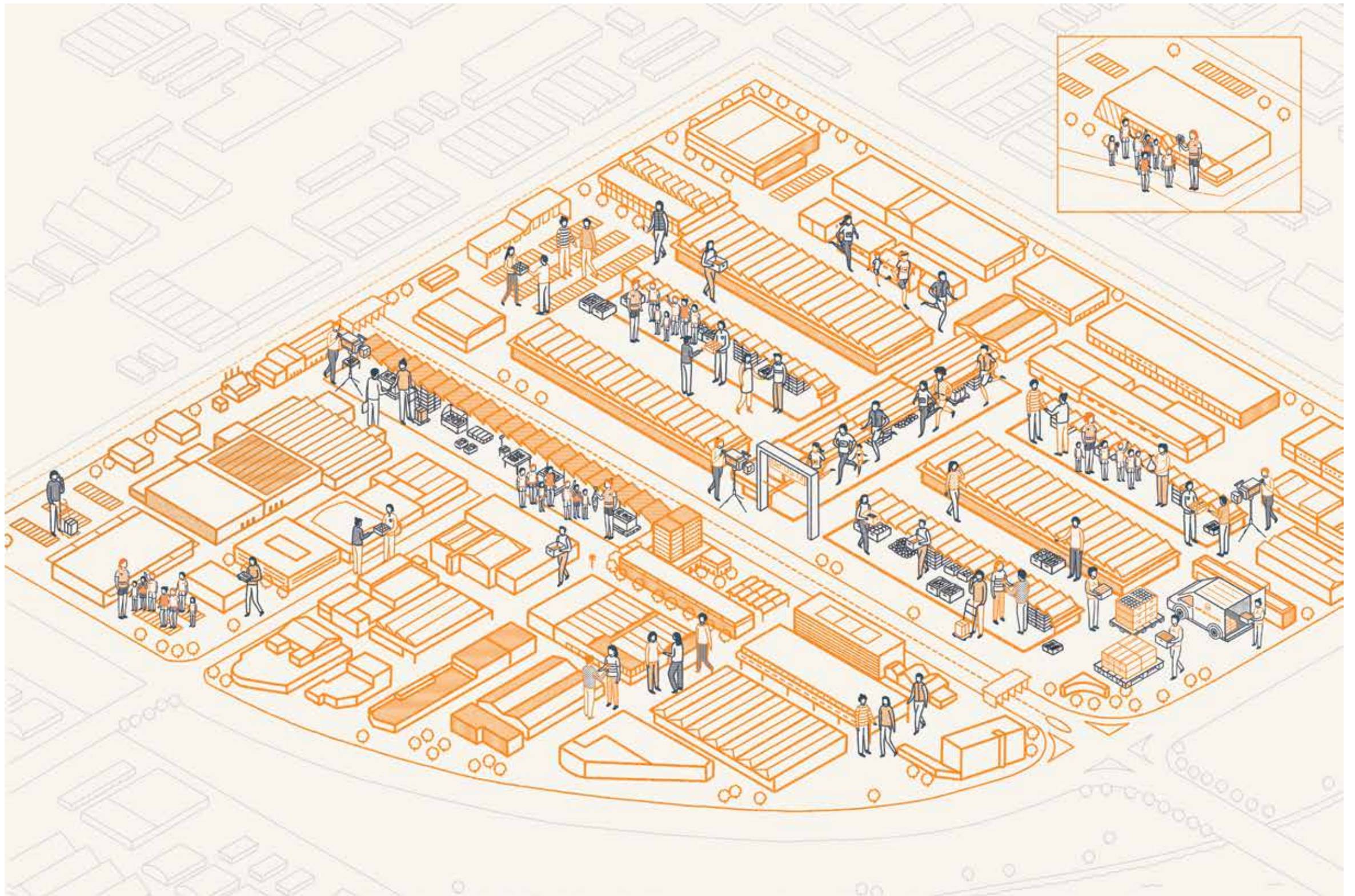
Dinar d'aprofitament alimentari a càrrec de la cuinera Ada Parellada en el marc de la Universitat d'Estiu de Mercabarna.

Social

Mercabarna impulsa iniciatives molt diverses per donar a conèixer el seu univers tant als seus clients com als ciutadans. Aquestes accions serveixen per transmetre els seus valors i les seves inquietuds per tal de ser reconeguda com un agent que s'implica en la realitat social i que promou actuacions en benefici de la ciutat.

Lluita contra el malbaratament

La lluita contra el malbaratament és un eix transversal de Mercabarna que des de fa anys es tradueix en una gran diversitat d'accions de sensibilització adreçades a la ciutadania en general i a les empreses del recinte.

UNA CIUTADANIA MÉS CONSCIENT

Dins d'aquestes iniciatives, destaquen aquelles que impacten en els nens i nenes que entren en contacte amb el polígon alimentari. Més d'11.000 escolars van participar en les campanyes infantils on, a més d'aprendre hàbits d'alimentació saludable, prenen consciència sobre el valor dels aliments i les implicacions socials, econòmiques i ambientals que té llençar el menjar. En aquest sentit, és el segon any que durant les visites es distribueixen materials pedagògics, en els quals es donen consells per consumir de manera responsable per tal de minimitzar el malbaratament alimentari a les llars.

Aquest missatge també va estar present a les activitats infantils de la 5a Cursa Mercabarna, que van incidir en les potencialitats dels aliments a través de diversos tallers de cuina d'aprofitament. De fet, la lluita contra el malbaratament va ser la causa solidària de la Cursa i es van recaptar diners per finançar el programa "BCN comparteix el menjar" (vegeu la pàgina 106).

També destaca la posada en marxa del programa pilot de visites ciutadanes, les "Visites

insòlites", que donen a conèixer el paper de Mercabarna dins l'ecosistema alimentari català, en les quals es realitza un *show cooking* de cuina d'aprofitament amb productes de temporada (vegeu la pàgina 108).

COL-LABORACIÓ DE LA UNITAT ALIMENTÀRIA AMB EL BANC DELS ALIMENTS

Durant el 2019, les empreses de la Unitat Alimentària van aportar 1.333.238 quilos de fruites i hortalisses al magatzem del Banc dels Aliments. Les aportacions, que són un 4,6% superiors a les registrades el 2018, es van complementar amb la compra addicional de producte per valor de 5.176 euros, assumida per Mercabarna. Al llarg de l'any, 93 entitats socials que atenen al voltant de 21.000 persones van ser usuàries habituals del Banc dels Aliments.

A les aportacions de les firmes del recinte cal sumar-hi els aliments procedents dels cursos dels Serveis de Formació, que es van repartir entre entitats i menjadors socials.

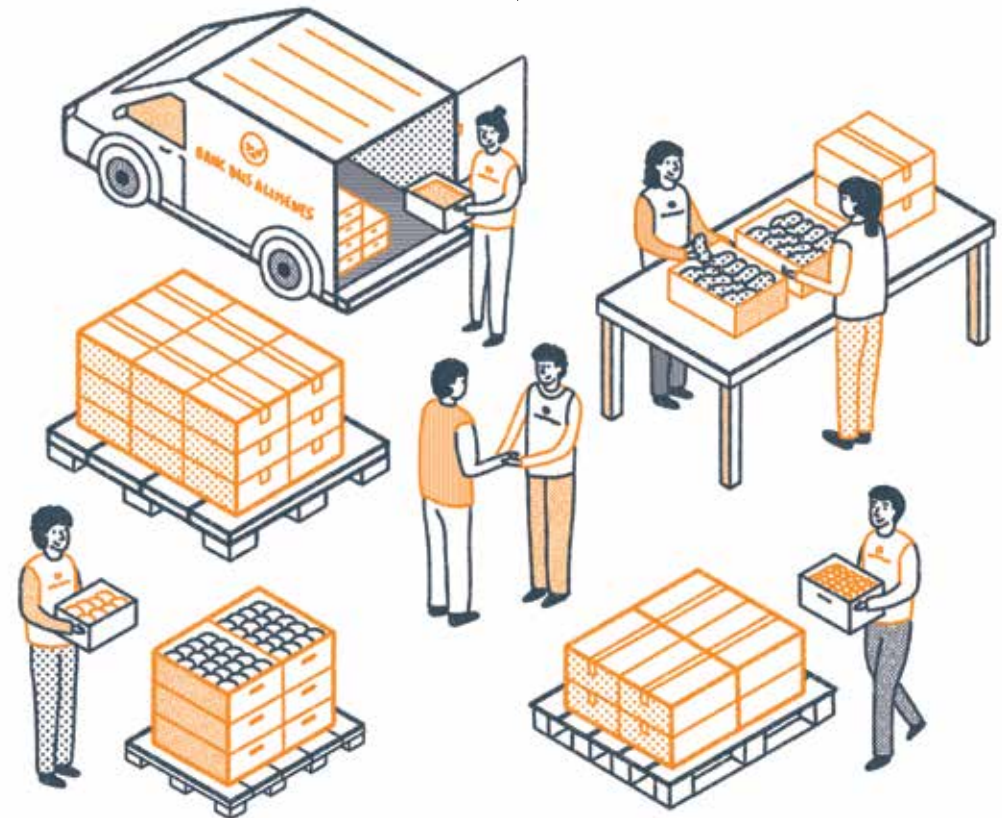
Evolució de les donacions de fruites i hortalisses al Banc dels Aliments

2015	977.902 kg
2016	1.300.900 kg
2017	1.444.690 kg
2018	1.275.154 kg
2019	1.333.238 kg

ACCIONS PER REDUIR EL MALBARATAMENT A MERCABARNA

L'any 2015 es va quantificar que el malbaratament alimentari a Mercabarna era del 0,5%, segons un informe de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), l'empresa Spora Sinergies, *spin-off* de la UAB, i la Plataforma Aprofitem els Aliments (PAA). Arran de l'estudi, Mercabarna va establir un full de ruta per assolir el malbaratament zero amb mesures i actuacions a llarg termini.

D'entre les fites aconseguides el 2019 destaca l'adjudicació de les noves compactadores intel·ligents de matèria orgànica per al Mercat Central de Fruites i Hortalisses. Incorporen un sistema fix de pesatge que quantifica el volum abocat de resta orgànica vegetal.

L'objectiu és prendre consciència dels excedents que es generen, optimitzar-ne el triatge i incrementar l'aprofitament amb la donació al Banc dels Aliments. Està previst que el 2020 es faci una prova pilot per testejar l'ús de les noves compactadores i que es faci una campanya informativa.

TREBALL EN XARXA

Mercabarna va participar activament en reunions de treball, fòrums de debat i conferències on es van compartir estratègies per combatre aquesta problemàtica. Destaquen iniciatives com Ecowaste 4 Food, Refresh, la Xarxa pel dret a l'alimentació adequada o les jornades organitzades per entitats socials com és el cas del Banc dels Aliments, Rezero, Nutrició Sense Fronteres o Banc de Recursos, entre d'altres.

PREMIS PER FOMENTAR L'APROFITAMENT ALIMENTARI

El 2019 va veure el naixement de la primera edició dels premis Mercabarna-Paco Muñoz, que es van presentar en el context de la Universitat d'Estiu i tenen l'objectiu de destacar els millors projectes d'aprofitament alimentari a Catalunya. Aquests Premis estan dividits en quatre categories que abasten el sector productiu, la distribució majorista, el comerç detallista i el treball en xarxa entre dos o més agents de la cadena alimentària i entitats socials.

El nom d'aquests guardons és un homenatge al fundador de la Plataforma Aprofitem els Aliments (PAA), que al llarg de la seva trajectòria va analitzar l'impacte de les pèrdues alimentàries i va treballar per la transformació del model alimentari i per conscienciar sobre el consum responsable i sostenible.

El jurat encarregat de decidir els millors projectes va estar integrat per persones expertes en malbaratament alimentari

pertanyents a organismes, institucions i entitats que treballen per evitar que els aliments es converteixin en residus.

El 25 de novembre va tenir lloc l'entrega de premis, en què es van donar a conèixer les iniciatives més destacades dels 17 projectes participants.

Els projectes guanyadors van ser:

1. Producció: Kopgavà, per la implementació d'un pla per minimitzar el desaproveïment de les hortalisses de brou.
2. Distribució majorista: Ronda Fruits, per la col·laboració amb el magatzem del Banc dels Aliments de Mercabarna.
3. Distribució detallista: programa Microdonacions de Caprabo.
4. Treball en xarxa: Espigoladors, per la seva tasca de recollida i transformació de productes descartats dels circuits comercials que no s'entreguen a les entitats socials.

Els guardonats, acompanyats per la família de Paco Muñoz i el director general i la presidenta de Mercabarna.

31

Campanyes infantils

Les campanyes educatives adreçades als nens i nenes difonen hàbits de vida saludable i de consum responsable. Conscienciar aquest públic és primordial perquè són les generacions del futur i tenen poder d'influència en l'àmbit familiar.

L'any 2019, 11.434 escolars d'arreu de Catalunya van participar en aquestes activitats pedagògiques, que són una realitat gràcies a l'esforç de Mercabarna i dels gremis majoristes del polígon alimentari.

CAMPANYA "5 AL DIA"

Amb l'inici de la temporada escolar de 2019-2020 s'han iniciat els actes de celebració del vintè aniversari de la campanya "5 al dia" (vegeu la pàgina 107).

Coincidint amb aquesta fita, el projecte "5 al dia" ha rebut el premi honorífic de l'Associació Espanyola 5 al Dia per la seva trajectòria de vint anys educant els escolars de Catalunya en la introducció dels valors d'una dieta sana. En aquestes dues dècades, més de 120.000 escolars de gairebé 400 escoles de tot Catalunya han participat en aquest programa, que ha estat pioner a l'Estat i que hereta la filosofia iniciada als Estats Units.

El 2019, un total de 5.634 alumnes i professors van visitar el Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses en el marc de la campanya "5 al dia". La finalitat d'aquest projecte educatiu, que organitzen Mercabarna i l'AGEM, és incidir en els beneficis de consumir un

mínim de cinc racions diàries de fruites i hortalisses. Per això, es programa una jornada que consisteix en una classe interactiva, un taller de tast, una visita a un magatzem de manipulació i envasament de patates i un àpat equilibrat.

Aquest 2019, es van substituir els gots i coberts d'un sol ús per d'altres de reutilitzables i compostables, respectivament, en els àpats que realitzen els infants.

Pel que fa a la valoració de la campanya, el professorat va puntuar-la amb una mitjana de 3,87 sobre 4, tenint en compte aspectes com la coordinació de la campanya, la dinamització dels nens i nenes o la informació prèvia a la visita.

Recollida del premi per part de Josep Tejedo, director general de Mercabarna i M.ª José Sala, coordinadora del programa.

CAMPANYA "CREIX AMB EL PEIX"

El curs 2019-2020 el programa educatiu "Creix amb el peix", que organitza el Gremi de Majoristes del Mercat Central del Peix (GMP) amb el suport de Mercabarna, celebra el seu desè aniversari. En aquests deu anys, 60.000 infants han participat en aquesta campanya, que promou el consum de peix com a aliment indispensable per a una dieta saludable.

Durant el 2019, 5.500 nens i nenes van visitar el Mercat Central del Peix i el Centre Interactiu del Peix, un espai museogràfic interactiu que mostra la cadena de valor del peix i marisc des que és pescat fins que arriba a taula. A més, s'ha intensificat la difusió de la campanya amb la posada en marxa del web *jomenjopeix.com* i la presència en xarxes socials.

Pel que fa a la valoració de la campanya, el professorat va puntuar-la amb un 9,8 sobre 10, mentre que el 25% de les famílies va confirmar que els infants havien incrementat el consum de peix i marisc després de la visita.

Campanya "Flors i plantes, cada dia!".

CAMPANYA "FLORS I PLANTES, CADA DIA!"

Aquest programa educatiu, que es realitza a Mercabarna-flor des de 2010, pretén incentivar el gust per la natura entre els infants i conscienciar-los sobre la importància de tenir-ne cura. Amb aquesta finalitat, es realitzen tallers didàctics relacionats amb el món de les plantes i les flors i es visita el mercat majorista de flors i plantes per conèixer la gran varietat de productes que s'hi comercialitzen.

Al llarg del 2019, un total de 300 nens i nenes van realitzar l'activitat que impulsa Mercabarna i l'Associació d'Empresaris Majoristes de Mercabarna-flor (AEM).

11.434

escolars van participar a les campanyes infantils durant el 2019.

Campanya "Creix amb el peix".

Campanya "5 al dia".

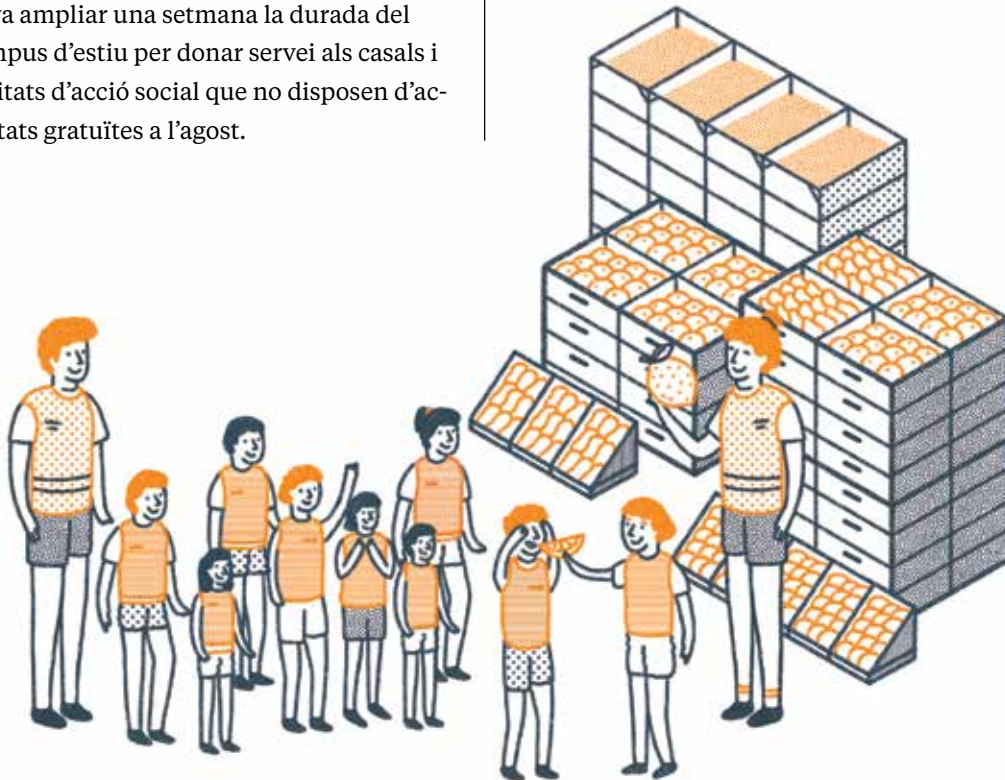
Campus d'estiu “Refresca’t amb 5 al dia”

Des de 2016, Mercabarna impulsa un campus d'estiu gratuït que comparteix els objectius de la campanya “5 al dia” i que es dirigeix a nens i nenes en situació de vulnerabilitat. A través del joc i de dinàmiques de grup que reforcen valors com l'amistat, la col·laboració i el respecte, es divulguen els hàbits d'alimentació saludable i de consum responsable.

Del 26 de juny al 7 d'agost de 2019 van participar en el campus un total de 496 persones, entre infants i monitors, procedents de 21 casals. Aquest va ser el segon any que es va ampliar una setmana la durada del campus d'estiu per donar servei als casals i entitats d'acció social que no disposen d'activitats gratuïtes a l'agost.

Les enquestes realitzades als casals destaquen la qualitat del projecte pedagògic i didàctic. El 97,4% dels participants valoren positivament les activitats que s'hi realitzen i el 89,7% tornarien a participar en una nova edició del campus.

Mercabarna subvenciona aquesta activitat (salaris dels educadors, transport, esmorzar i dinar dels participants), que rep el suport de l'AGEM i de dues empreses de manipulació de patates, que hi aporten producte.

Col·laboracions solidàries

L'estratègia de responsabilitat social corporativa de Mercabarna, SA, preveu el suport actiu a iniciatives liderades per tercers, principalment entitats socials i fundacions. La selecció de les col·laboracions es determina per l'alineament amb els valors de l'organització i la relació amb l'àrea d'influència territorial de Mercabarna.

FOMENT D'HÀBITS SALUDABLES

- Suport a la cursa familiar Family Run, que promou l'exercici físic entre els més petits.
- Realització d'un taller de broquetes de fruita al centre penitenciari Can Brians 2 amb motiu de la Mercè.
- Suport a curses i esdeveniments populars que tenien com a objectiu la promoció d'hàbits saludables a través de l'alimentació i la pràctica esportiva. Destaquen el congrés de Ciència i Cuina, la triatló i biatló infantil, la Fedacursa Extrem, la cursa d'orientació nocturna de la UPC i la Walkim Barcelona.

RESPECTE PEL MEDI AMBIENT

- Col·laboració amb la Ultra Clean Marathon, esdeveniment esportiu que vol fer reflexionar la ciutadania sobre la necessitat de respectar el medi ambient.

FOMENT DE LA SALUT I LA RECERCA MÈDICA

- Col·laboració amb l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu per a la caminada solidària Barcelona Magic Line, a través de la qual es capten fons a favor de projectes socials i de recerca.
- Suport a l'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC) per a l'organització de la cursa “Correm junts”.
- Aportació de fruites i hortalisses per a les persones voluntàries de La Marató de TV3.
- Donació de sang a Mercabarna amb la Fundació Banc de Sang i Teixits de Barcelona.
- Suport al programa de detecció precoç del càncer de còlon i recte de Barcelona.

Mercabarna col·labora amb iniciatives que fomenten els hàbits de vida saludable, la igualtat d'oportunitats i la sostenibilitat ambiental.

ATENCIÓ A COL-LECTIUS VULNERABLES, INCLUSIÓ I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

- Donació de roses per al programa “Una rosa, una oportunitat”, de la Fundació Comtal.
- Col·laboració amb la cursa inclusiva “Correm junts per la discapacitat intel·lectual”.
- Donació de fruites per a la iniciativa “Enfutbola’t. Futbol per a tothom”, que impulsa la Fundació Privada Catalana de Futbol.
- Col·laboració amb la Fundació Formació i Treball per a la gestió dels contenidors de roba usada ubicats al recinte.
- Aportació de fruites per al Dia del Voluntari de l’Obra Social “la Caixa”.
- Suport a la Gran Nit Solidària del Liceu, que organitza anualment l’Associació Casal dels Infants del Raval.
- Col·laboració amb la Fundació Oxfam Intermón per a una nova edició de la cursa contra la pobresa “Oxfam Intermón Trailwalker”.
- Suport a la II Cursa d’orientació solidària a Badalona, que organitza la Fundació Salut Alta.
- Realització de cursos de capacitatíó en l’àmbit alimentari per a col·lectius vulnerables procedents de l’Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona, la Fundació Adsis, la Fundació Idea, la Fundació Intermedia i la Fundació Soñar Despierto.

- Realització de tallers a Mercabarna-flor per a la gent gran usuària de la Creu Roja.
- Recollida de joguines a la Unitat Alimentària per a l’Associació Casal dels Infants del Raval.
- Aportació de vesc per a les persones usuàries i educadores de les cases d’acollida d’Aldees Infants SOS Catalunya.

34

Celebració de la 5a Cursa Mercabarna

El 6 d’octubre la Cursa Mercabarna va arribar a la seva cinquena edició, consolidada com un esdeveniment que apropa la realitat de la Unitat Alimentària a la ciutadania. Així mateix, s’ha convertit en una jornada molt popular entre els treballadors del recinte, que aprofiten el dia per trobar-se amb amics i família en un entorn laboral.

Enguany es van batre rècords de participació gràcies a l’assistència de 5.000 assistents, dels quals 2.500 eren corredors, xifra que suposa un increment del 25% respecte al 2018. Els inscrits van recórrer un nou traçat de 5 km i 10 km pel Mercat Central del Peix, tres pavellons del Mercat Central de Fruites i Hortalisses i alguns carrers del polígon alimentari.

La fidelitat dels patrocinadors, gremis majoristes i detallistes i persones voluntàries durant els cinc anys ha estat clau per fer créixer la Cursa Mercabarna. Aquesta implicació es va traduir el 2019 en la donació de 25.500 kg de producte fresc —l’àpat solidari, la bossa dels corredors, els avituallaments, les activitats infantils i els obsequis dels guanyadors—, la realització de contribucions econòmiques i la prestació de serveis logístics.

Participants

5.000

Recaptat

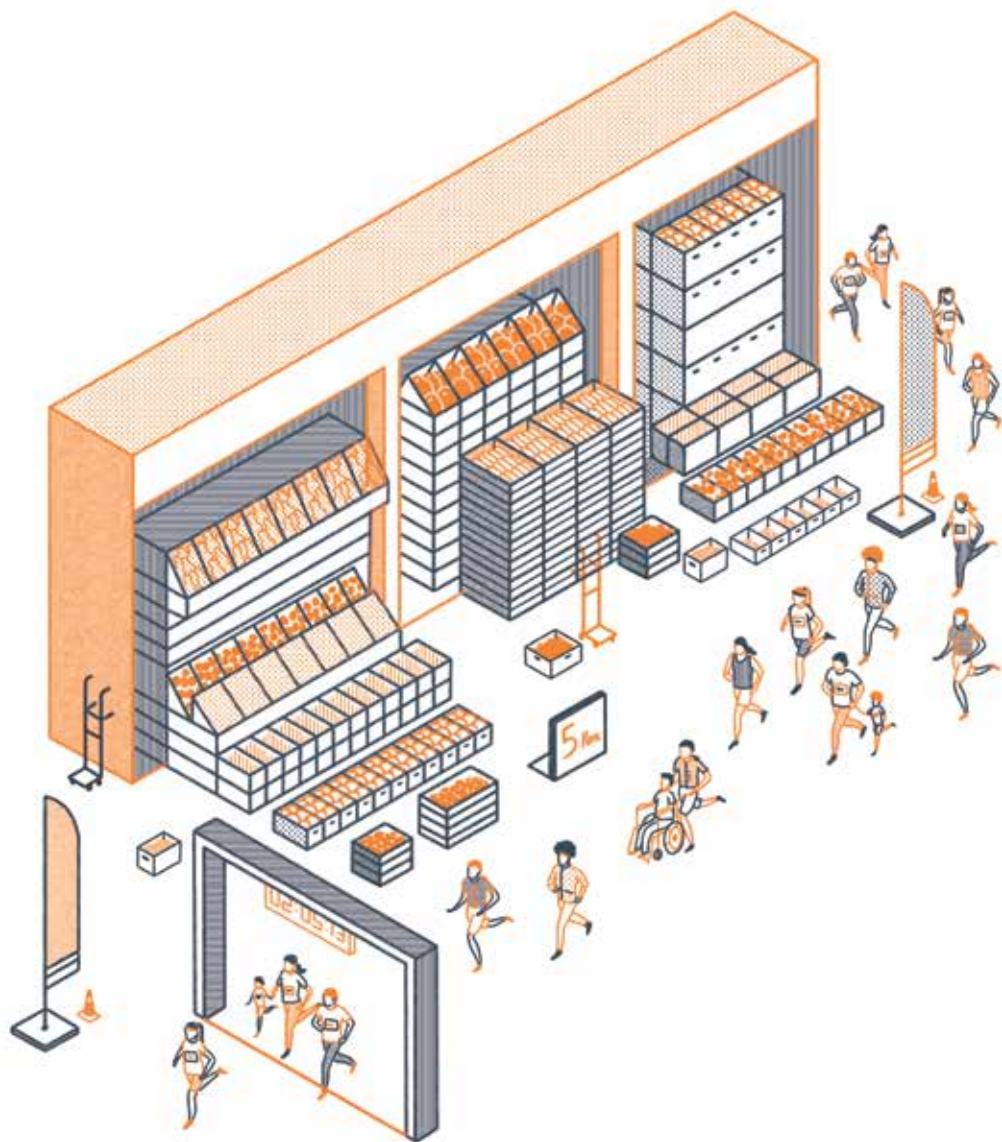
12.000€

UNA CURSA SOCIAL I CONSCIENT

La lluita contra el malbaratament alimentari i l'aposta per un consum responsable van ser protagonistes de la jornada. D'una banda, la causa solidària de 2019 va donar suport a Nutrició Sense Fronteres i al seu projecte "BCN comparteix el menjar", que redistribueix el menjar excedentari de

Mercabarna, hotels i restaurants a menjadors socials de la capital catalana. En total, es van recaptar 12.000 euros procedents de l'àpat, les donacions dels corredors i l'aportació de l'Obra Social "la Caixa". D'altra banda, es van distribuir caps de Too Good To Go per als comensals del dinar, mentre que el Banc dels Aliments va recollir el menjar sobrant.

Pel que fa a l'aposta per la igualtat d'oportunitats, les empreses d'inserció laboral Cuina Justa i Fundació Cares es van encarregar de preparar l'àpat i les bosses del corredor.

Els pilars de la responsabilitat social corporativa de Mercabarna van impregnar les quinze activitats infantils, que es van desenvolupar de manera simultània a la Cursa. A més del foment de l'esport, 500 nens i nenes van participar en tallers lúdics i didàctics relacionats amb l'alimentació saludable, la lluita contra el malbaratament alimentari, el coneixement dels productes del mar i el gust per les flors i les plantes.

Aquest marc tan especial també va ser l'escenari escollit per donar el tret de sortida a la celebració del vintè aniversari de la campanya infantil "5 al dia", que impulsa el consum de fruites i hortalisses entre els escolars catalans. Al llarg del 2020 s'organitzaran accions commemoratives que reconeixeran la importància d'aquest projecte educatiu pioner a l'estat.

La cursa, en xifres

- En aquesta edició van participar 5.000 persones, mil més que el 2018.
- Es van recaptar 12.000€ per a l'entitat Nutrició Sense Fronteres, que redistribueix el menjar excedentari entre menjadors socials de Barcelona.
- Les activitats infantils van fomentar l'activitat física, l'alimentació saludable i la conscienciació sobre el malbaratament d'aliments.

35

Posada en marxa de les “Visites insòlites”

El darrer trimestre de l'any es van impulsar les “Visites insòlites”, una iniciativa que té per objecte difondre el paper de Mercabarna dins el sistema agroalimentari català. Aquest projecte neix amb l'objectiu que la ciutadania accedeixi a un espai excepcional i desconegut de Barcelona i, al mateix temps, conegui l'essència d'aquesta Unitat Alimentària.

Durant el 2019 es va dissenyar el programa de visites als Mercats Centrals del Peix i de Fruites i Hortalisses seguint estratègies de gammificació i experimentació. En aquest punt radica el caràcter pioner de les “Visites insòlites”, que proposen experiències úniques, en què els participants descobren què és Mercabarna a través d'un joc de pistes i d'un *show cooking* de cuina d'aprofitament.

Aquest format innovador es complementa amb la immersió en el món del comerç majorista. La simultaneïtat de les visites amb l'activitat habitual dels Mercats enriqueix l'experiència, ja que fa possible la interacció del grup amb les persones que hi treballen, que expliquen en primera persona com és la seva feina.

En el cas del Mercat Central del Peix, es va plantejar una opció de nit (Enigma Omega-3) i una altra de matinada (Navegant entre enigmes), mentre que al Mercat Central de Fruites i Hortalisses es va dissenyar una visita diürna (El futur està en joc).

En el marc del programa pilot, es van realitzar vuit visites en què van participar 120 persones.

LES VISITES, AMB LA LLUITA CONTRA EL MALBARATAMENT

El taller de cuina va ser una de les activitats més ben valorades pels assistents, que van aprendre tècniques per aprofitar al màxim els aliments i reduir la matèria orgànica que acaba a les escombraries. Els xefs responsables del *show cooking* van mostrar que a la cuina es poden fer servir gairebé totes les parts dels aliments.

A més de l'aprofitament alimentari, es va apostar per desenvolupar receptes saludables amb productes de temporada i d'arrel tradicional.

Participants de les “Visites insòlites” de Mercabarna.

36

Visites a Mercabarna

Els estudiants del sector agroalimentari configuren el perfil de visitant més habitual. Durant el 2019, 652 alumnes procedents de graus formatius, universitats i formació ocupacional van conèixer el rol de la Unitat Alimentària en el sistema alimentari català, gràcies a l'activitat dels mercats centrals i de les empreses del recinte. Principalment, es tracta de persones que estan cursant estudis relacionats amb l'hostaleria, la restauració, la dietètica o la indústria i el comerç alimentari.

També tenen lloc visites amb finalitats comercials, que fan palès el posicionament estratègic de Mercabarna com a centre de recepció i expedició d'aliments frescos, però també el lideratge de les seves empreses en matèria d'innovació. D'una banda, cal incloure les missions comercials directes i inverses que s'organitzen de forma conjunta amb els gremis majoristes i que serveixen per posar en contacte clients potencials internacionals amb firmes ubicades al recinte. El 2019 se'n van realitzar cinc, gràcies a les quals es van establir relacions comercials amb firmes nacionals i internacionals.

El 2019 també es van atendre visites institucionals procedents d'Alemanya, Itàlia, Perú, Uruguai, Egipte, Xina i Holanda, així com altres punts de la geografia espanyola. Així mateix, es van traslladar a Mercabarna professionals de la Universitat Politècnica de Catalunya, d'Unió de Pagesos i del Parc Agrari i membres de la iniciativa Refresh.

L'aparició de Mercabarna a diferents mitjans de comunicació permet explicar el rol que té la Unitat Alimentària en l'aprovisionament alimentari de la ciutadania. Durant el 2019 Mercabarna va generar un 28% més de notícies als mitjans que l'any 2018, de les quals el 65% es van impulsar des de Mercabarna.

Cobertura mediàtica

2.246 aparicions en mitjans (sense comptar xarxes socials)

Presència per tipus de mitjà

- 39% mitjans en línia massius
- 37% mitjans en línia especialitzats
- 12% premsa escrita
- 7% televisió
- 5% ràdio

Els cinc temes amb més repercussió mediàtica:

- Mercabarna com a centre de referència d'aliments frescos i de proximitat.
- Presentació del balanç econòmic i comercial.
- Tendències de consum nadalenc.
- Previsió de vendes per Sant Jordi.
- Construcció del Biomarket.

Campus de fotoperiodisme del diari ARA

Mercabarna va patrocinar el campus de periodisme que organitzava per segon any el diari ARA i Fundesplai. L'activitat, pensada per a joves d'entre 12 i 14 anys, va combinar tallers de pràctica periodística amb activitats lúdiques. Els participants van passar un dia a Mercabarna, on van conèixer la Unitat Alimentària i van realitzar exercicis de fotoperiodisme.

Una vuitantena d'aprenents de periodistes van exercir de fotoreporters pels pavellons del Mercat Central de Fruites i Hortalisses de Mercabarna, on van captar l'essència del polígon alimentari: l'àmplia varietat de fruites i hortalisses, les persones que treballen al mercat o la maquinària que fan servir.

La lluita contra el malbaratament i el foment de l'alimentació saludable van ser els eixos vertebradors del campus gràcies a la implicació de Mercabarna.

Programa "Gent de mercats"

TV3 va estrenar "Gent de mercats", una nova docuserie que s'endinsa en els mercats municipals de Catalunya. El programa es va crear amb l'objectiu de promoure l'activitat dels mercats i reconèixer la feina que dia a dia fan les persones que hi treballen.

Per aquest motiu, Mercabarna va decidir promocionar-ne la realització i col·laborar-hi activament, juntament amb l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona i altres entitats.

Al llarg dels seus sis capítols, s'ha pogut veure com els detallistes d'alguns mercats municipals catalans venen a proveir-se a Mercabarna i com interactuen amb els majoristes.

XARXES SOCIALS

Les xarxes socials de Mercabarna han guanyat presència com a canals de comunicació de l'empresa, ja que permeten difondre informació de servei al públic intern i alhora divulgar què és Mercabarna i explicar a la ciutadania quin rol exerceix.

Durant el 2019 la dinamització activa dels diversos perfils ha derivat en un creixement mitjà de seguidors del 30%.

Facebook

@mercabarnabarcelona: 4.303 (+21%)

@cursamercabarna: 2.115 (+11,2%)

@mercademostraciones: 2.380 (+26,6%)

Twitter

@Mercabarna_mb: 1.482 (+44%)

LinkedIn

@Mercabarna: 3.798 (+26%)

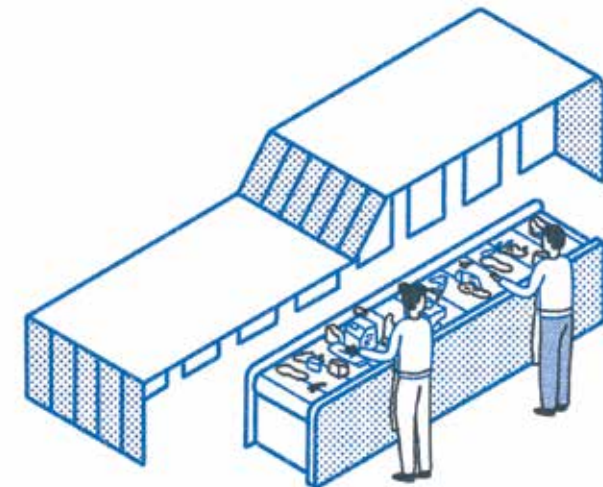
YouTube

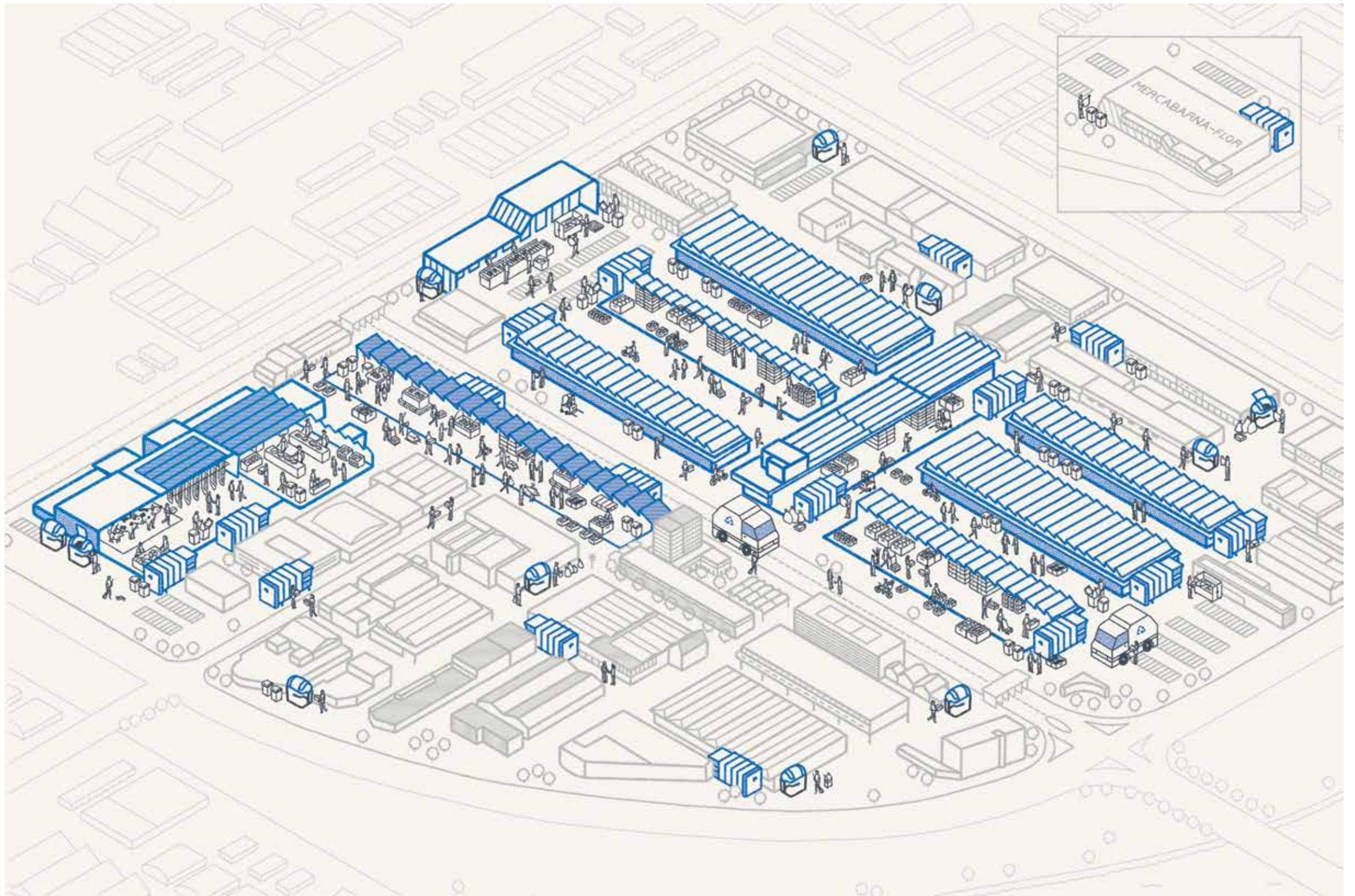
@Mercabarna: 362 (+45,4%)

Medi ambient

Un dels objectius estratègics de Mercabarna és minimitzar l'impacte mediambiental de les activitats comercials que es duen a terme al recinte. En aquest sentit, s'implementen mesures orientades a l'optimització de la gestió de residus i embalatges i a la millora constant de l'eficiència energètica.

Els objectius de la política ambiental de Mercabarna són la lluita contra el malbaratament alimentari, la promoció de la reutilització i el reciclatge dels envasos i embalatges i la gestió eficient dels recursos naturals, les matèries primeres i l'energia.

En atenció a aquests compromisos, l'empresa es fixa com a objectius:

- Implementar el Pla estratègic contra el malbaratament d'aliments (vegeu les pàgines 96-98).
- Fomentar una consciència i cultura ambiental empresarial que inclogui totes les persones treballadores.
- Impulsar la capacitació dels diferents departaments de l'organització per tal de tractar de reduir les emissions i, per extensió, la petjada ecològica.

Per assolir el primer objectiu, s'elaborarà un recull de normativa de bones pràctiques de treball sostenible. Aquest recull es fonamentarà en el resultat d'un estudi per a cada departament per millorar les pràctiques diàries de consum.

Quant al segon objectiu, en matèria d'eficiència energètica i consum de recursos hídrics, s'efectua anualment el càlcul anual de la petjada de carboni de l'activitat de Mercabarna, SA, acompanyat dels corresponents plans de millora, la comparativa amb dades d'anys anteriors i un estudi evolutiu.

En l'àmbit de la millora en la gestió de residus, l'empresa aposta pel principi de reducció de residus incidint especialment en la lluita contra el malbaratament alimentari.

Pel que fa al Mercat Central de Fruites i Hortalisses, s'han instal·lat gàbies més grans per a envasos comercials, contenidors de càrrega lateral, tant per a la fracció resta com per a la d'envasos domèstics, i s'han delimitat unes zones de disposició de residus voluminosos de fusta (palets i palots). A això cal afegir-hi la licitació per a la contractació d'uns nous compactadors de matèria orgànica que estaran equipats amb un control d'accés i pesatge dels productes dipositats (vegeu la pàgina 97). D'altra banda, al Mercat Central del Peix s'han instal·lat gàbies de recollida de fusta i porexpan i s'ha licitat la contractació d'uns nous compactadors per a la fracció de restes.

També cal destacar que el 2019 Mercabarna ha posat en marxa una campanya d'educació ambiental dirigida als operadors majoristes dels Mercats Centrals de Fruites i Hortalisses i del Peix. L'objectiu d'aquesta iniciativa és reforçar la correcta separació dels residus a través de píndoles informatives.

En el desenvolupament de la seva activitat empresarial, Mercabarna també garanteix la prevenció de les conductes tipificades com a delictives al Codi penal, que en l'àmbit mediambiental són:

- Emissions, vessaments, radiacions a l'atmosfera, sòl, subsol o aigües, sempre que s'hagin produït com a conseqüència de conductes contràries a la normativa mediambiental d'aplicació.
- Adulteració amb substàncies greument nocives de les aigües potables o substàncies alimentàries destinades al consum públic.

- Ús o producció de substàncies destructores de l'ozó.

En aquest sentit, el Departament de Medi Ambient i Neteja disposa d'una sèrie de mecanismes en el desenvolupament de les seves activitats que han estat classificades en el sistema de *compliance* penal de l'empresa com a controls dels riscos esmentats anteriorment:

- El model de gestió de la recollida de residus sòlids urbans certificat segons la norma ISO 14001.
- La disposició de codi de gestor habilitat com a planta de transferència per part de l'Agència de Residus de Catalunya, que, a més, efectua inspeccions en relació amb aquesta activitat.
- Els controls setmanals de la gestió dels serveis de neteja viària i de pavellons, que estan subcontractats.
- El control del cicle de l'aigua a les instal·lacions pròpies, que inclou la salubritat i la càrrega contaminant.
- La inclusió dins de la llicència ambiental de l'activitat de l'Escorxador de l'EDAR de Mercabarna, on es gestionen les aigües residuals de l'Escorxador i el Mercat Central del Peix, i les inspeccions que l'AMB realitza sobre aquesta activitat.

El sistema de *compliance* penal de l'empresa ha estat certificat per AENOR en funció de la norma UNE 19601, de tal manera que s'ha acreditat l'eficàcia de les mesures relacionades de què disposa Mercabarna per fer front als riscos penals en matèria mediambiental.

Mercabarna disposa de les infraestructures necessàries per dur a terme una gestió responsable dels residus i embalatges. En aquest sentit, les empreses, els treballadors i els usuaris disposen dels equipaments necessaris per separar correctament les deixalles que es generen.

A més, al llarg d'aquests anys s'han adoptat acords sobre la gestió dels residus comercials al recinte:

- Acord cívic per una Mercabarna més neta i sostenible (2002), signat entre Mercabarna i totes les entitats operadores de la Unitat Alimentària.
- Acord de cooperació entre Mercabarna i l'Ajuntament de Barcelona per a la millora en la gestió dels residus comercials generats pels usuaris de la Unitat Alimentària (2005).
- Compromís de Mercabarna per a la reducció del malbaratament d'aliments (2016), signat entre Mercabarna i totes les entitats operadores de la Unitat Alimentària.

RESIDUS I RECICLATGE DURANT EL 2019

Mercabarna continua treballant per optimitzar el sistema propi de recollida i separació de residus, eix central de la seva política mediambiental. Durant el 2019 es va reciclar el 74,9% dels residus generats.

Els residus generats per l'activitat comercial de les empreses ubicades al recinte consisteixen bàsicament en embalatges i residus orgànics. Per aquest motiu, es fomenta el reciclatge dins de la planta de transferència (Punt Verd) i es propicia la reutilització dels palets de fusta destinant-hi un espai dins de la Unitat Alimentària que gestiona una empresa externa.

Residus comercials a la Unitat Alimentària

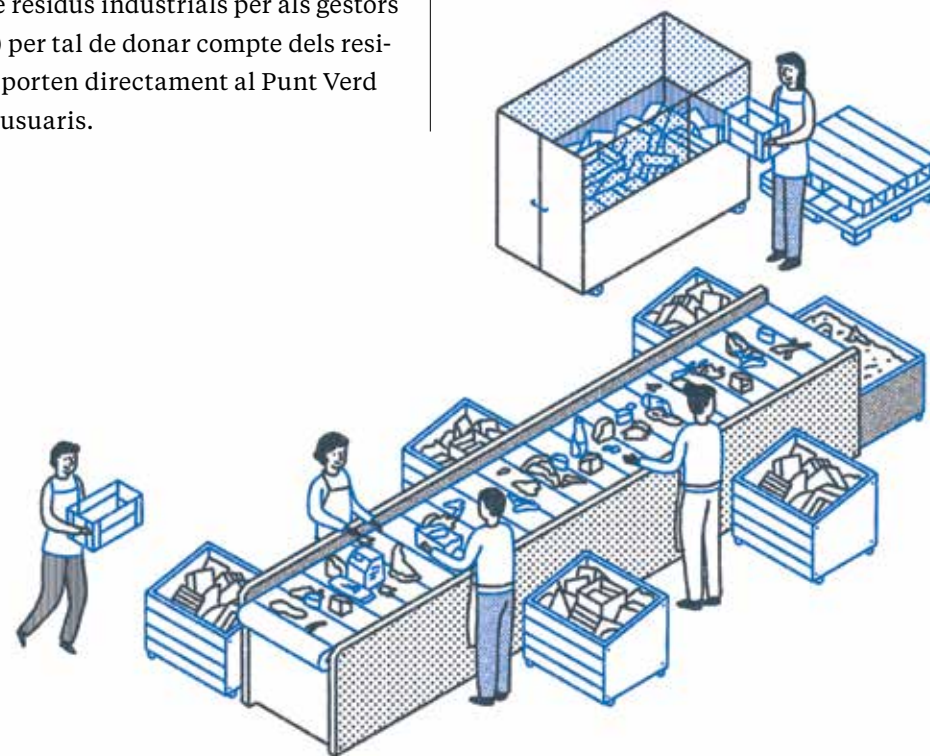
Durant l'exercici 2019 es van recollir 26.454,66 tones, de les quals el 88,04% corresponien a l'activitat dels majoristes del recinte, i la resta als detallistes que van utilitzar el Punt Verd per dipositar-hi les seves deixalles.

Les empreses majoristes ubicades al Mercat Central de Fruites i Hortalisses tenen a la seva disposició diversos contenidors per dipositar-hi, de forma selectiva, els residus comercials. Per a quantitats superiors a mig palet o 400 kg, han de portar els residus al Punt Verd de Mercabarna. Pel que fa als residus que generen els operadors del Mercat Central del Peix i de Mercabarnafior, es gestionen als contenidors específics que hi ha als seus recintes.

La gestió dels residus comercials de les empreses de la Zona d'Activitats Complementàries es pot fer a través d'un gestor privat o de les instal·lacions del Punt

Verd de Mercabarna. Finalment, les empreses de serveis complementaris (bars, restaurants, bancs...) poden utilitzar els contenidors de recollida urbana del carrer. Els detallistes o les empreses que s'abasteixen a Mercabarna poden utilitzar el Punt Verd de Mercabarna per dipositar els residus comercials que han generat amb la seva activitat.

El servei de gestió de residus sòlids urbans dels usuaris de les instal·lacions incloses en el recinte de Mercabarna disposa de certificat ISO 14001 des del 2003. Aquest servei s'audita anualment de manera interna i externa i es fa un seguiment exhaustiu dels residus comercials, tant per fracció com per centre d'origen, integrat en un sistema de millora continuada. Això permet que el percentatge de valoració, històricament, sempre hagi superat el 70% anual. Cada any es presenta la declaració anual de residus industrials per als gestors (DARIG) per tal de donar compte dels residus que porten directament al Punt Verd els seus usuaris.

Residus comercials recollits a la Unitat Alimentària* (2019)

- Matèria orgànica vegetal: 41,79%
- Indiscriminat: 25,09%
- Fusta: 11,85%
- Cartró: 9,66%
- Matèria orgànica peix: 5,12%
- Matèria orgànica vegetal recuperada: 4,57%
- Plàstic: 1,74%
- Vidre: 0,11%
- Envasos lleugers: 0,01%

* Percentatges respecte al total de residus comercials.

Valorització dels residus comercials generats a la Unitat Alimentària (en tones)

Residu	Codi CER	Tipus de valorització	2017	2018	2019
Fracció resta municipal	200301	Triatge i reciclatge o disposició	5.960,65	6.354,17	6.638,45
Matèria orgànica peix (SANDACH)	-	Farines	1.053,87	1.301,15	1.354,05
Fusta	150103	Aglomerat + recuperació palets	2.956,04	3.338,00	3.133,94
Cartró	200101	Pasta de paper	2.594,41	2.800,02	2.554,43
Vidre	200102	Trituració i reciclatge	25,38	16,25	28,30
Plàstic	200139	Reutilització i/o reciclatge	347,01	357,38	460,53
Envasos lleugers	150106	Triatge i reciclatge	1,21	1,71	3,46
Matèria orgànica vegetal	200108	Compostatge i/o biogàs	9.915,12	11.662,10	11.055,16
Matèria orgànica vegetal recuperada	-	Consum humà	1.295,56	1.118,93	1.207,77
Poda	200201	Compostatge	10,84	20,70	16,66
Tèxtil	200110	Reutilització i/o reciclatge	1,32	2,31	1,92
Total			24.161,41	26.972,72	26.454,66
% reciclatge			75,33%	76,44%	74,90%

Residus industrials generats a Mercabarna, SA

Pel que fa als residus industrials, se'n van generar 7.279,84 tones, que majoritàriament van procedir de l'Escorxador. La totalitat d'aquest tipus de residus es va transportar als diferents gestors autoritzats per fer-ne un tractament idoni.

D'alta banda, la depuració de les aigües d'aquesta activitat també origina com a residu els fangs de la depuradora. Anualment, es presenta la declaració de residus industrials a l'Agència de Residus de Catalunya (ARC).

Residus industrials generats a Mercabarna, SA* (2019)

- Fangs EDAR (estació depuradora d'aigües residuals): 35,27%
- Sang: 22,71%
- Materials específics de risc: 20,77%
- Matèria femària: 17,39%
- Teixits animals: 3,69%

* Percentatges respecte al total de residus industrials.

Valorització dels residus industrials generats a Mercabarna, SA (en tones)

Residu	Codi CER	Tipus de valorització	2017	2018	2019
Matèria femària	020106	Compostatge	1.191,74	1.343,17	1.266,13
Fangs EDAR	020204	Compostatge	2.650,49	2.620,73	2.567,61
Oli hidràulic usat	130205	Regeneració	2,02	1,22	0,56
Sang (SANDACH)	020102	Compostatge	1.660,32	1.626,77	1.653,36
Teixits animals (SANDACH)	020202	Farines	293,17	257,93	268,72
Líquids pastosos de neteja	161001	Tractament fisicoquímic	1,13	0,30	11,20
MER	180202	Valorització energètica	1.948,00	1.355,95	1.512,26
Total			7.746,87	7.204,85	7.279,84

Campanya per fomentar el reciclatge entre les empreses de la Unitat Alimentària.

Residus comercials a Mercabarna, SA

Com a empresa de serveis, Mercabarna, SA, genera residus assimilables a urbans que se separen en les fraccions de matèria orgànica, paper i cartró, fusta, envasos lleugers i fracció resta. A banda d'això, es generen altres residus no assimilables a urbans que estan formats per fluorescents, equips electrònics (RAEE) i tòners.

El 2019 s'ha començat a comptabilitzar el volum de residus dels centres de treball que formen part de l'empresa i s'està ultimant la instal·lació de fonts d'aigua per substituir les ampolles de plàstic.

Valorització dels residus generats a Mercabarna, SA (en tones)

Residu	Codi CER	Tipus de valorització	2017	2018	2019
Fracció resta	200301	Triatge i dipòsit controlat	-	3,33	3,65
Paper i cartró	200101	Reciclatge	-	6,07	3,56
Envasos lleugers	150106	Reciclatge	-	0,53	0,80
Palets fusta	150103	Reciclatge	-	0,43	0,09
Matèria orgànica	200108	Compostatge	-	0,04	0,38
Fluorescents	200121	Reciclatge	0,18	0,15	0,16
RAEE (equips electrònics)	200136	Recuperació components	1,25	0,22	0,49
Tòners	80318	Reutilització i/o reciclatge	0,09	0,09	0,00
Total			1,52	10,63	9,13
% reciclatge			-	68,71%	60,02%

40

Optimització del consum d'aigua

L'aigua és un recurs natural que es caracteritza per ser un bé públic, econòmic i comú. Des de Mercabarna s'adopten les mesures necessàries per utilitzar-la de manera sostenible a les instal·lacions i per conscienciar les empreses i els usuaris.

Durant el 2019, s'han realitzat diverses actuacions que han permès detectar i resoldre fuites d'aigua a les instal·lacions i que s'han reflectit en una reducció del consum de l'aigua de xarxa del 3,47%. Destaca positivament el treball realitzat a l'Escorxador, gràcies al qual s'ha reduït un 5% el consum, tot i que es preveu que el proper any l'impacte sigui més significatiu.

Consum d'aigua de xarxa per a usos domèstics en les seves instal·lacions

Aigua	Real acumulat total		
	2017 (m³)	2018 (m³)	2019 (m³)
Escorxador	162.473	176.798	168.138
Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses	7.760	7.772	6.797
Depuradora	5.200	5.335	8.342
Mercat Central del Peix	4.617	4.426	4.201
Punt Verd	4.386	4.842	4.320
Altres (Centre Directiu i regs de zones verdes)	3.926	2.760	2.213
Mercabarna-flor	3.920	3.267	4.219
Pavellons	1.609	1.671	1.468
Locals	101	84	62
Aula de Formació	48	150	161
Total aigua	194.040	207.105	199.921

D'altra banda, a l'Escorxador es fa servir aigua de xarxa per al mateix procés industrial (indicat a la taula anterior) i aigua freàtica per a la neteja dels corrals i els espais d'estabulació.

Mercabarna disposa d'una depuradora d'aigües residuals (EDAR) que disminueix la càrrega contaminant de l'aigua procedent de l'Escorxador i abocada al col·lector públic. El control de l'abocament final ve determinat per analítiques periòdiques, l'elaboració cada quatre anys de la DUCA (Declaració de l'ús i la contaminació de l'aigua) i la renovació cada cinc anys de l'autorització d'abocament. A més, anualment es presenta la declaració d'emissions PRTR, que inclou les emissions a l'aigua.

Per optimitzar el consum d'aigua, es fa servir un sistema de desinfecció dels ganivets amb aigua hiperclorada a 250 ppm i la instal·lació de fred implementat, que comporta que el consum energètic i d'aigua de les torres de refrigeració sigui molt reduït durant els caps de setmana i a la tarda.

El 2019 s'aprecia la recuperació del consum habitual d'aigües freàtiques, després que el pou estigués fora de funcionament durant un període l'any 2018.

Durant el 2019 les instal·lacions de Mercabarna han reduït un 3,47% el consum d'aigua de xarxa.

Consum d'aigua a l'Escorxador (en m³/any)

	2017	2018	2019
Aigua de subsol	27.162	17.932	26.512
Aigua tractada EDAR de sortida que es depura	102.488	106.775	108.984

Fangs a l'Escorxador (en kg/m³)

	2017	2018	2019
Fangs/aigua tractada	32,92	24,77	23,89

Per acabar, les empreses de la Unitat Alimentària gestionen de forma privada l'ús de l'aigua. Pel que fa als abocaments, és l'Administració competent qui regula les diferents activitats, exigeix controls i mesures i supervisa el compliment de la normativa vigent.

Per la seva banda, Mercabarna, com a gestora de la Unitat Alimentària, s'ocupa de la neteja dels usos comuns dels pavellons dels mercats centrals i la via pública i del manteniment de la xarxa general de clavegueram i dels espais verds amb aigua de xarxa i de subsol. A més, es disposa de l'autorització d'abocament per a aquests usos en cada centre de treball.

Eficiència energètica

En matèria mediambiental, Mercabarna treballa per reduir el consum de recursos, incrementar l'ús de fonts energètiques sostenibles i fer front al canvi climàtic. Periòdicament s'analitzen els consums registrats, que permeten determinar si hi ha hagut desviacions i, en cas afirmatiu, determinar-ne l'origen i les causes. Les principals fonts d'energia que es consumeixen al recinte són l'electricitat, el gas natural i el gas líquid del petroli (només a Mercabarna-flor).

Cal destacar que el 25% de l'energia que es fa servir a la Unitat Alimentària és verda, és a dir que durant la seva producció no es generen emissions de CO₂. A més, durant el 2019 es van instal·lar 1.414 lluminàries led als mercats centrals i als vials del recinte, sistemes d'elevada eficiència energètica. Així mateix, s'ha projectat la instal·lació de

plaques fotovoltaïques al futur Biomarket i altres equipaments, que se sumarien a les de Mercabarna-flor.

Pel que fa a l'electricitat, durant el 2019 s'ha produït un descens del 6% respecte al passat exercici. Aquesta baixada és especialment destacable a les parcel·les, als locals i al Mercat Central del Peix, on ha tingut una major incidència la implementació del nou enllumenat amb tecnologia led. Així mateix, s'estan optimitzant els horaris per ajustar el consum a les necessitats reals de l'activitat.

També cal destacar la reducció del consum elèctric a l'Escorxador (-258.437 kW), on s'han dut a terme actuacions per detectar i reparar fuites d'aire comprimit, així com la instal·lació de nous compressors més eficients a finals d'any.

Electricitat	2017, kW	2018, kW	2019, kW
Mercat Central del Peix	298.459	288.272	256.137
Mercat Central de Fruites i Hortalisses	894.515	610.206	562.997
Escorxador	6.820.526	6.888.611	6.630.174
Pavellons	242.100	280.080	265.061
Parcel·les	772.747	752.161	481.139
Locals	157.249	178.391	149.208
Altres	377.579	339.075	341.009
Punt Verd	201.887	210.073	210.738
Aula de Formació	40.240	53.640	47.960
Depuradora	599.473	675.043	644.123
Mercabarna-flor	1.083.040	1.091.014	1.098.646
Total electricitat	11.487.815	11.366.566	10.687.192

En relació amb el consum de gas, s'aprecia un augment del 8%. En aquest punt cal explicar que ha canviat el model de comptabilització de Mercabarna-flor, on apareixen declarats consums d'altres períodes. A això s'hi suma la recàrrega dels dipòsits de GLP a finals d'any, que queda computada al 2019 tot i que s'utilitzarà durant el 2020.

Gas	2017, kWh/kg	2018, kWh/kg	2019, kWh/kg
Escorxador (kWh de gas natural)	5.900.838	6.115.790	6.617.770
Mercat Central del Peix (kWh de gas natural)	73.589	81.813	89.574
Mercabarna-flor (kg de gas líquat de petroli)	12.200	12.813	21.237
Total gas	5.991.578	6.210.416	6.728.581

	2017	2018	2019
	kWh	kWh	kWh
Plaques fotovoltaïques	128.570	127.318	127.207

Mitigació del canvi climàtic

Els compromisos adoptats per Mercabarna respecte a la seva política ambiental s'inspiren en dos principis bàsics: d'una banda, la millora contínua de les activitats pròpies amb la finalitat de protegir el medi ambient i, de l'altra, facilitar al conjunt d'empreses de la Unitat Alimentària l'aplicació de polítiques empresarials cada vegada més sostenibles.

Un d'aquests compromisos consisteix a adoptar totes les mesures necessàries per prevenir la contaminació i reduir al mínim les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

En aquest sentit, es destinen esforços a reduir de forma gradual la intensitat de les emissions fent servir tecnologies cada cop més eficients. Per exemple, s'està treballant en la millora de l'eficiència energètica del recinte i s'ha augmentat la flota de vehicles elèctrics, que disposen de punts de recàrrega. També cal destacar la producció d'energia solar a través de les plaques fotovoltaïques de Mercabarna-flor i la previsió de noves plaques en altres instal·lacions.

Els càlculs d'emissions corresponents a l'exercici 2019 s'han realitzat de forma estimativa, ja que aquest servei està externalitzat i en procés de licitació. El càlcul definitiu estarà disponible a la propera Memòria de sostenibilitat.

	2019, t CO2eq
Emissions abast 1	1.349
Emissions abast 2	0
Emissions abast 3	No mesurat
Emissions combustibles	1.349
Emissions electricitat	0
Emissions aigua	79
Emissions residus	2.637

Mercabarna implementa mesures per reduir l'impacte de la seva activitat en el medi ambient.

El compromís amb la sostenibilitat de Mercabarna també es reflecteix en la contractació de proveïdors que compleixin amb criteris ambientals per garantir el compliment de la normativa i els requisits interns.

En virtut de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, aplicable des del 8 de març de 2018, Mercabarna preveu l'aplicació de mesures de contractació pública sostenible, que poden ser criteris d'adjudicació per a la valoració de les

ofertes o bé condicions especials d'execució del contracte. Aquestes mesures s'implementarien en els procediments de licitació a partir de 15.000 euros en serveis i subministraments i de 40.000 euros en obres, i tindrien un límit temporal d'un any.

Durant el 2019, els Departaments de Medi Ambient i Neteja i el de Desenvolupament d'Infraestructures han puntuat favorablement els proveïdors que compleixen amb els criteris ambientals exigits.

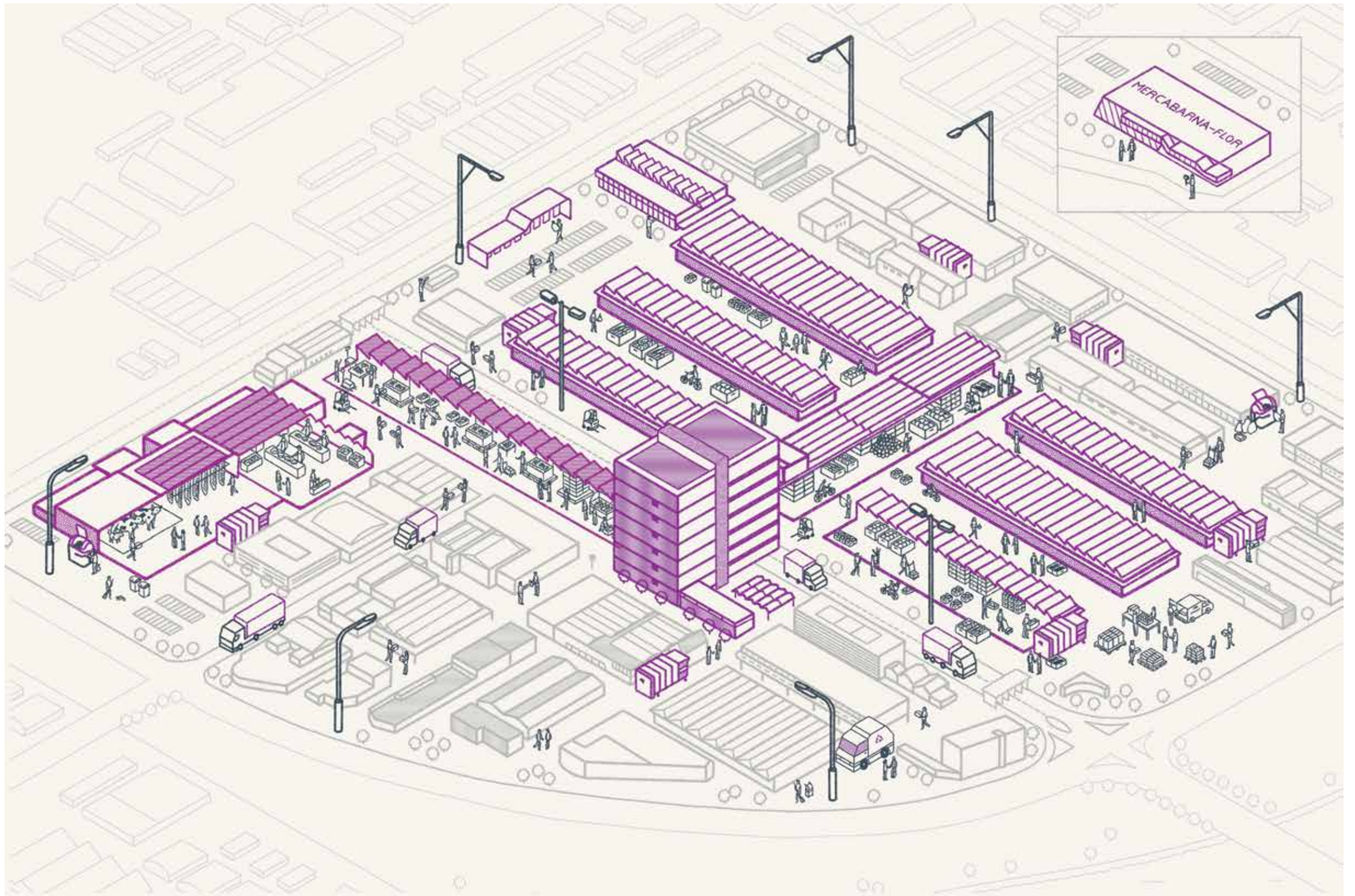

Concurs	Criteris mediambientals
Obres relatives a la renovació del paviment interior dels pavellons A-D-E-F-G del MCFH i arranjaments puntuals de l'estructura de formigó de l'Escorxador de Mercabarna	Proposta d'implementació de millores que no representin un sobrecost per a l'obra en els procediments constructius, i de gestió de residus amb finalitats mediambientals.
Obres relatives al projecte executiu de millora dels molls de càrrega i urbanització del MCFH de Mercabarna	Propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra, i d'aportació d'elements recuperables en processos de l'obra.
Obres per a la substitució puntual i reforç parcial dels panells del fals sostre del MCP de Mercabarna	Propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra, i d'aportació d'elements recuperables en processos de l'obra.
Obres relatives a la implantació d'una nova estació transformadora, línies alimentadores de 25 kW i escomeses en BT del nou Mercat Ecològic de Mercabarna	Presentació d'un sistema de gestió mediambiental que sigui aplicable a l'obra concreta, i que contingui propostes específiques que representin una millora tècnica ambiental significativa. Proposta d'implementació de millores sense sobrecost per a l'obra en els procediments constructius, i de gestió de residus amb finalitats mediambientals amb l'objectiu de realitzar una gestió més sostenible de l'aigua, fomentar l'ús de les energies renovables, la promoció del reciclatge de productes, l'ús d'envasos reutilitzables, i la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, per contribuir al compliment de l'objectiu que estableix l'article 88 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible.
Treballs per a la millora del suport de les passarel·les de manteniment dels pavellons del MCFH de Mercabarna	Propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra.
Obres relatives al projecte executiu de reforma de façanes, urbanització i cobertes laterals del MCP de Mercabarna	Propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra, i d'aportació d'elements recuperables en processos de l'obra.

Economia

Mercabarna genera valor compartit amb els seus grups d'interès amb la finalitat de contribuir al desenvolupament sostenible de l'entorn i d'establir solucions per als problemes socials i mediambientals. Per aconseguir-ho, Mercabarna realitza una gestió responsable dels recursos econòmics, incorporant criteris de sostenibilitat en la consolidació del model de negoci.

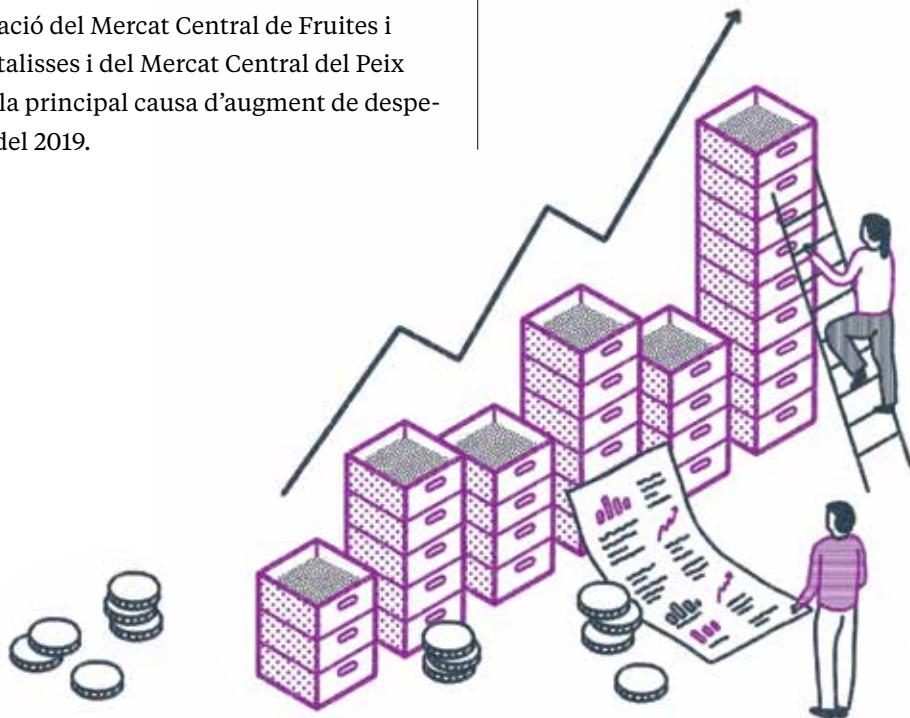

Mercabarna ha aconseguit el 2019 una xifra de beneficis abans d'impostos de 8.485.334,30 euros, un 18,4% menys que el passat exercici. Aquest descens es deu a la realització d'una operació extraordinària el 2018 que va fer incrementar els beneficis gairebé un 50%.

El resultat net final de la societat el 2019 ha estat de 7.489.263,93 euros; la xifra total d'ingressos s'ha situat en els 41.069.704,86 euros, pràcticament igual a la xifra del passat exercici, i les despeses totals han estat de 32.584.370,56 euros, un 7,20% més que l'any passat. En aquest darrer punt, les amortitzacions de les obres de modernització del Mercat Central de Fruites i Hortalisses i del Mercat Central del Peix són la principal causa d'augment de despeses del 2019.

Inversions per al 2020

Per a l'exercici 2020 es preveuen inversions valorades en 12 milions d'euros, on s'inclouen els principals projectes estratègics de Mercabarna. Destaca la finalització de les obres del nou mercat majorista, el Biomarket; a més, continuen les actuacions i obres de modernització dels mercats centrals, així com les actuacions a la resta de la Unitat Alimentària (Escorxador, Pavelló Polivalent...). Paral·lelament, es realitzaran accions previstes en el Pla estratègic dins el marc de la digitalització de Mercabarna.

PÈRDUES I GUANYS

	2019	2018
Import net de la xifra de negocis	29.180.521,43	28.482.294,81
Prestació de serveis	29.180.521,43	28.482.294,81
Aprovisionaments	-2.706.918,61	-2.664.457,24
Consum de matèries primeres i altres consumibles	-254.920,50	-256.693,04
Treballs realitzats per altres empreses	-2.451.998,11	-2.407.764,20
Altres ingressos d'explotació	11.103.416,41	7.506.605,56
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	10.817.491,55	7.246.188,76
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	285.924,86	260.416,80
Despeses de personal	-7.401.953,22	-7.983.680,01
Sous, salaris i similars	-5.178.659,65	-5.578.376,24
Càrregues socials	-2.223.293,57	-2.405.303,77
Altres despeses d'explotació	-13.772.324,86	-13.483.333,17
Serveis exteriors	-11.502.465,08	-11.218.130,40
Tributs	-2.285.114,94	-2.105.600,19
Pèrdues per deteriorament de les operacions comercials	15.255,16	-159.602,58
Dotació amortitzacions	-8.397.389,30	-5.912.961,65
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	84.982,49	1.651.671,70
Deteriorament i resultat d'alienacions de l'immobilitzat	626.091,42	3.038.117,37
Altres resultat extraordinari	-105.615,36	0,00
Resultat d'explotació	8.610.810,40	10.634.257,37
Ingressos financers	74.693,11	112.098,53
De tercers	74.693,11	112.098,53
Despeses financeres	-200.167,56	-350.006,22
Per deutes amb tercers	-200.167,56	-350.006,22
Diferències de canvi	-1,65	-1.451,99
Total resultat financer	-125.476,10	-239.359,68
Resultat abans d'impostos	8.485.334,30	10.394.897,69
Impost sobre beneficis	-996.070,37	-1.583.712,48
Resultat net de l'exercici	7.489.263,93	8.811.185,21

BALANÇ

Actiu	2019	2018
Actiu no corrent	93.502.737,15	98.092.356,12
Immobilitzat intangible	595.194,27	255.094,91
Aplicacions informàtiques	541.921,25	200.241,25
Altres immobilitzats intangibles	53.273,02	54.853,66
Immobilitzat material	91.295.056,39	88.633.322,33
Terrenys i construccions	75.156.868,86	73.556.058,74
Instal·lacions tècniques i altres immobilitzats	9.753.176,21	8.970.501,96
Immobilitzat en curs i avançaments	6.385.011,32	6.106.761,63
Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini		
Instrumentos de patrimoni	90.151,82	90.151,82
Inversió financera a llarg termini	1.202.582,84	8.573.944,97
Crèdits a tercers	1.186.659,98	2.059.399,03
Altres actius financers	15.922,86	6.514.545,94
Actius per impost diferit	319.751,83	539.842,09
Actiu corrent	50.601.310,31	41.951.620,44
Deutors comercials i altres comptes pendents de cobrament	3.745.280,18	4.742.892,90
Clients per vendes i prestació de serveis	2.592.553,95	4.024.714,85
Empreses clients del grup i associades	34.180,63	1.100,02
Deutors varis	75,56	10.768,92
Personal	40.996,45	38.381,52
Actius per impost corrent	1.065.850,24	667.927,59
Altres actius amb les administracions públiques	11.623,35	0,00
Inversions financeres a curt termini	21.744.618,24	34.192.926,37
Crèdits a empreses	159.083,52	202.479,84
Altres actius financers	21.585.534,72	33.990.446,53
Periodificacions a curt termini	41.860,89	56.048,97
Efectiu i altres actius líquids	25.069.551,00	2.959.752,20
Total actiu	144.104.047,46	140.043.976,56

Patrimoni net i passiu	2019	2018
Patrimoni net	110.532.040,17	104.329.385,46
Fons propis	110.079.265,62	103.804.465,83
Capital escriturat	14.287.813,40	14.287.813,40
Reserves	88.403.486,00	80.806.764,93
Legals i estatutàries	2.857.620,23	2.857.620,23
Altres reserves	62.265.690,72	54.668.969,65
Reserva de revaloració	23.280.175,05	23.280.175,05
Accions i participacions en patrimoni pròpies	101.297,71	-101.297,71
Resultat exercici	7.489.263,93	8.811.185,21
Subvencions, donacions i llegats	452.774,55	524.919,63
Passiu no corrent	16.211.959,79	21.810.882,28
Provisions a llarg termini		
Altres provisions	1.168.366,91	1.142.690,09
Passius per impostos diferits	80.572,45	93.409,86
Periodificacions a llarg termini	14.963.020,43	20.574.782,33
Passiu corrent	17.360.047,50	13.903.708,82
Altres passius financers	3.537.488,18	3.353.734,68
Creditors comercials i altres comptes pendents de pagament	3.862.888,34	3.966.020,79
Proveïdors empreses del grup i associades		32.075,90
Creditors varis	2.706.656,28	2.520.407,07
Personal, remuneracions pendents de pagament	576.025,47	661.265,00
Altres deutes amb administracions públiques	566.993,14	790.637,53
Bestretes de clients	13.213,45	-38.364,71
Periodificacions a curt termini	9.959.670,98	6.583.953,35
Total passiu	144.104.047,46	140.043.976,56

Estats financers auditats, amb resultat favorable, per la firma Faura-Casas Auditors Consultors, SL.

Resultat net de l'exercici

7.489.263,93 €

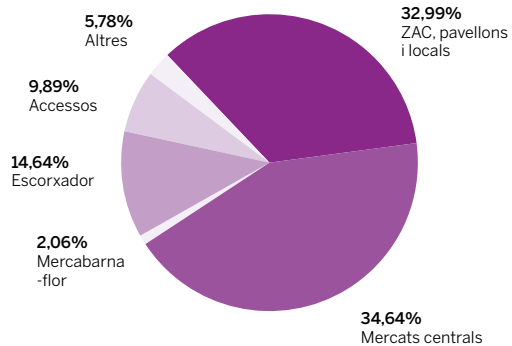
Dividends

2.800.000,00 €

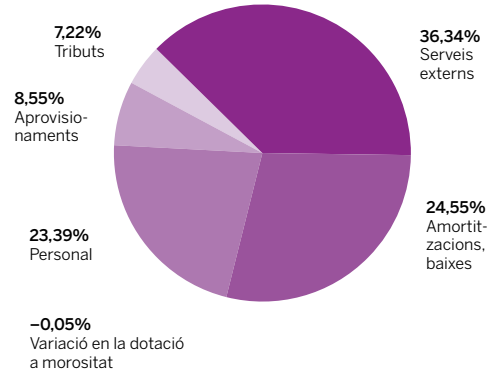
Reserva voluntària

4.689.263,93 €

Ingressos d'explotació

Despeses d'explotació

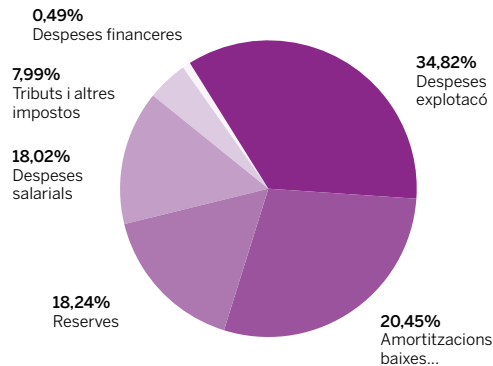

Generació de valor

Amb la seva activitat, Mercabarna contribueix al desenvolupament social de l'àrea metropolitana de Barcelona i genera riquesa a la zona on desenvolupa la seva activitat.

Valor econòmic directe generat

41.069.704 €

El compromís de Mercabarna amb l'entorn es materialitza en inversions, en programes i accions per a l'entorn social i en la relació amb els proveïdors locals. En aquest darrer punt, el 73,57% dels proveïdors han estat de la província de Barcelona i han suposat un 79,14% sobre el volum total de compres realitzades. A més dels impactes econòmics directes de la seva activitat, també genera impactes

indirectes que contribueixen al desenvolupament econòmic i social. Pel que fa a les inversions en infraestructures, Mercabarna aposta per la renovació i el manteniment d'instal·lacions que la sostenibilitat, com el Punt Verd o la depuradora (EDAR). El grau d'assoliment de les inversions previstes que han tingut un impacte econòmic indirecte a nivell mediam-biental o social ha estat del 83,6%.

Si ens centrem en les actuacions específiques dutes a terme aquest 2019, les inversions realitzades han tingut diferents repercussions:

Instal·lació	Inversió	Impacte
Substitució de les cobertes d'amiant al Mercat Central del Peix i al de Fruïtes i Hortalisses	2.025.748 €	Ambiental
Obres de l'enllumenat públic de la zona d'oficines i locals comercials (ZAC)	1.730.964 €	Ambiental
Biomarket	3.887.515 €	Econòmic: competitivitat de la Unitat Alimentària Social: hàbits saludables
Depuradora	78.952 €	Ambiental
Punt Verd	115.504 €	Ambiental
Cooperatives	65.209 €	Ambiental

A més, Mercabarna ha desplegat durant el 2019 un conjunt de programes amb impacte social, econòmic i ambiental:

Programa	Inversió	Impacte
Campanyes educatives infantils	145.654 €	Social: hàbits saludables
Universitat d'Estiu	31.507,03 €	Social: formació
Beques Mercabarna	55.525,84 €	Social: inserció laboral Econòmic: competitivitat de les empreses
Col·laboracions solidàries i ciutadanes	24.387,21 €	Social: hàbits saludables, educació Ambiental
Ajuts a la formació d'entitats socials	6.050 €	Social: formació i inserció laboral
Premis contra el malbaratament	20.000 €	Social Ambiental

Abast i cobertura

La Memòria de sostenibilitat 2019 de Mercabarna fa referència al període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2019. S'ha elaborat seguint els estàndards de la Global Reporting Initiative (GRI).

La memòria cobreix el 100% de l'activitat de Mercabarna i conté informació transparent, fiable i equilibrada sobre l'acompliment social, econòmic i ambiental de l'organització. S'hi reflecteixen tant els aspectes positius com els negatius, perquè els grups d'interès puguin obtenir una valoració raonable de l'acompliment de l'organització.

Per a qualsevol qüestió relacionada amb la memòria, podeu contactar amb el Departament de Responsabilitat Social de Mercabarna (rsc@mercabarna.cat).

Llista d'aspectes materials i cobertura

Aspecte material	On es produeix l'impacte (*)	Implicació de Mercabarna (**)	Motiu de la seva materialitat
Gri 201: Acompliment econòmic	Dintre i fora de l'organització	Directa	La gestió econòmica de l'organització, que depèn també de la situació econòmica general del sector i del país, té un gran impacte en els nostres grups d'interès. Especialment en els empleats, proveïdors, les associacions gremials. Afecta el nombre de llocs de treball generats, a les compres de productes i serveis, xarxa comercial, estratègia empresarial, gestió del deute i repartiment de beneficis, entre altres aspectes.
Gri 203: Impactes econòmics indirectes	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La nostra activitat comercial i el nostre compromís amb la comunitat local on operem tenen un important impacte econòmic en els diferents grups d'interès de la cadena de valor. Accions com la millora de les infraestructures, les quals no tenen un propòsit comercial, suposen una contribució i impacte positiu en el nostre entorn.
Gri 204: Pràctiques d'adquisició	Fora de l'organització	Directa i indirecta	La gestió de la selecció de proveïdors i productes és clau per ajudar a garantir el subministrament, fomentar l'economia local i mantenir relacions estretes amb la comunitat. A més, l'origen dels productes és cada vegada més important en les decisions de compra dels consumidors i és un atribut de la nostra filosofia.
Gri 308: Avaluació ambiental dels proveïdors	Fora de l'organització	Directa i indirecta	Com a part fonamental del nostre compromís amb la sostenibilitat, és essencial la promoció del desenvolupament sostenible de la nostra cadena de subministrament. Per aquest motiu considerem primordial posar èmfasi en establir una gestió responsable dels proveïdors que consideri qüestions mediambientals.

Aspecte material	On es produeix l'impacte (*)	Implicació de Mercabarna (**)	Motiu de la seva materialitat
Gri 303: Aigua	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La gestió sostenible de l'aigua és una qüestió crítica per al futur del planeta. Són nombrosos els factors que cal tenir en compte per aconseguir una gestió sostenible i integrada dels recursos hídrics: eficiència, ordenació del territori, normativa, tecnologia, etc. Per aquest motiu, a mercabarna prenem accions per implantar mesures que impliquin un ús responsable d'aquest bé, tant per part dels nostres treballadors com pels operadors dins de la unitat alimentària.
Gri 302: Energia	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La sostenibilitat té com a objectiu assolir l'equilibri correcte entre les consideracions financeres d'una empresa i el seu impacte en les persones i el planeta. Una correcta gestió de l'energia tindrà un impacte important en l'augment de la rendibilitat, alhora que disminuirà l'impacte mediambiental de la nostra organització.
Gri 305: Emissions	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	L'impacte en la salut humana i en el clima que les emissions de gasos d'efecte hivernacle produeixen és un dels grans problemes ambientals actuals i de major rellevància per als diferents grups d'interès.
Gri 306: efluents i residus	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	Una incorrecta gestió dels residus és un dels factors que condicionen la degradació ambiental. L'alteració dels ecosistemes, el canvi climàtic, estils de vida poc saludables, així com els patrons de consum i la producció insostenible, són alguns dels impactes associats a la gestió de residus.
Embalatges	Dintre i fora de l'organització	Indirecta	Els residus que principalment que es generen a la unitat alimentària són els embalatges i els residus orgànics. El seu ús i la seva disposició tenen un impacte important en el medi ambient, per aquest motiu mercabarna fomenta el reciclatge a les instal·lacions.
Gri 401: Ocupació	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La creació, l'estabilitat i la qualitat de l'ocupació són clau per a l'èxit de mercabarna, així com pels nostres empleats, o altres treballadors i la comunitat local on operem.
Gri 403: Salut i seguretat en el treball	Dintre de l'organització	Directa i indirecta	Els nostres empleats són un dels nostres grups d'interès prioritaris i es veuen afectats directament per les polítiques de seguretat i salut existents a l'organització.
Gri 404: Formació	Dintre de l'organització	Directa i indirecta	Un aspecte clau per la retenció del talent és l'ofertament de formació continuada. És imprescindible proporcionar programes de formació que afegixin valor a l'empleat i tinguin un impacte en les seves qualitats. Això reforça el vincle amb l'empresa i, al mateix temps, fa que l'empleat se senti valorat.
Gri 405: Diversitat i igualtat d'oportunitats	Dintre de l'organització	Directa	Les desigualtats existents en la societat i el món laboral actual entre les dones i els homes fan que sigui clau per potenciar l'empoderament de la dona, garantir la igualtat de salaris i drets i fomentar la conciliació laboral des de la nostra organització.

Aspecte material	On es produeix l'impacte (*)	Implicació de Mercabarna (**)	Motiu de la seva materialitat
Gri 406: No-discriminació	Dintre i fora de l'organització	Directa	Qualsevol tipus de discriminació produeix efectes desiguals que posen a les persones en desavantatge. Això es tradueix en una pèrdua de motivació per treballar i un menor rendiment i, en conseqüència, en una menor productivitat laboral, tensions al lloc de treball, reducció dels nivells d'autoestima de la persona, etc.
Gri 413: Comunitats locals	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	Las activitats de mercabarna generen impactes directes i indirectes, en especial en la localitat on operem, per l'ocupació de l'espai, la construcció d'infraestructures, el moviment de productes i residus, la generació de llocs de treball, la generació de riquesa a través de les compres i les contractacions locals, etcètera. El nostre compromís és treballar per maximitzar els aspectes positius i les oportunitats de generar valor compartit, i prevenir i minimitzar els impactes negatius a través del diàleg i la participació de la comunitat.
Alimentació Sana i assequible	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	La promoció d'una alimentació sana i assequible està íntegrament relacionada amb la promoció del dret a l'alimentació i la lluita contra el malbaratament alimentari. El malbaratament té, per una banda un impacte ambiental important derivat de la reducció de recursos naturals en la producció ineficient o innecessària d'aliments. Per l'altra banda, la correcta gestió dels aliments genera un impacte positiu a la societat al distribuir aliments a persones en risc d'exclusió.
Gri 416: salut i seguretat dels clients	Dintre i fora de l'organització	Directa i indirecta	Garantir la seguretat dels nostres serveis i infraestructures es un element essencial per al funcionament de mercabarna i de la unitat alimentària.
Seguretat alimentària	Dintre i fora de l'organització	Directa	La seguretat alimentària és un element indispensable pel bon funcionament de mercabarna i la unitat alimentària, que permet garantir el dret a l'alimentació.
Producte de proximitat	Dintre i fora de l'organització	Directa	Els beneficis d'adquirir aliments provinents de proveïdors de zones pròximes repercuteix directament en aspectes econòmics, socials i mediambientals (millora l'índex d'ocupació i el teixit socioeconòmic local, i suposa un menor cost logístic i ambiental).

(*) Indica on es produeix l'impacte: dins de l'organització, fora de l'organització o dins i fora de l'organització.

(**) Indica la implicació de l'organització respecte a l'impacte: directe (l'organització ha causat directament l'impacte) o indirecte (l'organització està vinculada a l'impacte a través de les seves relacions de negoci)

Índex de contingut GRI

(102-55) Aquesta memòria de responsabilitat social corporativa ha estat elaborada de conformitat amb els Estàndards GRI: opció Essencial.

Fonaments i continguts generals bàsics

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directa	Omissions
GRI 102 Continguts bàsics generals 2016		
Perfil de l'organització		
102-1 Nom de l'organització	Mercabarna, SA	
102-2 Activitats, marques, productes i serveis	13	
102-3 Localització de la seu central de l'organització	C/ Major de Mercabarna, 76, 08040 Barcelona.	
102-4 Localització de les operacions	Mercabarna opera a Espanya, principalment a Catalunya i concretament a Barcelona.	
102-5 Propietat i forma jurídica	15	Societat anònima de capital públic: Barcelona de Serveis Municipals, SA (50,69 %), Empresa Nacional Mercasa (36,79 %), Consell Comarcal del Barcelonès (12,16 %) i Autocartera (0,36 %).
102-6 Mercats servits	12	
102-7 Dimensió de l'organització	14-15, 135-138	Número d'operacions: 43.704
		Productes i/o serveis
		Serveis immobiliaris 70,87% 28.548.913,76 €
		Serveis d'escorxador 13,46% 5.424.063,46 €
		Serveis de formació 1,14% 457.580,30 €
		Serveis de medi ambient i gestió residus 1,77% 713.900,12 €
		Accessos/peatges 9,89% 3.982.426,32 €
		Altres 2,87% 1.157.053,88 €
		Total 40.283.937,84 €
102-8 Informació sobre empleats i altres treballadors	50, 53	
102-9 Cadena de subministrament	128-129, 139	

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directa	Omissions
102-10 Canvis significatius en l'organització i la cadena de subministrament	No hi ha hagut canvis significatius.	
102-11 Principi o enfocament de precaució	39-40, 117	
102-12 Iniciatives externes	43	
102-13 Participació en associacions	41-42	
Estratègia		
102-14 Declaració del màxim responsable de l'organització	5-7	
Ètica i integritat		
102-16 Valors, principis, estàndards i normes de conducta	10-11, 38-39	
Govern		
102-18 Estructura de govern	36-37	
Participació dels grups d'interès		
102-40 Llistat de grups d'interès	44	
102-41 Percentatge d'empleats coberts per convenis col·lectius	El 86,23% dels empleats estan coberts per convenis col·lectius.	
102-42 Identificació i selecció de grups d'interès	Mercabarna ha identificat els seus grups d'interès en base als següents criteris: la dependència (els qui depenen de les activitats, els productes o els serveis o dels que depèn per continuar les seves activitats), la responsabilitat (ja sigui de tipus comercial, legal, operativa, social, etc.), la proximitat (els que es troben en l'entorn més local) i la influència (poden generar un impacte en l'estratègia o en el negoci).	

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directa	Omissions
102-43 Enfocament per la participació dels grups d'interès	<i>Grups d'interès</i> <i>Principals canals de comunicació i diàleg</i>	<i>Principals qüestions identificades*</i>
102-44 Temes i preocupacions clau mencionats	<i>Associacions gremials</i> Web, xarxes socials, Revista MB, Newsletter, reunions i cartellera i e-mail. <i>Treballadors</i> Revista MB, Intranet, reunions, cartellera i e-mail. <i>Proveïdors</i> Web, reunions, e-mail i xarxes socials. <i>Escoles</i> Xarxes socials, reunions i e-mail. <i>Fundacions i ONGs</i> Xarxes socials, Web, reunions i e-mail. <i>Entitats professionals vinculades al sector alimentari</i> Web, xarxes socials, Revista MB, reunions i e-mail.	Priorització de proveïdors locals, reducció de les emissions generades a l'atmosfera, creació de llocs de treball i foment de l'ocupació, gestió del malbaratament alimentari, vetllar per la salut i seguretat dels clients Priorització de proveïdors locals, avaluació ambiental dels proveïdors, oferir formació als treballadors, participar en el desenvolupament de polítiques públiques en defensa dels interessos de persones o organitzacions del sector alimentari i ser transparents respecte el recolzament de partits polítics, garantir informació correcta i completa sobre els serveis que ofereix Mercabarna Priorització de proveïdors locals, optimització del consum d'aigua, creació de llocs de treball i foment de l'ocupació, gestió del malbaratament alimentari, vetllar per la salut i seguretat dels clients Vetllar per la salut i seguretat dels treballadors, gestió econòmica adequada, reducció dels embalatges, avaluació social dels proveïdors, reducció de la generació de residus Creació de llocs de treball i foment de l'ocupació, reducció de les emissions generades a l'atmosfera, vetllar per la salut i seguretat dels clients, no discriminació, promoció de productes saludables i biològics Foment de la diversitat i igualtat d'oportunitats, reducció d'embalatges, priorització de proveïdors locals, disminució de l'impacte de Mercabarna sobre la biodiversitat, participació de Mercabarna en iniciatives socials que contribueixin al desenvolupament econòmic i social de la comunitat

* Al llarg de l'informe s'ofereix informació sobre com l'organització ha respost a aquests temes i preocupacions clau.

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directa	Omissions
Pràctiques per a l'elaboració d'informes		
102-45 Entitats incloses en els estats financers consolidats	No aplica	
102-46 Definició dels continguts de l'informe i la cobertura dels temes	44, 140-142	
102-47 Llista de temes materials	44	
102-48 Reexpressions de la informació	No hi ha hagut reexpressió d'informació significativa continguda en memòries anteriors. En cas que s'hagi reformulat alguna dada, s'especifica amb una nota i s'explica la causa d'aquesta reformulació.	
102-49 Canvis en l'elaboració d'informes	No hi ha hagut canvis significatius en l'abast i la cobertura respecte a informes anteriors.	
102-50 Període objecte de l'informe	2019	
102-51 Data de l'últim informe	2018	
102-52 Cicle d'elaboració d'informes	Anual	
102-53 Punt de contacte per a qüestions relacionades amb l'informe	rsc@mercabarna.cat	
102-54 Declaracions de l'elaboració de l'informe de conformitat amb els estàndards de GRI	La memòria de sostenibilitat ha estat elaborada segons l'opció "De conformitat – Essencial" dels GRI Estàndards.	
102-55 Índex de continguts GRI	143-150	
102-56 Verificació externa	La memòria de sostenibilitat no ha estat sotmesa a verificació externa.	

Temes materials

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directe	Omissions
GRI 200 Temes econòmics		
GRI 201 Acompliment econòmic 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	134	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	134	
201-1 Valor econòmic directe generat i distribuït	138	
GRI 203: Impactes econòmics indirectes 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	72-81, 96-111, 139	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	72-81, 96-111, 139	
203-2 Impactes econòmics indirectes significatius	72-81, 96-111, 139	
GRI 204: Pràctiques d'adquisició 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	128-129, 139	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	128-129, 139	
204-1 Proporció de despesa en proveïdors locals	139	
GRI 300: Temes ambientals		
GRI 302: Energia 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	116-117, 125-126	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	116-117, 125-126	
302-1 Consum energètic dins de l'organització	126	
GRI 303: Aigua 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	116-117, 123-124	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	116-117, 123-124	
303-1 Extracció d'aigua per font	124	
GRI 305: Emissions 2016		

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directe	Omissions		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142			
103-2 Enfocament i components de la gestió	116-117, 127			
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	116-117, 127			
305-1 Emissions directes de GEH (abast 1)	127			
	<i>Emissions directes de GEH (abast 1) en tn CO2 eq</i>	2017	2018	2019
		1.176	1.076	1.349
305-2 Emissions indirectes de GEH (abast 2)	127			
	<i>Emissions indirectes de GEH (abast 2) en tn CO2 eq</i>	2017	2018	2019
		4.021	1.076	0
GRI 306: Efluents i residus 2016				
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142			
103-2 Enfocament i components de la gestió	116-117, 118-120, 122			
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	116-117, 118-120, 122			
306-2 Residus per tipus i mètode d'eliminació	120-122			
GRI 308: Avaluació ambiental dels proveïdors 2016				
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142			
103-2 Enfocament i components de la gestió	128-129			
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	128-129			
308-1 Nous proveïdors que han passat filtres d'avaluació i selecció d'acord amb els criteris ambientals	Informació no disponible			
NO GRI: Embalatges				
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142			
103-2 Enfocament i components de la gestió	116-117, 118-120, 122			
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	116-117, 118-120, 122			
GRI 400: Temes socials				
GRI 401: Ocupació 2016				
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142			
103-2 Enfocament i components de la gestió	50-51, 54			
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	50-51, 54			

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directe	Omissions
401-1 Noves contractacions d'empleats i rotació de personal	50-51	
401-3 Permís parental	54	
GRI 403: Salut i seguretat en el treball 2018		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament de gestió i components	58	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	58	
403-1 Sistema de gestió de la salut i la seguretat en el treball	58	
403-2 Identificació de perills, avaluació de riscos i investigació d'incidents	58	
403-3 Serveis de salut en el treball	58	
403-4 Participació dels treballadors, consultes i comunicació sobre salut i seguretat en el treball	58	
403-5 Formació de treballadors sobre salut i seguretat en el treball	58	
403-6 Foment de la salut dels treballadors	58-59	
403-7 Prevenció i mitigació dels impactes en la salut i la seguretat dels treballadors directament vinculats mitjançant relacions comercials	58	
403-9 Lesions per accident laboral	59	
GRI 404: Capacitació i educació 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	57	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	57	
404-1 Mitjana d'hores de formació a l'any per empleat	57	
404-2 Programes per millorar les aptituds dels empleats i programes d'ajuda a la transició	57	
GRI 405 Diversitat i igualtat d'oportunitats 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	52	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	52	
405-1 Diversitat en els òrgans de govern i empleats	53	

GRI Estàndards	Pàgina/resposta directe	Omissions
GRI 406: No discriminació 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	52	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	52	
406-1 Casos de discriminació i accions correctives empreses	No s'ha produït cap cas de discriminació	
GRI 413: Comunitats locals 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	96-111	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	96-111	
413-1 Operacions amb participació de la comunitat local, avaluacions de l'impacte i programes de desenvolupament	96-111	
GRI 416: Salut i seguretat dels clients 2016		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	64-67	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	64-67	
416-2 Casos d'incompliment relatius als impactes en la salut i seguretat de les categories de productes i serveis	No s'ha donat cap cas d'incompliment relatiu als impactes en la salut i seguretat de les categories de productes i serveis	
NO GRI: Alimentació sana i assequible		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	72	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	72	
NO GRI: Seguretat alimentària		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	64-65	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	64-64	
NO GRI: Productes de proximitat		
103-1 Explicació i cobertura del tema material	140-142	
103-2 Enfocament i components de la gestió	72, 76-77	
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	72, 76-77	

Taula del pacte mundial

Vincles amb els deu Principis del Pacte Mundial (2000):

	Pàgines o resposta directa	Estàndar GRI
Principi 1: Les empreses han de donar suport i respectar la protecció dels drets humans fonamentals, reconeguts internacionalment, dins del seu àmbit d'influència.	52, 96-111	Categoria social
Principi 2: Les empreses s'han d'assegurar que les seves empreses no són còmplices de la vulneració dels drets humans.	52	Categoria social
Principi 3: Les empreses han de donar suport a la llibertat d'associació i al reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.	144	Categoria social
Principi 4: Les empreses han de donar suport a l'eliminació de tota forma de treball forçós o realitzat sota coacció.	No hi ha activitats que puguin ocasionar un risc d'originar situacions de treball forçós o no consentit.	Categoria social
Principi 5: Les empreses han de donar suport a l'erradicació del treball infantil.	No hi ha activitats que puguin ocasionar un risc d'originar situacions de treball forçós o no consentit.	Categoria social
Principi 6: Les empreses han de donar suport a l'abolició de les pràctiques de discriminació en el treball.	50-54, 57-59	Categoria social
Principi 7: Les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.	116-129	Categoria mediambiental
Principi 8: Les empreses han de fomentar les iniciatives que promoguin la responsabilitat ambiental.	116-129	Categoria mediambiental
Principi 9: Les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de les tecnologies respectuoses amb el medi ambient.	116-129	Categoria mediambiental
Principi 10: Les empreses han de treballar contra la corrupció en totes les seves formes, incloses l'extorsió i el suborn.	38-40	Categoria de contingut general

